اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

دوشنبه
• ۲۱ فروردین ۱۴۰۲
• ۱۹ رمضان ۱۴۴۴
• ۱۰ آوریل ۲۰۲۳

• سال سی‌ودوم شماره پیاپی ۳۶۱۳ • دوره جدید سال نهم شماره ۲۲۹۵ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۵۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

مدیرعامل شرکت فولاد هرمزگان مطرح کرد:

تداوم رکوردشکنی‌ها و تولید محصولات جدید در سال «مهار تورم و رشد تولید»

شروع فصلی نوین در فعالیت فولاد هرمزگان با رکوردشکنی

۵

سرمقاله

موقعیت ایران در مناطق مشترک نفت و گاز

۲

گفت‌وگو

عاقبت سرکوب مزد تعمیق رکود تورمی است

۱۲

گزارش‌های روز

گره زیرساخت‌ها و کار فروبسته معدن

۶

شهر، گرفتار ناهنجاری کالبدی

رشد جمعیت در شهرها مردم را با مشکلات و کمبودهایی از جمله در بخش مسکن روبه‌رو کرده است؛ اما زمانی این موضوع به بحران تبدیل می‌شود که شهرهای جدید بدون توجه به اصول شهرسازی و در سایه بی‌قانونی پدید آید؛ اتفاقی که باعث مهاجرت اجباری شهروندان به شهرهای حاشیه‌ای شده و فضای سبز اطراف کلانشهرها و به‌طور کلی محیط‌زیست را به‌خطر می‌اندازد. به‌طور کلی، مرزبندی شهری توسط دولت‌ها انجام شده و هدف از آن، اعمال نظم در شهر است. قسمت‌های مختلف در این مرزبندی می‌تواند کشاورزی، مسکونی یا مربوط به کسب‌وکارها باشد، از این‌رو ساخت مسکن و شهرک‌سازی باید تابع قوانین ساختمان‌سازی و اصول شهری باشد؛ در غیر این صورت، شهرهای بزرگ به‌سرعت و بدون برنامه به شهرهای حاشیه می‌پیوندند و آثار مخرب محیط‌زیستی را نمایان می‌کنند. در این شرایط، تخلفات ساختمانی بیش‌ازپیش خودنمایی می‌کنند، چنان‌که امروز شاهد هستیم به‌علت نظارت نداشتن کافی بر ساخت‌وسازها هر روز این معضل پررنگ‌تر شده و پیامدهای آن رو به افزایش است.

۱۰

چرایی ابهام و ناهماهنگی در بازار خودرو بررسی شد

خودرو در تله قیمت‌گذاری

به نظر می‌رسد بازار خودرو باز هم در تله قیمت‌گذاری گیر افتاده است. در حالی که انتظار می‌رفت مسئولان تصمیم‌گیر در وزارت صمت، مجلس شورای اسلامی، سازمان بورس اوراق بهادار، وزارت امور اقتصاد و دارایی، شورای رقابت و سایر نهادها و سازمان‌ها، یک‌بار برای همیشه، یک تصمیم واحد، مشخص و شفاف بگیرند تا بازار خودرو از این فضای پرابهام درباره عرضه و قیمت‌گذاری خارج شود و مصرف‌کنندگان واقعی بتوانند برای خرید خودرو، برنامه‌ریزی کنند، ماجرای قیمت‌گذاری خودرو به سال جدید هم رسید و هنوز هم بازار در انتظار ابلاغیه‌ها و تصمیمات خلق‌الساعه آشفته است.

هر بار متولیان امر به‌گونه‌ای اظهارنظر می‌کنند که گویی حرف نهایی زده شده و قرار نیست تصمیم دیگری گرفته شود، اما باز هم شاهد ناهماهنگی و اظهارنظرهای متناقض هستیم. روندی که دود آن قطعا به چشم مصرف‌کنندگان واقعی می‌رود.

۴-۳

در بررسی موضوع گرانی بی‌مجوز بلیت‌های پرواز و انکارهای تکراری عنوان شد

افزایش رسمی نرخ بلیت هواپیما از اردیبهشت

۱۳-۸

آگهی مناقصه عمومی دو مرحله‌ای شماره ۱۴۰۲۶۰۰/۲۲

فولاد امیرکبیر کاشان

شرکت فولاد امیرکبیر کاشان در نظر دارد خدمات طبخ غذای رستوران خود را از طریق مناقصه عمومی دو مرحله‌ای انجام دهد. لذا در این خصوص از پیمانکاران توانمند در این حوزه دعوت به عمل می‌آید پیشنهاد فنی و مالی خود را طبق شرایط ذیل تا تاریخ ۱۴۰۲/۰۱/۳۰ به دبیرخانه شرکت فولاد امیرکبیر کاشان واقع در کاشان کیلومتر ۱۴ جاده اردستان تحویل نموده و رسید دریافت نمایند.

مدارک مورد نیاز:

پاکت الف) تضمین شرکت در مناقصه به صورت یک فقره ضمانتنامه بی قید و شرط بانکی به مبلغ ۵٪ قیمت پیشنهادی با مدت اعتبار تا تاریخ ۱۴۰۲/۰۷/۳۰ قابل تمدید در وجه شرکت فولاد امیرکبیر کاشان.

شماره شبای شرکت فولاد امیر کبیر کاشان در بانک ملی ایران: IR ۸۱۰۱۷۰۰۰۰۰۰۱۰۲۸۴۲۲۱۰۰۰۱

شناسه ملی شرکت فولاد امیر کبیر کاشان: ۱۰۲۶۰۲۰۶۱۳۰

پاکت ب) کلیه اسناد مناقصه شامل موارد خواسته شده با مهر و امضا

پاکت ج) پیشنهاد مالی

در صورت ناقص بودن هر کدام از پاکت‌ها، پاکت بعدی مفتوح نخواهد شد.

نحوه دریافت مدارک: سامانه شرکت فولاد امیر کبیر کاشان به آدرس aksteel.ir

مهلت ارسال مدارک: ۱۴۰۲/۰۱/۳۰

در صورت نیاز به اطلاعات بیشتر با شماره تلفن‌های ۰۳۱۵۵۰۳۸۳۳۷ و ۰۳۱۵۵۰۳۸۳۶۲ تماس حاصل فرمایید.

شرکت فولاد امیرکبیر کاشان

آگهی تجدید فراخوان عمومی ارزیابی کیفی پیمانکاران

شماره مناقصه: ۱۴۴۲۶۸

شرکت فولاد هرمزگان جنوب

موضوع: تامین انواع خودروهای اتوبوس و مینی‌بوس و انجام ایاب و ذهاب کارکنان شرکت فولاد هرمزگان جنوب

شرکت فولاد هرمزگان جنوب در نظر دارد موضوع «تامین انواع خودروهای اتوبوس و مینی‌بوس و انجام ایاب و ذهاب کارکنان شرکت فولاد هرمزگان جنوب» برای مدت یکسال و قابل تمدید برای دو دوره یکساله دیگر را از طریق مناقصه عمومی یک مرحله‌ای به پیمانکاران توانمند و واجد شرایط مندرج در اسناد ارزیابی کیفی، واگذار نماید. بدینوسیله از کلیه پیمانکاران فعال با توان و سابقه اجرایی لازم جهت اجرای موضوع که دارای تایید صلاحیت ایمنی از سازمان تعاون، کار و رفاه اجتماعی و قادر به تهیه ضمانتنامه بانکی به مبلغ ۱۷،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ (هفده میلیارد) ریال می‌باشند، دعوت می‌گردد در صورت تمایل به همکاری نامه اعلام آمادگی با درج ایمیل رسمی مناقصه‌گر به همراه فیش واریزی به مبلغ ۱،۵۰۰،۰۰۰ ریال به شماره حساب ۰۱۱۱۱۱۱۱۰۰۰۰۸ نزد بانک ملی شعبه گمرک شهید رجایی، به نام شرکت فولاد هرمزگان جنوب بابت خرید اسناد ارزیابی کیفی، را به ایمیل maghdooni.n@hosco.ir و یا فکس ۳۳۵۳۰۱۴۵-۰۷۶ تا تاریخ ۱۴۰۲/۱/۲۷ ارسال و نسبت به دریافت فرم ارزیابی کیفی اقدام نموده و اسناد ارزیابی کیفی را تا تاریخ ۱۴۰۲/۲/۱۱ به نشانی بندرعباس- کیلومتر ۱۳ بزرگراه شهید رجایی- منطقه ویژه صنایع معدنی و فلزی خلیج‌فارس- شرکت فولاد هرمزگان- واحد خرید خدمات قراردادی- کدپستی: ۷۹۱۷۱۷۶۳۱۹ ارسال نمایند. بدیهی است اسناد مناقصه پس از اتمام ارزیابی کیفی به شرکت‌های واجد شرایط ارائه خواهد شد.

ارایه مدارک و سوابق هیچ‌گونه حقی را برای متقاضیان ایجاد نخواهد کرد.

هزینه چاپ آگهی فراخوان بر عهده برنده نهایی مناقصه مربوطه خواهد بود.

در صورت نیاز به اطلاعات فنی با شماره تلفن ۰۷۶-۴۴۸۴۸۰۹۳ و اطلاعات بازرگانی ۰۷۶-۴۴۸۴۸۵۷۷ تماس حاصل فرمایید.

روابط عمومی شرکت فولاد هرمزگان جنوب

سرمقاله

موقعیت ایران در مناطق مشترک نفت و گاز

(بخش نخست)

رضا پدیدار
رئیس کمیسیون انرژی و محیط‌زیست اتاق تهران

ایران در جایگاه جغرافیایی با منابع غنی هیدروکربوری در حوزه خلیج‌فارس قرار دارد و در میان کشورهای همسایه خود در غرب کشور نیز از موقعیت خاص و ویژه‌ای برخوردار است. این کشور با ذخایر بزرگ نفت و گاز کشورهای همسایه از جمله عراق، امارات، قطر و عمان مرز مشترک دارد که این امر می‌تواند بهره‌مندی و انتفاع ارزشمندی را برای اقتصاد کشور فراهم سازد.

به‌خوبی می‌دانیم که امروزه تامین انرژی موردنیاز یکی از مهم‌ترین مولفه‌های امنیت ملی هر کشوری محسوب می‌شود.

ایران با در اختیار داشتن حداقل ۲۸ میدان مشترک شامل ۱۸ میدان نفتی، ۴ میدان گازی و نیز ۶ میدان نفت و گاز با کشورهای همسایه، یکی از معدود کشورهای جهان با این تعداد ساختار مشترک است.از این ۲۸ میدان، ایران با عراق ۱۲ حوزه مشترک، با امارات ۷ مخزن مشترک، با قطر و عمان هر کدام ۲ مخزن مشترک و با کویت و ترکمنستان هر کدام یک مخزن مشترک دارد.

در سال‌های اخیر، به‌دلیل وجود مشکلاتی، ایران نسبت به سایر رقبای خود در بهره‌برداری از میادین مشترک عقب افتاده است. در این زمینه می‌توان گفت عواملی مانند عدم سرمایه‌گذاری کافی، سرعت کند توسعه، بالا بودن هزینه‌های توسعه، ضعف کیفیت پروژه‌ها، مشکلات نگهداشت تولید و افت شدید تولید میادین مشترک، نیازهای تکنولوژیک و نیز ضعف مدیریت پروژه‌ها می‌شود.

در مطالعات تطبیقی انجام‌شده ازسوی بهروز شیرمحمدی در جامعه اندیشکده انرژی اولویت بهره‌برداری از میادین مشترک نفت و گاز چنین آمده که توسعه میادین مشترک ایران در سال‌های اخیر همواره با مشکلاتی روبه‌رو بوده است. این مشکلات شامل مواردی مانند عدم سرمایه‌گذاری کافی، سرعت کند توسعه، بالا بودن هزینه‌های توسعه، ضعف کیفیت پروژه‌ها، مشکلات نگهداشت تولید و افت شدید تولید میادین مشترک، نیازهای تکنولوژیک و نیز ضعف مدیریت پروژه‌ها می‌شود.

براساس بررسی‌های صورت‌گرفته در این اندیشکده و باتوجه به چند شاخص کلیدی مانند اصل محدودیت سرمایه در اقتصاد، شرایط برداشت طرف مقابل، ظرفیت مهاجرت سیال در میادین مختلف و میزان حجم هر یک از میادین مشترک، اولویت‌های توسعه میادین مشترک به‌شرح زیر پیشنهاد شده است:

۱- توسعه و تکمیل فازهای مرزی میدان گازی پارس جنوبی به‌ویژه فاز ۱۱

۲- میادین گازی فرزاد A و فرزاد B که قبلا اقداماتی در آنها انجام شده است.

۳- تمرکز بر میدان نفتی فروزان به‌عنوان یک میدان بالقوه، با قابلیت بالا.

۴- توجه به لایه نفتی پارس جنوبی با اولویت ناحیه A۱ که قبلا اقداماتی در آن انجام شده است.

۵- تمرکز بر میدان آزادگان در بخش‌های شمالی و جنوبی که اهمیت آن در خور توجه است.

۶- فعالیت میدان یادآوران که همواره در اولویت بهره‌برداری بوده است.

۷- توجه به میدان یاران به‌ویژه در بخش‌های شمالی و جنوبی آن.

۸- توجه به میدان نفتی و گازی آرش که تداوم سرمایه‌گذاری در آن الزامی است.

۹- تمرکز بر میدان نفتی و گازی هنگام در فرآیند توسعه‌ای آن که مصوب شده است.

۱۰- توجه به میادین آذر و چنگوله باتوجه به فعالیت‌های صورت گرفته در آنها.

در تحقق الزامات فعالیت‌های توسعه و بهره‌برداری از میادین مشترک باید گفت فعالیت‌های توسعه و بهره‌برداری از میدان مشترک، شامل سه ضلع فرآیندی زیر است:

۱- اقدامات ملی

۲- مدل تعاملی با کشورهای همسایه

۳- الزامات بین‌المللی

در ادامه این نوشتار با تاکید بر رعایت مثلث فرآیندی توسعه در مناطق مشترک نفت و گاز، به بررسی الزامات تحقق این مسیر می‌پردازیم.

افزایش ترانزیت کالا از مسیر دریای خزر

وزیر راه و شهرسازی و دستیار ویژه رئیس‌جمهوری روسیه در راس هیات‌های دو کشور بر توسعه همکاری‌ها در بخش هوایی، دریایی، ریلی و جاده‌ای و «حمل‌ونقل چندوجهی» و استفاده از ظرفیت ترانزیت کالا از مسیر دریایی خزر تاکید کردند.

به گزارش ایسنا، مهرداد بذرپاش در دیدار و مذاکره با ایگور لویتین دستیار ویژه رئیس‌جمهوری روسیه توسعه همکاری‌های حمل‌ونقلی بین دو کشور را موجب کسب منافع توسط دو طرف دانست و گفت: اگرچه تاریخ تجارت دریایی بین بنادر دو کشور سابقه بسیار طولانی دارد، اما استفاده از ظرفیت بنادر فعال دو کشور در دریای خزر در همکاری‌های جدید می‌تواند مد نظر باشد.وی با اشاره به میزبانی ایران از نخستین کشتی باری رورو روسیه پس از ۲۱ سال در بندر نوشهر، این ترددها را گام بزرگی در تجارت دریایی بین ایران و روسیه برشمرد و بیان کرد: قراردادهای ایران و روسیه برای کشتی‌سازی در دریای خزر حائز اهمیت است و توسعه «حمل‌ونقل چندوجهی» با ورود نخستین محموله ترانزیتی روسیه در سال گذشته از مسیر کریدور بین‌المللی شمال – جنوب می‌تواند نویدبخش همکاری‌های حمل‌ونقلی موثرتری باشد.وزیر راه و شهرسازی بیان کرد: گسترش ظرفیت ترانزیتی مسیر دریایی از طریق کریدورهای دریای خزر از جمله کریدورهای شرق و غرب دریای خزر می‌تواند بر کاهش ترافیک زمینی سنگین قفقاز نیز موثر باشد.بذرپاش با اشاره به همکاری‌های دو کشور در صنایع هوایی، خواستار توسعه همکاری‌ها در حوزه حمل‌ونقل هوایی بین ایران و روسیه شد.وی ادامه داد: با تکمیل ۳۵ کیلومتر از مسیر ریلی رشت تا بندر کاسپین که یک بندر دریایی واقع در منطقه آزاد تجاری-صنعتی انزلی است، شبکه ریلی، بندر انزلی و بندر کاسپین را به بنادر جنوبی ایران در خلیج‌فارس به ویژه بندرعباس متصل می‌کند که تحول مهمی در حمل‌ونقل چندوجهی با بنادر روسیه در شمال دریای خزر خواهد بود.

رئیسی در ضیافت افطار با نمایندگان اصناف، اتحادیه‌ها و بازاریان:

حمایت از اصناف سیاست اصولی دولت است

رئیس‌جمهور حمایت از اتحادیه‌ها و اصناف را سیاست اصولی دولت مردمی دانست و بر مشارکت موثر بخش خصوصی در اقتصاد به عنوان راهکار اساسی تحقق شعار سال تاکید کرد.

به گزارش ایسنا، سید ابراهیم رئیسی در نشستی صمیمی با جمعی از نمایندگان اصناف، اتحادیه‌ها و بازاریان که با ضیافت افطار پایان یافت، حمایت از اتحادیه‌ها و اصناف را سیاست اصولی دولت مردمی دانست و بر مشارکت موثر بخش خصوصی در اقتصاد به عنوان راهکار اساسی تحقق شعار سال تاکید کرد.

رئیس جمهور با تجلیل از نقش مهم و موثر اصناف در مقاطع مختلف تاریخ انقلاب، از مبارزات قبل از انقلاب تا دوران دفاع مقدس و زمان تحریم‌های ظالمانه دشمن، تصریح کرد: به اعتقاد دولت مردمی امور مربوط به تولید و توزیع و نظارت بر اصناف باید به اتحادیه‌ها واگذار شود و دولت صرفا نقش حمایتی و هدایتی داشته باشد. رئیسی اصناف و اتحادیه‌ها را بهترین ناظران بر فعالیت اصناف دانست، به شرط آنکه اتحادیه‌ها با نظارت متعهدانه خود اولین مدعی تخلفات هم صنفان خود بوده و حقوق و منافع مصرف کننده و تولیدکننده را توامان مدنظر داشته باشند.

در نشست رئیس جمهور با نمایندگان اصناف، اتحادیه‌ها و بازاریان علاوه بر جمع زیادی از اعضای اتحادیه‌ها و اصناف، رئیس کل بانک مرکزی و وزرای صنعت، معدن و تجارت و جهادکشاورزی نیز حضور داشتند، فرزین، رئیس کل بانک مرکزی در سخنانی با تشریح تلاش‌های بانک مرکزی برای تسهیل و تسریع ثبت سفارش و تخصیص ارز به متقاضیان، گفت که به زودی زمان ثبت سفارش تا تخصیص ارز از حدود ۴۰ روز فعلی به ۷ تا ۱۰ روز کاهش خواهد یافت.

در این نشست که ۱۶ نفر پیش از رئیس جمهور به ایراد سخن پرداختند، علاوه بر رئیس اتاق اصناف ایران، رؤسای اتحادیه تولیدکنندگان نان‌های حجیم، اتحادیه مرکزی مرغداران تخم‌گذار، بنیاد ملی گندم‌کاران، اتحادیه کشوری فروشگاه‌های زنجیره‌ای، اتحادیه طیور، اتحادیه خواربارفروشان، اتحادیه فروشندگان مصالح ساختمانی، اتحادیه مشاوران املاک، یکی از اعضای هیئت عالی نظارت بر اصناف، قائم مقام اتحادیه مرغداران گوشتی، نماینده کارآفرینان برتر زنان، هماهنگ‌کننده اتحادیه‌های مرتبط با بانوان و نماینده انجمن‌های صنفی گاوداران ایران در سخنانی به تشریح دیدگاه‌ها و مطالبات صنف خود پرداختند.

رئیس جمهور با اشاره به اظهارات تعدادی از سخنرانان در نشست با اصناف و اتحادیه‌ها درباره اهمیت مقابله موثر با دلالی و واسطه‌گری، تصریح کرد: دست جریان دلالی باید از نظام تامین و توزیع قطع شود و باور داریم خود تشکل‌های صنفی بهتر از هر کس دیگری می‌توانند در این راستا ایفای نقش کنند.

رئیسی همچنین با اشاره به درخواست‌های مطرح شده برای پرهیز از قیمت‌گذاری‌های دستوری، خاطرنشان کرد: آنچه در سیاست‌های دولت محوریت دارد جلوگیری از اجحاف به تولیدکننده و مصرف‌کننده است و میدان دادن به اتحادیه‌ها و اصناف می‌تواند علاوه بر تنظیم بازار و جلوگیری از وارد شدن اجحاف به هر یک از ارکان تولید و مصرف، باعث برخورد موثر با واسطه‌ها به عنوان برهم زنندگان نظام تأمین و توزیع نیز بشود.

رئیس جمهور همچنین قاچاق کالا را باعث وارد آمدن ضربات مهلک بر پیکر تولید، اشتغال و اقتصاد کشور دانست و گفت: مقابله با قاچاق کالا باید از مبدأ صورت گیرد و البته در این مسیر نیز تشکل‌های صنفی می‌توانند با انضباط بخشی به واردات، صادرات و نظام تأمین و توزیع، سهم مؤثری در جلوگیری از توزیع کالای قاچاق در بازار داشته باشند.

رئیسی همچنین با اشاره به طرح درخواست استمهال تسهیلاتی که تولیدکنندگان پس از آغاز اجرای طرح مردمی شدن یارانه‌ها دریافت کرده بودند، اضافه کرد: استمهال این تسهیلات و نیز تامین سرمایه در گردش برای تولیدکنندگان از موارد قابل بررسی است که رئیس کل بانک مرکزی و وزیر صنعت، معدن و تجارت آن را پیگیری خواهند کرد.

رئیس جمهور با بیان اینکه با وجود همه تحریم‌ها و دشمنی‌ها ذخایر ارزی کشور خوب و قابل اتکا است، تخصیص به موقع ارز و ثبات قیمت آن را از جمله مسائل مهمی دانست که دولت باید در این دو زمینه از تولید و تأمین‌کنندگان کالاهای اساسی و مواد اولیه حمایت کند.

رئیسی در بخش دیگری از سخنانش با بیان اینکه سامانه‌های نظارتی جایگزین اتحادیه‌ها و اصناف نخواهند بود، بلکه امکانی برای تسهیل جمع‌آوری، جمع‌بندی و ارائه اطلاعات هستند، تصریح کرد: مسئولیت اصلی در عرصه نظارت بر فعالیت‌های اقتصادی بر عهده نیروهای انسانی کارآمد و صاحب تجربه‌ای است که در میدان عمل آب‌دیده شده و مورد اعتماد اصناف قرار گرفته و اینک به عنوان نماینده اصناف و مشاغل مختلف به عضویت اتحادیه‌های صنفی درآمده‌اند.

رئیس جمهور همچنین از نقش‌آفرینی مثبت بسیج اتحادیه‌ها و اصناف در راستای تلاش برای ایجاد زنجیره امین تامین و توزیع کالا قدردانی کرد.

سخن پایانی

اجرای صحیح همه الزامات طرح مردمی‌سازی یارانه‌ها، تامین به موقع ارز مورد نیاز واردات نهاده‌های دامی، دریافت پول نهاده‌های دامی به شکل مدت‌دار، کمک به بهبود و ارتقای شیوه‌های تولید، واگذاری نظارت بر تولید و توزیع به تشکل‌های صنفی، اعطای مشوق‌های صادراتی برای تولیدات خانگی و روستایی، افزایش سهم کشاورزی در بودجه و برنامه‌ریزی، ایجاد پوشش تأمین اجتماعی برای کشاورزان، صیانت از اراضی کشاورزی، پرداخت به موقع مطالبات گندمکاران، اصلاح، یکپارچه‌سازی و مدرن‌سازی نظام توزیع، تقویت و روزآمدکردن نظارت بر نظام تامین و توزیع، حذف واسطه‌ها و دلالان و بهره‌گیری بیشتر از تجارب فعالان اقتصادی و بویژه اعضای اتحادیه‌ها و اصناف در تصمیم‌گیری‌های اقتصادی از جمله مسائل مطرح شده از سوی اعضای تشکل‌های صنفی اقتصادی در این نشست بود.

۲۰ پروژه رادیودارو در دست اجرا داریم

معاون رئیس‌جمهوری و رئیس سازمان انرژی اتمی، ۲۰ فروردین روز ملی فناوری هسته‌ای را روز میثاق مجدد و وفای به عهد دانست و گفت: ۲۰ پروژه رادیودارو در دست اجرا داریم.

به گزارش ایلنا، محمد اسلامی به مناسبت فرارسیدن «روز ملی فناوری هسته‌ای» با حضور در برنامه صف اول تصریح کرد: وعده می‌دهیم که با تلاش کار کنیم. رئیس سازمان انرژی اتمی گفت: در سال ۱۴۰۱ همکاران ما با تلاش گسترده ۱۵۹ دستاورد را ثبت کردند که از جنس دستاوردهای دانشی، فناورانه و صنعتی بوده است. اسلامی تاکید کرد: ۱۵۹ دستاورد یعنی شما هر ۱.۵ روز کاری در سازمان انرژی اتمی یک دستاورد به‌دست آورده‌اید.

اسلامی درباره تحقق پروژه آب شیرین‌کن برای بوشهری‌ها گفت: وعده دو سال دیگر برای تکمیل این پروژه دادع شده، یعنی تا ابتدای ۱۴۰۴ باید آب شیرین در لوله‌ها باشد و مردم بتوانند از آنها بهره‌مند شوند. اسلامی همچنین در پاسخ به سوالی در مورد اینکه آیا انرژی اتمی برای کشاورزان هم دستاوردهایی داشته است، گفت: فناوری هسته‌ای در بیش از ۶ دهه گذشته در زمینه کشاورزی دنیا استفاده شده، که در ایران نیز مورد توجه قرار گرفت است. وی ادامه داد: در بخش محصولات چند گام برداشته‌ایم. یکی بحث سامانه‌های پرتودهی است که با استفاده از اشعه گاما، این فرآیند اجرایی شده است. اسلامی افزود: این سامانه‌های پرتودهی برای پرتودهی غلات و انواع محصولات کشاورزی می‌تواند مورد استفاده قرار گیرد. اسلامی در مورد بحث فناوری پلاسما گفت: پلاسما یکی از فناوری‌های بسیار موثر است که کاربردهای بسیار گسترده‌ای دارد. در بخش کشاورزی نخستین گامی که برداشتیم برای مبارزه با این افت آفلاتوکسین برای پسته بود. وی با تاکید به تامین برق با استفاده از انرژی هسته‌ای گفت: تا امروز حجم غنی‌سازی که صورت گرفته سابقه نداشته؛ این ظرفیت، یک ظرفیت واقعی است و نمی‌توانند آن را به عنوان یک حقیقت، نفی کنند.

ناترازی صنعت برق تا تابستان برطرف می‌شود

سخنگوی صنعت برق گفت: تا تابستان امسال ۷۷۸۷ مگاوات به ظرفیت برق کشور اضافه می‌شود که به واسطه آن مشکل ناترازی این صنعت حل خواهد شد.

مصطفی رجبی مشهدی در گفت‌وگو با ایسنا، با اشاره به اقدامات وزارت نیرو برای گذر از بحران خاموشی در کشور، اظهار کرد: در برنامه اول ۶۱۰۰ مگاوات وارد مدار شد و اکنون مقرر شده تا تابستان امسال ۷۷۸۷ مگاوات دیگر وارد مدار شود که تمهیدات لازم برای این مسئله نیز درنظر گرفته شده است. وی با اشاره به جزییات این مسئله، گفت: از این میزان ۳۰۲۶ مگاوات مربوط به احداث نیروگاه‌های حرارتی است، ۱۴۷۸ مگاوات نیروگاه‌هایی هستند که توسط صنایع احداث می‌شوند، ۷۳۰ مگاوات رفع مشکل نیروگاه‌های حادثه دیده و حدود ۱۰۰۰ مگاوات نیز مربوط به نیروگاه‌های دارای محدودیت است که اکنون در حال رفع محدودیت آنها هستیم تا در حداکثر تولید از آنها استفاده کنیم.

سخنگوی صنعت برق با تاکید بر اینکه علاوه‌بر این ۸۵۰ مگاوات نیروگاه تجدیدپذیر و ۱۸۸ مگاوات نیروگاه مقیاس کوچک احداث خواهد شد و ۹۱۵ مگاوات نیز مربوط به ارتقای توان نیروگاه‌های موجود است، گفت: تمام تلاش وزارت نیرو تحقق این اعداد بوده، البته این یک هدف چالشی است اما وزارت نیرو خود را تحت فشار می‌گذارد تا این اعداد محقق شود.

رجبی مشهدی با بیان اینکه تا کنون حدود ۲۷۰۰ مگاوات محقق شده است، گفت: بر اساس برآوردهای صورت گرفته برای تابستان امسال و طبق پیش‌بینی سازمان هواشناسی در میان مدت دمای هوا در تابستان حدود نیم تا یک درجه گرم‌تر از نرمال خواهد بود، و این درحالی است که هر یک درجه افزایش دما حدود ۱۵۰۰ مگاوات افزایش مصرف را به دنبال دارد. وی افزود: امسال با عنوان سال رشد تولید نیز نام‌گذاری شده، قطعا ظرفیت مولد کشور در حوزه صنعت و کشاورزی افزایش می‌یابد، پیش‌بینی ما این است که بتوانیم افزایش توان حدود شش درصدی را با تدابیر افزایش ظرفیت تولید و مدیریت مصرف محقق کنیم.

نوبت اول
مشابه ۱۴۷۳۹۶۷

آگهی فراخوان ارزیابی کیفی مناقصه عمومی دومرحله‌ای

شرکت ملی گاز ایران
شرکت مجتمع گاز پارس جنوبی

شرکت مجتمع گاز پارس جنوبی(پالایشگاه نهم(فاز ۱۲)) در نظر دارد اقلام مورد نیاز خود را با شرایط ذیل بصورت برگزاری مناقصه عمومی دومرحله‌ای از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (سامانه ستاد) تامین نماید:

شماره فراخوان در سامانه ستاد ایران:	۲۰۰۱۰۹۷۵۸۷۰۰۰۰۱۹
شماره مناقصه و تقاضا	تقاضای R۹/۴۰۱/۰۴ و شماره تقاضا ۴۰۹۲۲۰۱۶۰۶
موضوع و شرح مختصر اقلام درخواستی:	BUNDLE EXTRACTOR
مبلغ برآوردی مناقصه:	۶۳،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال
مبلغ تضمین شرکت در فرایند ارجاع کار:	۳،۱۵۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال
نوع تضمین شرکت در فرایند ارجاع کار:	تضمین شرکت در فرایند ارجاع کار بصورت یکی از تضامین قابل قبول وفق آیین‌نامه تضمین شماره ۱۳۳۴۰۲/ت۵۰۶۵۹ ه مورخ ۹۴/۰۹/۲۲ هیات وزیران می‌باشد.
تاریخ های مهم در فرآیند برگزاری مناقصه از طریق سامانه ستاد ایران:	زمان اولین انتشار آگهی /ارسال به صفحه اعلان عمومی: ۱۴۰۲/۰۱/۲۰ مهلت بارگیری و دریافت اسناد ارزیابی کیفی از سامانه ستادایران: ۱۴۰۲/۰۱/۳۰ مهلت بارگذاری و ارسال پاسخ استعلام و مدارک ارزیابی کیفی در سامانه ستادایران: ۱۴۰۱/۰۲/۱۴
آخرین مهلت بارگذاری پیشنهادات فنی و مالی در سامانه ستاد ایران:	پس از ارزیابی کیفی مناقصه‌گران، مستندات دریافت پیشنهاد فنی و مالی به همراه برنامه زمانی از طریق سامانه ستاد ارسال می‌گردد.
آدرس مناقصه‌گزار	استان بوشهر - کنگان - کیلومتر ۱۵ جاده عسلویه - مجتمع گاز پارس‌جنوبی - پالایشگاه نهم(فاز۱۲) - کدپستی: ۷۵۳۹۱۷۱۰۵۷ تلفن: ۰۷۷۳۱۴۶۳۹۱۳ - ۰۷۷۳۱۴۶۳۷۲۸ - فکس: ۰۷۷۳۱۴۶۳۳۲۷ - ۰۷۷۳۱۴۶۳۳۵۱

بدیهی است کلیه فرآیند برگزاری مناقصه الکترونیکی از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (سامانه ستاد) به نشانی: WWW.SETADIRAN.IR انجام می‌پذیرد وبه پیشنهادهای خارج از سامانه ستاد هیچگونه ترتیب اثری داده نخواهد شد و مناقصه‌گران بایستی نسبت به ثبت‌نام در سامانه ستاد و دریافت گواهی امضاء الکترونیکی اقدام نمایند. مناقصه‌گران می‌توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر به سایت WWW.SPGC.IR مراجعه و یا با شماره تلفن‌های ۰۷۷۳۱۴۶۳۹۱۳ - ۰۷۷۳۱۴۶۳۷۲۸ تماس حاصل فرمایند.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۰۱/۲۱ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۰۱/۲۲ روابط عمومی شرکت مجتمع گاز پارس جنوبی

شرکت صنایع و معدنی گل گهر

آگهی مزایده عمومی
شماره ۱۴۰۲/۰۱/ز

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام) در نظر دارد "ماشین‌آلات راه‌سازی مستعمل" موجود در انبارهای مجتمع خود را(به شرح ذکر شده در اسناد مزایده) از طریق مزایده عمومی واگذار نماید. لذا کلیه متقاضیان می‌توانند جهت اخذ اسناد مزایده به وبسایت این شرکت به نشانی www.geg.ir بخش مناقصه و مزایده مراجعه و اسناد مذکور را دریافت نمایند. مهلت تحویل پاکات ساعت ۹ الی ۱۴ روز شنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۲/۰۹ در محل دفتر کمیسیون معاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران می‌باشد. ضمناً بازدید از اقلام مربوطه روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۱/۲۷ مقرر شده است. شایان ذکر است فرمت ضمانت‌نامه‌های شرکت در مزایده بایستی عیناً مطابق با فرمت ارائه شده در اسناد مزایده تهیه گردد. شرکت معدنی و صنعتی گل گهر در قبول یا رد هر یک از پیشنهادات بدون نیاز به ذکر دلیل و بدون جبران خسارت مختار می‌باشد.

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

گزارش خبری

ادامه تولید پژو پارس در ایران‌خودرو

معاون تحقیقات، طراحی و تکوین محصول گروه صنعتی ایران‌خودرو ضمن تاکید بر ادامه تولید خودرو پارس اعلام کرد: دو محصول پارس و آریسان ۲ موفق شدند آزمون ایمنی عابر پیاده را با موفقیت پشت سر بگذارند.

محسن رضایی‌منش، محصول پژو پارس را محصولی راهبردی برای ایران‌خودرو و موردتوجه و علاقه‌مندی مشتریان و بازار دانست و گفت: این خودرو که در سبد محصولات ایران‌خودرو در سایت‌های فارس، خزر، کرمانشاه و خراسان با ظرفیت روزانه بیش از ۶۰۰ دستگاه تولید می‌شود با بررسی‌های مهندسی و محاسبات CAE و ایجاد تغییرات لازم، آزمون‌های مرتبط ایمنی عابر پیاده را در مرکز آزمون بین‌المللی با موفقیت پشت‌سر گذاشت تا همچنان جایگاه خود را برای سال‌های آینده در سبد محصولات ایران‌خودرو حفظ کند.

به گفته وی، آریسان ۲ نیز که محصول جدید ایران‌خودرو است و در نیمه دوم سال ۱۴۰۱ به تولید انبوه رسیده، با تغییرات مهندسی توانست استاندارد ایمنی عابر پیاده را با موفقیت دریافت کند.

رضایی‌منش با بیان اینکه اقدامات گروه صنعتی ایران‌خودرو در سال ۱۴۰۱ سبب ثبت رکوردهای بی‌نظیر و کم‌سابقه‌ای در کسب استانداردهای بین‌المللی شده است، تصریح کرد: تارا نخستین محصولی است که ایران‌خودرو موفق به اخذ استاندارد ایمنی عابر پیاده شد و این خودرو از آزمون‌های ایمنی عابر پیاده در تصادفات جاده‌ای سربلند بیرون آمد.

پاسکاری اعلام نرخ خودرو بین دو نهاد

قالیباف: شورای رقابت مسئولیت مصوبه خود را بپذیرد

شورا: متولی اعلام قیمت‌ها وزارت صمت است

عکس: صمت

گروه صنعت
editor@smtnews.ir

حداکثر افزایش قیمت ۲۹ درصد

پاسکاری وزارت صمت با شورای رقابت برای اعلام قیمت‌های جدید خودرو در حالی ادامه دارد که روز گذشته محمدعلی تیموری مدیرعامل سایپا و نماینده وزارت صمت در بخش خبری ۱۴ اظهار داشت: آخرین افزایش قیمت خودرو مربوط به آذر ۱۴۰۱ بود و در سال ۱۴۰۰ افزایش قیمت کارخانه‌ای نداشتیم.

وی افزود: شورای قابت و سازمان حمایت ۵ ماه قبل از عید کار کارشناسی انجام دادند و مبنای قیمت گذاری گرازش نیمه نخست سال ۱۴۰۱ خودروسازان است.

تیموری گفت: میانگین حداکثر افزایش قیمت خودرو ۲۹ درصد است.

مدیرعامل سایپا افزود: خودروی شاهین حدود ۱۸ درصد، کوییک اتوماتیک حدود ۱۷ درصد، تمام خودروهای ایران خودرو از جمله پژو ۲۰۶، دنا، پژو پارس، سمند و تارا کمتر از ۲۹ درصد افزایش قیمت یافته اند.

با این همه در حالی سخنگوی شورای رقابت، متولی امر اعلام قیمت‌های مصوب شده توسط شورای رقابت را وزارت صمت می‌داند که سخنگوی وزارت صنعت، معدن و تجارت تاکید دارد طبق قانون، شورای رقابت باید آنچه را مصوب کرده (چارچوب قیمت‌گذاری) اطلاع‌رسانی کند، سپس وزارت صمت در عمل به مسئولیت خود در اجرا، اطلاع‌رسانی‌های لازم را انجام خواهد داد؛ بنابراین شورای رقابت باید شجاعت داشته و مسئولیت مصوبه خود را بر عهده بگیرد. به این ترتیب، قیمت‌گذاری خودرو به پاسکاری بین وزارت صمت و شورای رقابت رسیده و هیچ‌یک از طرفین مسئولیت اعلام این نرخ را قبول نمی‌کنند. بدون شک این واکنش پیام‌های ناخوشایندی برای بازار و مردم دارد.

شورای رقابت قیمت‌گذار نیست

اسماعیل شجاعی، سخنگوی شورای رقابت ضمن تاکید بر اینکه شورای رقابت قیمت‌گذار نیست و تنها دستورالعمل قیمت‌گذاری را تعیین می‌کند، معتقد است که مرجع اعلام نرخ نهایی خودروها وزارت صنعت، معدن و تجارت است. اگر دولت شورای رقابت را متولی سیاست‌گذاری در حوزه خودرو می‌داند، پس باید تصمیم برای عرضه شدن یا نشدن خودرو در بورس را هم به شورای رقابت واگذار کند.

این مقام مسئول ضمن بیان این مطلب افزود: درباره عرضه در بورس کالا اتفاقی افتاد که تصمیم گرفته شد نهادهای متولی، خودرو را در بورس کالا عرضه کنند و در حقیقت خودرو به شکل مزایده فروخته شود. مزایده یعنی حداکثر قیمت؛ با این فرض که زیان انباشته خودروساز را جبران کنیم. کجای دنیا، خودرو را در بورس عرضه می‌کنند؟ آنجا فراموش شد که از مصرف‌کننده حمایت کنند. اما شورای رقابت حرف منطقی داشت و با تشخیص انحصاری بودن بازار، عنوان کرد که براساس قانون متولی شوراست؛ بنابراین برای عرضه در بورس بایستی از شورای رقابت کسب تکلیف می‌شد.

به گزارش صمت، وی یادآور شد: در سال‌های گذشته نیز، دیوان عدالت اداری این تذکر قانونی را به ما داد که شورای رقابت، مسئول اعلام نرخ خودرو نیست؛ بنابراین اگر ما نرخ اعلام کنیم، باز به همان پازل قبلی باز خواهیم گشت که چرا شورای رقابت نرخ اعلام می‌کند؟ ما دستورالعمل نرخ را ارائه کردیم و به نهاد متولی که وزارت صمت است، ابلاغ کرده‌ایم.

شجاعی ضمن انتقاد از دخالت دولت در امور شورای رقابت، تصریح کرد: چرا باید برای خودرو ما نرخ تعیین شود؟ سه دهه گذشته قرار بود که خصوصی‌سازی انجام شود، اما سیاست خصوصی‌سازی درباره خودروسازی ما اجرا نشد.

وی ادامه داد: اکنون دو خودروساز بزرگ ما خصوصی نیست و هنوز دولت برای آنها تعیین‌تکلیف می‌کند. باهمین دخالت‌ها، جلوی واردات گرفته می‌شود یا تصمیم گرفته می‌شود نرخ خودرو دستوری تعیین شود، شورای رقابت که نهاد متولی پایش رقابت و مراقبت از انحصار است، تشخیص داد بازار ما انحصاری است و برای رفع این انحصار باید برای آن نرخ تعیین کرد. وزارت صمت باید قیمت‌ها را مشخص و ابلاغ کند، اما شورای رقابت به تنهایی نمی‌تواند تعیین نرخ کند. وزارت صمت نرخ را تعیین می‌کند، در شورای رقابت مصوب می‌شود، سپس وزارت صمت باید ابلاغ کند.

قصد هیچ‌گونه تقابل وجود ندارد

این مقام مسئول در شورای رقابت ضمن تاکید بر اینکه، برای کاهش نرخ و حمایت از مصرف‌کننده باید عرضه را اصلاح و تقویت کرد، گفت: راه‌حل مهار تورم، رشد تولید است و هر سیاستی که علیه تولید باشد، رونق تولید را مختل کند یا هر نوع دخالتی که در بازار خودرو یا هر بازار دیگری اتفاق بیفتد، ضد اقتصاد، ضد عدالت و علیه مصرف‌کننده است.

شجاعی در انتها، توضیح داد: شورای رقابت در یک همکاری بسیار خوب با وزارت صمت، معاونت حمل‌ونقل و حتی خودروسازان و سازمان حمایت، با توجه به اینکه دستورالعمل قیمت‌گذاری را پیش‌تر مشخص کرده بود، برای محاسبه نرخ و تطبیق با نرخ خودروهای مشابه خارجی، از کارشناسان مختلف کمک گرفته و همکاری تنگاتنگ و بسیار نزدیک انجام شد و قصد هیچ‌گونه تقابل وجود نداشت؛ هدف این است که سیاستگذاری درستی انجام شود تا خودروسازان ما از زیان انباشته‌ای که اکنون با آن مواجه هستند، عبور کنند؛ ضمن اینکه فاصله قیمتی کارخانه و بازار، به حداقل برسد.

شکاف عمیق بین قیمت‌ها

سخنگوی شورای رقابت با بیان اینکه نرخ یکی از فاکتورهای مشکلات خودروسازان ما است که آنها را با انواع مختلف مشکلات روبه‌رو می‌کند، گفت: دخالت‌های بیش از اندازه در بحث مدیریت دو خودروساز بزرگ، عمده مشکل این صنعت است. ناکارآمدی که سیستم با آن مواجه است، ساختاری که خودروساز تحمیل می‌شود، یا اینکه قیمت‌ها بدین شکل ثابت نگه داشته می‌شود و مانع عملکرد درست خودروساز می‌شود، موجب این شکاف عمیق نرخ کارخانه تا بازار شده است؛ اگر عملکرد درستی داشتیم نباید فاصله بین نرخ کارخانه تا بازار به این شکل وجود داشت.

شجاعی تصریح کرد: یکی از مهم‌ترین شاخص‌هایی که می‌تواند نشان دهد در بحث حکمرانی‌ها (نه در بحث تولید خودرو) درست عمل می‌کنیم یا خیر، این است که کاری کنیم شکاف قیمتی به حداقل برسد.

بازار خودرو زمانی رقابتی می‌شود که خودروسازان کاملا خصوصی شوند و مردم سهامدار باشند. همچنین اجازه دهیم واردات به شکل منطقی و مناسب در بازار داخلی ما حضور داشته باشد؛ محدود کردن بازار واردات خودرو به چندخودروساز درست نیست، با این حجم از محدودیت‌ها چگونه می‌خواهند تقاضا را مدیریت کنند؟

مسئولیت اطلاع‌رسانی با شورای رقابت است

در همین حال، امید قالیباف سخنگوی وزارت صنعت، معدن و تجارت نظر دیگری دارد و معتقد است که به هیچ‌وجه این‌طور نیست که وزارت صمت متولی اعلام و ابلاغ مصوبه شورای رقابت باشد؛ شورای رقابت، خود مسئول اطلاع‌رسانی مصوبات خود است؛ ولواینکه یک نقطه باشد؛ چه برسد به آنکه چارچوب قیمت‌گذاری خودرو را تعیین کرده است. در قانون نیز این موضوع به‌صراحت قید شده و از گذشته نیز عرف بر همین بوده است، چراکه اصلا وزارت صمت اطلاع ندارد که شورای رقابت در فرمول دستورالعمل قیمتی، چه ملاحظاتی داشته است.

وی افزود: بنابراین وزارت صمت صلاحیت ورود به اطلاع‌رسانی موضوع را ندارد. آنچه ما باید اطلاع‌رسانی کنیم، در بخش اجراست. ممکن است فرمول شورای رقابت حد بالا یا پایین داشته باشد که وزارت صمت به دلایلی حد بالا یا حد پایین را در نظر بگیرد که در این زمینه اطلاع‌رسانی‌ها صورت خواهد گرفت، اما براساس منطق فرمول قیمت‌گذاری که کار تخصصی شورای رقابت به‌عنوان «نهاد مستقل و فراقوه‌ای» است این است که اطلاع‌رسانی هم با خودشان باشد.

قالیباف تاکید کرد: از طریق رسانه‌ها و شورای رقابت شنیده‌ایم که فرمول به وزارت صمت ابلاغ شده است، اگر هم ابلاغ شده باشد، محرمانه بوده و ما اجازه انتشار آن را نداریم.

شورای رقابت هر آنچه را تصویب کرده، بدون تعارف و شفاف اطلاع‌رسانی کند. فرمول قیمت‌گذاری که همان چارچوب و ضوابط قیمت‌گذاری است را باید شورای رقابت تعیین و اطلاع‌رسانی کند که حد اعلام آنها نیز تا همین جاست؛ پس از آنکه در حالت اجرای قاعده‌گذاری و اجرای دستورالعمل است، بر عهده وزارت صمت قرار دارد و دوستان شورای رقابت در این زمینه درست می‌گویند.

دوگانگی در شورای رقابت مورد پذیرش نیست

مشاور وزیر صمت، این ادعای سخنگوی شورای رقابت مبنی بر اینکه شورا به تنهایی محاسبات نداشته و فرمول و چارچوب قیمت‌گذاری از دل کار گروهی با حضور همکاران وزارت صمت و معاونت صنایع حمل‌ونقل آن وزارتخانه بیرون آمده را فرافکنی خوانده و گفت: مسئولیت اطلاع‌رسانی فرمول نرخ تعیین‌شده، همان‌طور که اشاره شد، طبق قانون با شورای رقابت است؛ به‌طوری موضوع مطرح می‌شود که گویی شورای رقابت نهادی نفوذپذیر است که هر کس بخواهد می‌تواند در آنجا قاعده‌گذاری داشته باشد؛ «در این صورت شورای رقابت وظیفه‌اش چیست؟»؛ بنابراین دوگانگی در شورای رقابت مورد پذیرش نیست.

سخنگوی وزارت صنعت، معدن و تجارت تصریح کرد: حرف ما این است که شورای رقابت شجاعت داشته باشد و مسئولیت مصوبه خود را بر عهده بگیرد و آنچه را که تصویب کرده است، ابلاغ عمومی و اطلاع‌رسانی کند.

این شورا بخش مربوط خود را اطلاع‌رسانی کند، وزارت صمت هم در حوزه اجرا و مواردی که نیاز به اطلاع‌رسانی و توضیح باشد، طبق وظیفه خود اقدام خواهد کرد.

سخن پایانی

پاسکاری این دو نهاد برای پذیرش مسئولیت قیمت خودرو با نامه معاون اول رئیس‌جمهوری که میزان افزایش نرخ خودروها را نامتعارف خوانده بود شدت بیشتری گرفت. پس‌ازآنکه افزایش قیمت کارخانه‌ای محصولات خودروسازان در جلسه شورای رقابت تصویب شد، لیست قیمت‌ها نه از سوی شورای رقابت و نه از سوی وزارت صمت برای عموم منتشر نشد. بر این اساس و در حالی که برخی بر این باورند لیست قیمت‌ها باید از سوی شورای رقابت منتشر می‌شد، شورای رقابت بر این نکته تاکید دارد که انتشار قیمت‌ها بر عهده نهادهای اجرایی و در این زمینه وزارت صمت است.

شورای رقابت با تاکید بر اینکه این شورای قیمت‌گذار هیچ محصولی نیست، تاکید دارد شورای رقابت فقط دستورالعمل منتشر می‌کند. این موضوع در بند ۵ ماده ۵۸ قانون سیاست‌های کلی اصل ۴۴ ذکر شده و شورا طبق قانون عمل کرده است.

فروش مواد اولیه بالاتر از قیمت منطقه‌ای

رئیس فراکسیون دیپلماسی اقتصادی در مجلس یازدهم گفت: در برخی موارد، قیمت مواد موردنیاز تولید خودرو بالاتر از بهای منطقه‌ای آن به خودروساز فروخته می‌شود، با حل این موضوع از یک سو قیمت خودرو منطقی می‌شود و از سوی دیگر، وابستگی آن به دلار و نوسانات پیاپی حاصل از آن کاهش می‌یابد.

به گزارش ایرنا از خانه ملت، مهدی عسگری درباره افزایش کارخانه‌ای قیمت خودرو از سوی شورای رقابت، گفت: شورای رقابت باید نحوه قیمت‌گذاری جدید خودروهای داخلی را شفاف اعلام کند به‌عبارتی منطق حاکم بر فرمول قیمت‌گذاری خودروها توسط شورای رقابت باید برای مردم کاملا شفاف و مشخص شود.

نماینده مردم کرج، اشتهارد و فردیس در مجلس شورای اسلامی افزود: این روشی که برای قیمت‌گذاری خودروهای داخلی استفاده می‌شود مبنی بر اینکه خودروهای خارجی مشابه را در نظر گرفته و قیمت آنها را به دلار سنجیده و تبدیل به ریال می‌کنند و در نهایت بر این اساس قیمت خودرو داخلی برآورد می‌شود، چند اشکال دارد. چرا با وجود ریالی بودن بخشی از هزینه‌های تولید قیمت خودرو با نرخ جهانی سنجیده می‌شود؟

وی در تشریح ایرادات وارد شده به روش یادشده، توضیح داد: نخستین ایراد این است که در شرایطی که برخی هزینه‌های تولید خودروهای داخلی مانند حقوق کارگران ریالی است یا بخش قابل‌توجهی از مواد اولیه موردنیاز نیز از داخل تامین می‌شود، چرا باید قیمت خودروهای داخلی با نرخ‌های جهانی سنجیده شود و در فرمول قیمت‌گذاری خودرو متغیری به‌نام دلار وجود داشته باشد؟

رئیس فراکسیون دیپلماسی اقتصادی در مجلس یازدهم در تشریح دومین نکته، اضافه کرد: هنگامی که قیمت خودرو افزایش می‌یابد ما فقط به شرکت‌های خودروساز حمله می‌کنیم و به آنها می‌تازیم در صورتی که باید با نگاه جامع، ریشه مشکلات را بیابیم، هرچند ضعف‌های خودروسازان را انکار نمی‌کنیم که ساختار آنها در جای خود نیاز به اصلاح جدی دارد اما اگر به‌دنبال حل مشکل هستیم باید ریشه‌ای آن را درمان کنیم نه اینکه فقط به معلول بپردازیم.

عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس تصریح کرد: بیش از ۷۰ درصد مواد اولیه موردنیاز تولید خودرو شامل فولاد، مس، آلومینیوم، چدن و... با وجود اینکه از داخل تامین می‌شود اما با دلار قیمت‌گذاری می‌شود، در واقع با رشد نرخ دلار، مواد اولیه نیز با تورم روبه‌رو می‌شود در نتیجه قیمت تمام‌شده خودرو افزایش می‌یابد.

عسگری با بیان اینکه باید این موضوع به صورت ریشه‌ای حل شود، چه دلیلی دارد موادی که در داخل تولید می‌شود با نرخ دلار و به‌طور مثال براساس بورس لندن قیمت‌گذاری شود؟ تصریح کرد: نکته مهم دیگر این است که پس از کشف قیمت پایه این محصولات با روش یادشده، این مواد اولیه در بورس کالا نیز عرضه می‌شود و دوباره وارد میدان رقابت از نظر قیمت خواهد شد این موضوع موجب شده که در برخی موارد، قیمت این محصولات بالاتر از بهای منطقه‌ای آن به خودروساز فروخته شود، با حل این موضوع، از یک سو قیمت خودرو منطقی می‌شود و از سوی دیگر وابستگی آن به دلار و نوسانات پیاپی حاصل از آن کاهش می‌یابد.

اگر قرار است قیمت خودرو به اصطلاح خودروسازان منطقی شود باید مردم بتوانند نیاز خود را از خودروسازان تامین کنند.

وی با بیان اینکه در صورتی که قیمت خودرو منطقی شود، خودروسازان هر روز ادعا نمی‌کنند که با زیان انباشته روبه‌رو هستند و تولید برای آنها صرفه اقتصادی ندارد، افزود: اگر قرار است قیمت خودرو به اصطلاح آنها منطقی شود باید شرایطی فراهم شود که مردم بتوانند نیاز خود را از خودروسازان به‌طور کامل تامین کنند، نه اینکه افزایش قیمت خودرو در کارخانه مانند فنری عمل کند و قیمت خودرو در بازار آزاد را افزایش دهد و مصرف‌کننده واقعی دچار فشار مضاعف شود.

عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس تصریح کرد: حداقل شروط اینکه قیمت خودرو واقعی شود، اولا شفافیت و منطقی بودن فرمول قیمت‌گذاری و دوم اینکه خودروساز به میزان نیاز عرضه داشته باشد و بتواند به لحاظ کمیت و کیفیت نیاز حقیقی بازار را تامین کند تا مصرف‌کننده با قیمت کاذب بازار آزاد مواجه نشود.

> قیمت‌گذاری خودرو به پاسکاری بین وزارت صمت و شورای رقابت رسیده و هیچ‌یک از طرفین مسئولیت اعلام این نرخ را قبول نمی‌کنند

پیگیری راهکارهای تحقق شعار سال

مهم‌ترین راهکارهای رشد تولید و تحقق شعار سال در شهرک‌ها و نواحی صنعتی کشـور در نشسـت وزیر صمت با مدیرعامل سازمان صنایع کوچک و شـهرک‌های صنعتی مورد بررسـی و پیگیری قرار گرفت. به‌گزارش ایرنا از وزارت صنعـت، معـدن و تجارت، در جلسـه وزیر صمت با علی رسـولیان مدیرعامل سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی که با حضور جمعی از معاونان و مدیران وزارتخانه و سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران برگزار شد، راهکارهای رشد تولید در شهرک‌ها و نواحی صنعتی کشور و تحقق شعار سال مورد بررسی و پیگیری قرار گرفت. در این نشست، رسولیان با ارائه گزارش عملکرد در حوزه‌های مختلف، آمادگی و عزم جدی این سازمان را برای تحقق شعار سال و رشد تولید در شهرک‌ها و نواحی صنعتی با حمایت دولت و وزارت صمت اعلام کرد و آخرین عملکرد پروژه احیا و بازفعال‌سازی واحدهای راکد تولیدی و همچنین مسـائل مرتبط با دسـتورالعمل واگذاری زمین در شهرک‌ها و نواحی صنعتی مورد بحث و بررسی قرار گرفت. در ادامه برنامه‌های سـال ۱۴۰۲ سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران مورد بررسـی قرار گرفت و نظرات و دسـتورات وزیر صنعت، معدن و تجارت درباره چگونگی فعالیت و برنامه‌های سازمان در سال ۱۴۰۲ ارائه شد. سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران با دارا بودن ۸۵۱ شهرک و ناحیه صنعتی و ۶ منطقه ویژه اقتصادی درحال بهره‌برداری، ۸۶ شـهرک و ناحیه صنعتی تخصصی، ۷ شـهرک فناوری، ۴۰ مرکز خدمات فناوری و کسـب و کار، زمینه اشـتغال مسـتقیم یک میلیون و ۱۲ هزار و ۴۹۳ نفر را در سراسر کشور فراهم کرده است.

یادداشت

پیشران‌های صنعتی و چالش‌های اقتصادی

آرش محبی‌نژاد، دبیر انجمن تخصصی صنایع همگن و نیرومحرکه قطعه‌سازان خودرو ایران

یکـی از مهم‌تریـن پیشـران‌های اقتصـادی در حـوزه صنعت، کالاهـای مصرفی بادوام هسـتند؛ صنایعـی مانند صنعت سـاختمان، خـودرو، لوازم خانگی و... لکوموتیو و پیشـران صنایع بالادسـتی و پایین‌دسـتی زیادی به‌شـمار می‌روند. همچنین در بخش کشـاورزی و سـایر حوزه‌هـا، تولید مواد غذایی یا صنایع تبدیلی به‌نحوی می‌توانند پیشران یک زنجیره خاصی از صنعت باشـند. در بعد کلان عدم‌تناسب افزایش نرخ فروش محصولات تولیدی پیشـران‌های اقتصـادی، به‌ویژه در بـازار کالاهای بادوام مانند خودرو و لـوازم خانگی با افزایش نرخ نهاده‌های تولید شاید در یک دهه اخیر بزرگ ترین چالـش این صنایع بوده اسـت؛ در حالی که برخی از ایـن صنایـع مانند صنعت خـودرو مورد تحریم مستقیم امریکا هم قرار گرفتند؛ البته عمده زنجیره این صنعت مربوط به بخش خصوصی است. تحریم مشـمول صنایعی مانند نفت، گاز و پتروشیمی هم شد که بیشتر دولتی هستند.

امـا آنچه بایـد در پیشـران‌های اقتصـادی در حوزه صنایع گوناگون به‌ویـژه صنایع تامین‌کننده محصولات بـادوام دنبال کرد، موضوع نرخ اسـت. در حـال حاضـر اقتصـاد کلان کشـور مبتـلا به دو بیماری اسـت؛ یکـی از آنها اقتصاد دسـتوری و قیمت‌گـذاری دولتـی بـوده که بـا تصدی‌گری دولتـی و دخالت‌های خلاف قانـون تجارت دولت شـاهد قیمت‌گذاری برخی محصولات هستیم، در حالی که صنایع بالادسـتی آنها مشـمول این‌گونه نرخ‌گـذاری نمی‌شـوند. صنایع بالادسـتی صنایع پیشـران عمدتا ارزبری نداشته و وابستگی خارجی ندارنـد. مواد اولیه و خوراک آنها مانند فولاد، مس، آلومینیوم، پتروشیمی و... در بورس عرضه و با نرخ روز دلار معامله می‌شـوند. کشـف نرخ مواد اولیه بـا نرخ آزاد اسـت، اما محصول نهایی با سیاسـت دستوری مشـمول قیمت‌گذاری می‌شود. این رویه شکاف ایجاد و زیان انباشته به تولیدکننده تحمیل می‌کند؛ آنچه در صنعت خودرو شـاهدیم. اختلاف نـرخ بازار آزاد و سـیاه و در کارخانه رانت یا یارانه سـیاه در جامعه توزیع می‌کند که خودش به‌نوعی شکاف بازار را به‌وجود آورده است.

بیماری دوم که مهم‌تر است، کاهش بسیار قدرت خرید مردم بوده که فعالیت پیشران‌های اقتصادی را به‌شـدت مختل و به آن خدشه وارد کرده است. بخـش خصوصی هم در این میان یکی از مهم‌ترین ضربه‌پذیرها اسـت، زیرا بخش دولتی از جمله قوه مقننه و مجریـه خلاف مصالح دولت یا بودجه کل کشـور تصمیم‌گیری نمی‌کنند؛ بنابراین حلقه‌های ضعیف معادله که در بعد کلان مردم هسـتند و در ادامه فعالان به‌ویژه تولیدکنندگان بخش خصوصی، بیشـترین هزینه و تاوان را می‌دهنـد. در ادامه به مـرور این پیشـران‌ها و زنجیره‌هـای آن ضعیف و ضعیف‌تر می‌شـوند و امید و اعتبار آنها کاهش پیدا می‌کند. هنگامـی که عملکرد لکوموتیو حرکت که تولیدکننده کالای نهایی اسـت با مخاطره روبه‌رو می‌شـود، مسـلم اسـت که حرکت باقی ارکان و اجزای زنجیره هم کند یا با تشکیک مواجه شود.

ایـراد سـاختاری در کنار ایـن دو بیماری کلان اقتصـادی، معضـل دیگری اسـت که پیشـران‌ها را تهدیـد می‌کند. در حال حاضر شـاهد تشـتت تصمیم‌گیری بیـن ارکان گوناگون سیاسـت‌گذار کشـور هسـتیم کـه تعـارض و تناقـض مواضع سیاسـت‌گذاران و نهادهای مختلف در یک صنعت خـاص مانند خـودرو از آن جمله اسـت. ۲۳ نهاد گوناگون اعم از مستقل یا وابسته به دولت و مجلس در زمان‌های گوناگون برای صنعت خودرو که حدود ۶۰ صنعت دیگر را با خود همراه کرده، تصمیم‌های گوناگون می‌گیرند و هر کدام ناقض تصمیم دیگری هسـتند. این امـر بلاتکلیفی و تشـتت‌آرا را ایجاد می‌کنـد که اسـتمرار و ادامه فعالیت‌هـا را مختل می‌سـازد. اما نقطه قوت این پیشـران‌ها این است که زنجیره تامین و صنایع وابسـته خود را همیشه به رونق و فعالیت وامی‌دارند و در بدترین شـرایط اقتصادی و سیاسـی وقتی پیشرانه به حرکت خود ادامـه می‌دهد صنایع و زنجیره وابسـته هم به‌تبع آن تحرک دارند. هنگامی‌که سیاست‌گذاری درست انجام می‌شـود، جمعیت انبوهـی از زنجیره تامین تـا تولیدکننده نهایـی را به‌دنبال خود می‌کشـد؛ علاوه‌بـر اینکه بخش زیـادی از مردم هم مخاطب تولیدات این پیشران‌ها خواهند بود. به‌عنوان مثال، بخش مسـکن ۷۰ و اندی صنعت وابسـته دارد و وقتـی رونق داشـته باشـد مردم صاحب مسـکن می‌شوند یا رونق صنعت خودرو و لوازم خانگی هم همین‌طور خواهد بود و نیازهای اساسـی جامعه را تامین می‌کند. رونق صنایع پیشران ضامن حرکت و فعالیت صنایع وابسته و زنجیره تامین خواهد بود و این بزرگ‌ترین نقطه قوت این پیشران‌ها به‌شمار می‌رود.

چرایی ابهام و ناهماهنگی در بازار خودرو بررسی شد

خودرو در تله قیمت‌گذاری

شهناز صفایی
editor@smtnews.ir

در حالـی که انتظار می‌رفت مسـئولان تصمیم‌گیـر در وزارت صمت، مجلـس، بورس، وزارت اقتصاد، شـورای رقابت و سـایر نهادها و سـازمان‌ها، یک‌بار برای همیشـه، یک تصمیم واحد، مشخص و شفاف بگیرند تا بازار خودرو از این فضای پرابهام درباره عرضه و قیمت‌گذاری خارج شود و مصرف‌کنندگان واقعی بتوانند برای خرید خودرو، برنامه‌ریزی کنند، ماجرای قیمت‌گذاری خودرو به سـال جدید هم رسـید و هنوز هم بازار در انتظار ابلاغیه‌ها و تصمیمات خلق‌الساعه آشـفته اسـت. هر بار متولیان امر به‌گونه‌ای اظهارنظر می‌کنند که گویی حرف نهایی زده شـده و قرار نیسـت تصمیم دیگری گرفته شود، اما باز هم شاهد ناهماهنگی و اظهارنظرهای متناقض هسـتیم. روندی که دود آن قطعا به چشـم مصرف‌کنندگان واقعی می‌رود. صمت در این گزارش درباره چندوچون این مسیر پرابهام و حقایق پشت پرده قیمت‌گذاری خودرو با کارشناسان این حوزه گفت‌وگویی داشته که در ادامه می‌خوانید. با صمت همراه باشید.

بایـد واقعیات بـازار و صنعت خودرو دیده شـود تـا تولید برای تولیدکننده به‌صرفه باشد و آن را ادامه دهد

هدف کاهش رانت قیمتی خودرو باشد

محمدرضا دره‌شـیری، کارشـناس حـوزه خودرو درباره قیمت‌گذاری خودرو و مشـکلات بی‌پایان آن بـه صمت گفت: قیمت‌گذاری خودرو در چند سـال گذشـته همواره مشکلاتی داشـته که انتظار می‌رود با رویکرد مناسـبی برطرف شـود. نخسـتین چالش قیمت‌گذاری خودرو در گذشـته کـه باید در الگوی جدید برطرف شـود، مربوط به افزایش مستمر زیان انباشته خودروسازان است. زیان سه خودروساز بزرگ کشـور (ایران خودرو، سایپا و پارس خودرو) براساس صورت‌های مالی ۹ ماه نخست سال ۱۴۰۱ با افزایش حـدود ۱۳ هزار میلیارد تومانـی به رقمی حدود ۸۲ هزار میلیارد تومان رسـیده اسـت. دومین چالش به کاهش رشد سرمایه‌گذاری و تولید در صنعت خودرو برمی‌گردد. واقعیت این است که در چند سال گذشته سرمایه‌گذاری معنی‌داری برای توسعه ظرفیت تولید در صنعت خودرو مشاهده نشده است.

وی ادامه داد: سومین مشکل در نحوه قیمت‌گذاری خودرو در گذشـته، افزایش تقاضای سفته‌بازی برای خودرو و در نتیجه ایجاد تقاضای کاذب برای این کالا است. بررسـی‌های میدانی نشان می‌دهد بیش از ۷۰ درصد ثبت‌نام‌کنندگان و خریداران خودرو از کارخانه ظرف یک سـال بعد از خرید، اقدام به فروش خودرو دریافتـی در بازار آزاد کرده‌انـد. در واقع هدف اصلی آنهـا از ثبت‌نام خودرو چیزی جز فـروش و دریافت رانت قیمتی آن نبوده است.

دره‌شـیری درباره قیمت‌گذاری خـودرو به چالش چهارم اشاره و اظهار کرد: ایجاد فرصت سرمایه‌گذاری غیرمولد در بازار سفته‌بازی خودرو و تشویق مردم به انتقال منابـع مالی خرد خود به این بازار و در نتیجه ایجـاد بی‌ثباتی قیمت در بازار آزاد خودرو در کشـور از دیگر پیامدهای قیمت‌گذاری نادرست خودرو بوده است. وی با اشاره به اینکه الگوی قیمت‌گذاری جدید خودرو باید بتواند چالش‌های یادشده را برطرف کند، ادامه داد: شـاید بتـوان مهم‌ترین شـاخص ارزیابی کارآمـدی الگوی قیمت‌گذاری خـودرو را در قابلیت آن در معکوس کردن جریان افزایشـی زیان انباشته خودروسـازان کشور دانست.

در الگـوی قیمت‌گـذاری جدیـد، سـود خودروسـاز از تولیـد هـر نـوع خـودرو می‌تواند متفاوت باشد. برای خودروهای لاکچری‌تر حاشـیه سـود بالاتـر و برای خودروهای دیگر حاشـیه سـود کمتـری را می‌توان پیش‌بینی کـرد. کاهش رانت قیمتـی خودرو ضمن کاهش تقاضای سـفته‌بازی در بـازار خودرو، افزایش قابلیت عرضه خودرو توسط خودروساز در بازار را نیز به‌دنبال خواهد داشـت؛ بنابراین به‌تدریج فرصت‌های سفته‌بازی در بازار خودرو از بین خواهد رفت.

> کاهش رانت قیمتی خودرو ضمن کاهش تقاضای سفته‌بازی در بازار خودرو، افزایش قابلیت عرضه خودرو توسط خودروساز در بازار را نیز به‌دنبال خواهد داشت

مشکل به اقتصاد کلان برمی‌گردد

حجت‌الـه فیروزی، عضو کمیسـیون صنایع مجلس شورای اسلامی درباره آشفتگی در اعلام قیمت خودرو بـه صمت گفـت: در حال حاضر متاسـفانه خودرو به یک کالای سـرمایه‌ای تبدیل شـده و چون نقدینگی سـرگردان در جامعه زیاد است بسیاری از افراد سرمایه خود را وارد این بازار می‌کنند. مشـکل این اسـت که این متقاضیان بازار خودرو مصرف‌کننده واقعی خودرو نیسـتند؛ آنها به‌دنبال سود ناشی از مابه‌التفاوت قیمت کارخانه و بازار آزاد هستند؛ بنابراین تا زمانی که خودرو یک کالای سـرمایه‌ای اسـت، مشکلات آن پابرجاست و در حقیقت این مسـئله بـه اقتصاد کلان برمی‌گردد. از یک سـو خودروسازان ما تعداد معینی خودرو تولید می‌کننـد و نمی‌تواننـد افزایش تولید زیادی داشـته باشـند و از سـوی دیگر، تا زمانی که برای سرمایه‌های نقدینگی اندک و سـرگردانی که در جامعه است، بازار جذابی ایجاد نکنیم، حجم بالای تقاضا را در بازار خودرو خواهیم داشت.

فیروزی در پاسـخ به این پرسـش که چرا در کشـور ما قیمت‌گذاری خودرو مبهم اسـت و پیچیده شـده، گفـت: این وضعیت تحت‌تاثیر چند مقوله اسـت؛ یکی ناتـرازی عرضـه و تقاضا، دوم تبدیل شـدن خودرو به کالایی سـرمایه‌ای و سوم مشـکلات اقتصاد کلان. در حال حاضر بخشی از توان دولت و حاکمیت که باتوجه به شـرایط سـخت اقتصادی باید درگیر مسائل مهم‌تر باشند، درگیر چالش‌های بازار خودرو شده است.

▣ واردات، روشی برای تنظیم بازار خودرو

وی با اشـاره به اینکه یکی از راهکارهایی که به بازار خودرو کمک می‌کند، واردات خودرو اسـت، ادامه داد: به کمیسـیون تلفیق پیشـنهاد واردات خودروهای با عمر حداکثر ۵ سـال را دادیم که هم شـامل سـواری می‌شـد، هم کشـنده‌ها، اتوبوس، ون و...؛ این پیشنهاد در کمیسیون تلفیق با نظر کارشناسی اعضا و در صحن علنی به تصویب رسید، شورای نگهبان هم آن را تایید کـرد، امـا در نهایت در هیات نظارت بر سیاسـت‌های کلی نظام بر آن ایراد گرفته شـد و واردات خودروهای سواری که می‌توانست به عرضه و تقاضا در بازار خودرو کشـور کمک کنـد، از این مصوبه حذف شـد. واردات خودروهای دسـت‌دوم، یک روش برای تنظیم عرضه و تقاضاسـت و بسیاری از کشـورها مانند آلمان و امریکا هم به همین دلیل خودروهای دست‌دوم با عمر مناسب وارد می‌کننـد. وقتی توان داخلی محدود اسـت، برای پاسـخگویی به تقاضاها می‌توان از راهکارهای دیگری هـم بهره گرفت کـه یکی از این راهکارها اسـتفاده از خودروهای دست‌دوم است. تا زمانی که عرضه و تقاضا را تنظیـم نکنیم، بازار خودرو همچنان متلاطم خواهد بود.

▣ توجه به واقعیات بازار و صنعت خودرو

عضو کمیسـیون صنایع مجلس شـورای اسلامی در پاسـخ به این پرسـش که در نهایت باید قیمت خودرو افزایش یابد یا خیر، اظهار کرد: قیمت تمام‌شده خودرو، قطعه و مواد اولیه مشخص است و اینکه خودروساز بابت تولیـد و فروش خودرو و قیمت کارخانه زیان می‌بیند، اثبات‌شده است و تردیدی در این وجود ندارد، اما اینکه آیا مشـتری توان پرداخت بیـش از این را دارد یا خیر، جای بحث دارد. از یک سـو مصرف‌کننده واقعی قدرت خرید با قیمت بالا را ندارد و از سـوی دیگر، به محض اینکه قیمت‌ها در یک بخش مانند خودرو افزایش پیدا می‌کند، روی سـایر کالاها هم تاثیر می‌گذارد؛ بنابراین اگر مخالفتی با افزایش قیمت خودرو از سـوی مجلس یا نهادها و افرادی مطرح می‌شود، بیشتر به‌دلیل اثراتی اسـت که این افزایش قیمت روی کالاهای دیگر دارد. اگـر افزایـش قیمت خودرو رخ دهد، چـون واقعا توان مصرف‌کننده واقعی در حدی نیست که بتواند این کالا را خریداری کند، این کالا بیشـتر به دسـت دلالان و واسطه‌ها می‌رسد و آنها سود می‌برند.

البتـه بایـد این واقعیت‌ها را هـم در نظر بگیریم که خودروسـازان نیز زیان زیادی را متحمل می‌شـوند و روز به روز بدهی و زیان انباشته آنها بیشتر می‌شود که برای این هم باید فکر اساسـی کرد، چون برای صنعت خودرو خطرناک اسـت. امروز بـرای حمایـت از صنعـت داخلی مانع از واردات خودرو می‌شـویم و فردا ممکن است این زیان سـنگین بلای جان صنعت خودرو ما شود و آن را زمین‌گیر کند و صنعتی که مولد و اشتغالزاست به حوزه‌ای بحران‌زا با مشکلات عمیق‌تر تبدیل شود.

وی درباره راهکار باز شـدن گـره کور قیمت‌گذاری خودرو گفت: باید چند اتفاق بیفتد تا این آشـفتگی‌ها در بازار خودرو از بین برود؛ یکی اینکه خودروسازی به بخش خصوصی واگذار شود.

می‌تـوان از بخـش خصوصـی کمـک گرفـت و از ظرفیت‌هـای این بخش اسـتفاده کرد تـا تیراژ تولید افزایـش یابـد. در کنـار ایـن موضـوع، بایـد واردات مدیریت‌شـده داشـته باشـیم و واردات نیز هم شامل خودروهای نو باشـد و هم دسـت‌دوم، به‌گونه‌ای که به محیط‌زیسـت هم آسیب نرسـانند و مردم توان خرید آنها را داشـته باشـند و نکته سوم هم اینکه دولت برای نقدینگی‌های سرگردان تدبیری بیندیشد و یک‌بار برای همیشـه این معضل اقتصـادی را برطرف کند. در کل باید واقعیات بازار و صنعت خودرو دیده شـود تا تولید هم برای تولیدکننده به‌صرفه باشد و آن را ادامه دهد.

> قیمت کارخانه‌ای خودروها در حال حاضر غیرمنطقی و زیان انباشته آنها هم به همین دلیل است و با این قیمت‌ها نمی‌توان خودرو تولید کرد

دو سناریوی پیش‌روی قیمت‌گذاری خودرو

بابـک صدرایی، کارشـناس حوزه خـودرو نیز درباره اماواگرهای قیمت‌گذاری خودرو به صمت گفت: خودرو یک کالای اقتصادی با قیمت تمام‌شـده مشخص است، اما متاسفانه در کشور ما مصلحت یا شهامت اعلام قیمت تمام‌شده برای خودرو وجود ندارد. این یک واقعیت است و باید آن را پذیرفت که قیمت خودرو هم در شرایطی که تمام کالاها و خدمات افزایش نرخ داشـته، باید افزایش یابد. اگر به قیمت کارخانه‌ای خودروها نگاهی بیندازید، خواهید دید در مقایسـه با افزایش قیمتی که در سـایر کالا در یکی، دو سال اخیر شاهد بوده‌ایم، تغییر چندانی نداشـته اسـت. جدا از سیاسـت‌هایی که خودروسازان بـزرگ مـا دنبال می‌کننـد، واقعیت این اسـت که دو خودروساز بزرگ به لحاظ مدیریت هزینه و بهره‌وری در شـرایط بسیار بدی قرار دارند، اما از یک سو نمی‌توانیم تمام این موارد را یک‌شبه برطرف کنیم و از سوی دیگر، واقعیت این اسـت که اگر بخواهند با قیمت‌های کنونی خودرو تولید کنند و بخشـی از نیاز بازار را پاسخ دهند، زیان انباشته بسیار زیادی را متحمل خواهند شد. وقتی قیمتی غیرمنطقی و پایین‌تر از عرف برای خودرو تعیین می‌شـود، به‌نوعی به بازار سیاه دامن می‌زنند؛ یعنی اگر این رویکرد نادرست اصلاح نشده و قیمت خودرو واقعی نشـود در نهایت شـاهد این خواهیم بود که خودروساز عرضـه خـود را قطره‌چکانی می‌کند یـا از طریقی (در پشتی) خودرو را وارد بازار می‌کند و در نهایت این بازار است که قیمت نهایی خودرو را تعیین می‌کند و قیمت‌ها سرسـام‌آور می‌شـود. اما اینکه چه کسی این شهامت را داشته باشد که افزایش قیمت‌ها را اعلام کند بحثی است که بین نهادهای متولی و مسئولان پاسکاری می‌شود و مشـخص نیست شورای رقابت، وزارت صمت یا سازمان حمایـت کدام یک می‌خواهند افزایش قیمت‌ها را اعلام کنند. واقعیت این اسـت که اگر مثلا قیمت کارخانه‌ای خودرویـی کـه در بـازار یک میلیـارد تومـان و درب کارخانـه ۵۰۰ میلیون تومان اسـت را به ۸۰۰ میلیون تومـان افزایش دهیم، بلافاصله فروش آن را آغاز کنیم، محدودیت‌هایی مانند نداشتن پلاک فعال و ... را برداریم و زمان تحویل هم ۲۰ روز تا یک ماه باشد، این اقدامات روی قیمت بازار تاثیر می‌گذارد و باعث می‌شـود حباب قیمتی بازار تا حدودی شکسـته شود؛ البته تا زمانی که قیمت ارز در همین سطح باشد، چون اگر قیمت ارز بالا برود، قیمت خودرو هم افزایشـی خواهد شد. در مقابل اگـر قیمت کارخانه‌ای خودروهـا را افزایش دهیم و به خودروسـاز بگوییم خودرویی که دارد را با قیمت جدید و با شـرایط محدودکننده ماننـد پلاک فعال و... عرضه کند، در بازار هم به‌تناسب افزایش قیمت کارخانه، قیمت خودروها بالا می‌رود و فنر قیمت‌ها رها می‌شود. این دو سناریو، پیش‌روی قیمت‌گذاری خودرو قرار دارد که اگر سـناریوی اول اتفاق بیفتد، قدمی در جهت کنترل بازار است و اگر سناریوی دوم را دنبال کنند، قدمی در جهت تخریب بیشتر بازار برخواهند داشت.

▣ قیمت‌ها منطقی نیست

صدرایی در پاسخ به این پرسش که آیا افزایش قیمت خودروهـا آثار تورمـی دارد، گفت: اگر قیمت‌ها افزایش پیـدا نکند، این سـوال پیش می‌آید که آیا خودروسـاز توان افزایش عرضه خودرو متناسـب با نیاز بازار را دارد یا خیر؟ جواب واضح است؛ خیر. چگونه است که خودرو به‌عنوان یک کالا یک قیمت اسـمی مثلا ۳۰۰ میلیون تومانی دارد، یک قیمت بورس ۵۰۰ میلیون تومانی دارد و یـک قیمت بازار آزاد. مشـتری از کـدام راه می‌تواند خـودرو تهیه کند؟ قطعا خـودرو ۳۰۰ میلیون تومانی با قیمت کارخانه به دسـت هر مشتری نمی‌رسد. دولت هر قدر مکانیسـم‌های محدودکننده و پیشگیرانه را در مقابلـه با این واقعیت که خودرو باید گران شـود، به‌کار بگیرد، آتش بازار آزاد را داغ‌تر می‌کند و در نهایت منجر به افزایش قیمت خودرو در بازار می‌شود. اینکه افزایش قیمت خودرو آثار تورمی دارد، یک واقعیت است. درباره گوشـت، مـرغ، لبنیات و... هم همین بـوده و نمی‌توان جلـوی افزایش قیمـت آنها را گرفت. هر کالایی قیمتی دارد که متاثر از تورم و نوسان نرخ ارز تغییر می‌کند.

صدرایـی در پایان تاکید کرد: واضح اسـت که قیمت کارخانه خودرو در حال حاضر غیرمنطقـی اسـت و زیـان انباشـته خودروسـازان هم به همیـن دلیل اسـت و بـا این قیمت‌ها نمی‌توان خودرو تولید کرد. قیمت واقعی خودروها، نه قیمت کارخانه است و نه بازار و باید خودروها ارزش‌گذاری شـوند و قیمت‌گذاری آنها منطقی باشـد تا هم حباب بازار فروکش کند و هم خودروساز انگیزه پیدا کند که خودروهایی بهتر، بیشتر و کارآمدتر تولید و عرضه کند.

سخن پایانی

باوجـود اینکـه وزارت صمـت اعـلام کـرده بود خودروسازان باید به‌دنبال راهکار دیگری جز افزایش قیمت خودروها برای جبران زیان‌های‌شان باشند، باز هم مشـاهده می‌شود که افزایش قیمت خودرو درب کارخانه به بهانه کاهش زیان خودروسازان در دستور کار اسـت. حال آیا افزایش قیمت زیان خودروسازان را کاهش می‌دهد؟ برخی کارشناسـان معتقدند این افزایش قیمت تاثیری بر کاهش زیان تولیدکنندگان ندارد و تورم و افزایش نرخ دلار باعث‌شده هزینه‌های تولید بیش از پیش بالا برود.

فعالان مس چشم‌انتظار ثبات قوانین

عکس: صمت

کتایون ملکی: حوزه مس در سال‌های اخیر یکی از حوزه‌های نقش آفرین در ارزآوری غیر نفتی کشور بود و با رشد قیمت‌های جهانی توانست میزان توسعه‌های خود را افزایش دهد. رکورد زنی‌ها در تولید و اکتشافات نشان می‌دهد این حوزه با نقشه راه درستی در حرکت است اما در این بین دولت نیز باید با رفع مشکلات موجود سرعت این توسعه را چند برابر کند، در غیر این صورت فاصله با بازار جهانی افزایش پیدا می‌کند.
صمت در این گزارش نگاهی دارد به فراز و فروز بازار مس و چشم‌انداز پیش روی آن در سال جاری.

مس در سال‌های اخیر و پس از جهش تاریخی نرخ خود بسیار مورد استقبال قرار گرفت. این استقبال به نحوی بود که بسیاری از تحلیلگران در این حوزه آینده این فلز سرخ را با توجه به تغییرات کاربری که در دستور کار است را روشن می‌دانند.

به گزارش صمت، حرکت به سمت افزایش تولید خودروهای برقی و دیگر تغییرات باعث می‌شود تا میزان تقاضا برای فلز مس با افزایش همراه شود. این افزایش تقاضا به طور مستقیم بر نرخ و بازار این محصول نیز اثرگذار است. البته افزایش موجودی انبارهای LME بورس فلزات لندن باعث شد تا نرخ این محصول با کاهش همراه شود اما همچنان آینده این محصول روشن است و همین موضوع بر حوزه مس ایران نیز اثرگذار بوده است.

درواقع افزایش تاریخی نرخ مس باعث شد تا شرکت ملی مس ایران که پرچمدار این صنعت است، توسعه‌های خود را سرعت دهد. آمارهای حفاری، اکتشاف و تولید همگی حاکی از آن است که شرکت ملی مس پس از افزایش قیمت، به سراغ بهره‌برداری از این فرصت پیش رفته است و در نظر دارد حضور خود در بازارهای جهانی را افزایش دهد.

عزم جزم برای افزایش تولید

فراموش نکنیم ایران از نظر ذخایر مسی در شرایط بسیاری خوبی قرار دارد و برروی ۳ کمربند مسی اصلی قرار گرفته است، همین موضوع نشان می‌دهد که در بحث اکتشافات و بهره‌برداری از ذخایر همچنان راه بسیاری پیش رو است که حالا دولت در نظر دارد در کنار همراه دولت با همراهی بخش خصوصی نیز این مهم را محقق کند.

ایران با در اختیار داشتن ۱۹ میلیارد تن ماده معدنی مس در جایگاه پنجم جهانی قرار دارد این موضوع حاصل توسعه اکتشافات در سال‌های اخیر است و باعث شده در تولید کنسانتره در رتبه چهاردهم دنیا قرار بگیرد.

درواقع اگر بسترها برای توسعه اکتشاف و بهره‌برداری مهیا باشد، حوزه مس فرصت بسیار خوبی است تا درآمدهای ارزی از محل صادرات غیر نفتی با افزایش بیشتری نسبت به سال گذشته همراه شود. البته به موازات این توسعه باید توسعه در پایین دست این صنعت نیز در دستور کار قرار بگیرد تا محصول تولیدی با ارزش افزوده بیشتری صادر شود.

شعار سال یعنی «افزایش تولید، مهار تورم» می‌تواند این فرکانس را از حوزه مس به صنایع پایین دستی و حتی سهامداران آن بدهد که این حوزه عزم خود را برای افزایش تولید جزم کرده است. درواقع اگر برنامه‌های و تلاش‌ها مانند سال گذشته ادامه دار باشد، باید چشم‌انداز مثبتی را برای حوزه مس متصور بود.

این موضوع را می‌توان در آمارهای منتشر شده از عملکرد سال ۱۴۰۱ به خوبی مشاهده کرد. بیشترین رکورد سالانه حفاری به میزان ۲۰۰۳۳۲ متر در کل کشور برای سال ۱۴۰۱ مربوط به شرکت ملی مس ایران بود که خود موفقیت خوبی برای این مجموعه آن هم در شرایط تحریمی است.

عرصه جولان بخش خصوصی

از سویی دیگر ورود بخش خصوصی به حوزه مس از دیگر موضوعاتی است که نمی‌توان به راحتی از کنار آن گذشت. حضور کنسرسیومی از شرکت‌های مطرح بخش خصوصی در پروژه معدن مس «جانجا» نشان می‌دهد، دولت میزان اطمینان خود به بخش خصوصی را افزایش داده و نتیجه آن را می‌توان در چنین مواردی به خوبی مشاهده کرد.

وسعت پهنه جانجا حدود ۹۱ کیلومتر مربع است و میزان کل ذخایر آن چیزی حدود یک میلیارد و یکصد و هشتاد میلیون تن برآورد می‌شود. درنتیجه بهره‌برداری از این ذخیره می‌تواند انقلابی در حوزه مس باشد. ذخیره قطعی قابل برداشت این محدوده تقریباً ۲۵۰ میلیون تن مس است که طبق برآوردها عیار آن حدود ۰.۲۶ درصد ذکر شده که هرچند عیار بسیار پایینی است، اما با سرمایه‌گذاری عظیمی که در حال انجام است و همچنین استفاده از فناوری‌های نوین معدن‌کاری، آینده‌ی روشنی را برای این پروژه‌ی بزرگ می‌توان متصور شد. فاز اول این پروژه تا دوسال آینده و فاز نهایی آن تا ۴ تا ۵ سال آینده به بهره‌برداری می‌رسد.

امروز توسعه حوزه مس برای بهره‌برداری از فرصت موجود نیازمند تعامل هرچه بیشتر میان دولت و بخش خصوصی است تا بتوان از ذخایر بیشتر برای تولید و ارزآوری استفاده کرد.

سیگنال مثبت رشد قیمت ارز

اما دلایل دیگری بر افزایش سرعت بهره‌برداری از ذخایر مس درداخل کشور اثرگذار بود. هرچند افزایش قیمت‌های جهانی و بالا رفتن میزان تقاضا خود عامل مهمی است که نمی‌توان از آن چشم پوشی کرد. اما در این بین روند صعودی نرخ دلار که با شیب بسیار تندی توانست خود را به کانال ۵۰ هزار تومان برساند بر افزایش توسعه‌ها در حوزه مس بی‌تاثیر نیست. درواقع با افزایش شدید نرخ ارز تمایل این حوزه برای توسعه هرچه بیشتر را بالا برد.

البته بخش خصوصی باتوجه به مشکلاتی که با آن مواجه است چندان راه آسانی در پیش رو ندارد. به عنوان مثال شرکت ملی مس توانست برای تامین ماشین‌آلات خود با بلاروس وارد همکاری شود اما در این بین فعالان بخش خصوصی به ویژه معادن کوچک و متوسط برای تامین ماشین‌آلات معدنی با مشکلات بسیار از جمله قوانین و مقررات ناگهانی وزارت صنعت، معدن و تجارت مواجه است که می‌تواند هر لحظه چالشی دیگر را به مشکلات معدنکاری اضافه کند.

ثبات قوانین و رفع موانع

از سویی دیگر موضوع برگشت ارز حاصل از صادرات به نرخ ارز نیمایی می‌تواند مشکل دیگری برای فعالان این بخش باشد. این در حالی است که مواد اولیه و هزینه‌های تولید براساس دلار آزاد (دلار ۵۰ هزار تومانی) محاسبه می‌شود و در کنار آن افزایش هزینه‌های دیگری از جمله افزایش حقوق کارگران، هزینه‌های حمل‌ونقل و... بر نرخ تمام شده اثرگذار است اما ارز حاصل از صادرات با نرخ ۲۸۵۰۰ تومان محاسبه می‌شود. این موضوع می‌تواند اصلی‌ترین دلیل برای کند شدن فعالیت‌های معدنی و حتی تعطیل شدن برخی معادن باشد. درواقع در کنار عزمی که امروز در مجموعه‌های تولیدی مس وجود دارد، دولت باید با ثبات در قوانین و رفع موانع تولیدی مشکلات موجود در این مسیر را از میان برداشته و بستر را برای ورود سرمایه‌گذاران چه داخلی و چه خارجی مهیا کند.

سخن پایانی

بهبود روابط خارجی می‌تواند این امید را در میان معدنی‌ها ایجاد کند که بار دیگر فرصت برای حضور سرمایه‌گذاران خارجی و حتی توسعه سرمایه‌گذاران داخلی فراهم کند. سرمایه‌گذار نیازمند امنیت در قوانین و مقررات است تا بتواند با برنامه‌ریزی بلند مدت وضعیت خود را متصور و نقشه راه را تدوین کند. این در حالی است که فعالیت‌های معدنی عموما فعالیت‌های بلند مدت با ریسک‌های بالایی هستند که تغییر در قوانین و مقررات می‌تواند این ریسک‌ها را افزایش دهد. امروز اقتصاد ایران برای مهار تورم و افزایش تولید نیازمند رفع چالش هایی است که بخش تولید با آن مواجه است. نگاه دستور دولت برای تنظیم بازار هم شاید تنها در کوتاه مدت اثرگذار باشد و با ادامه دار شدن منجر به ایجاد رانت شود.

مدیرعامل شرکت فولاد هرمزگان مطرح کرد:

تداوم رکوردشکنی‌ها و تولید محصولات جدید در سال «مهار تورم و رشد تولید»

شروع فصلی نوین در فعالیت فولاد هرمزگان با رکوردشکنی

در سال ۱۴۰۱ که بار دیگر صنعت فولاد کشور با محدودیت در تأمین انرژی مواجه شد، کمتر کسی تصور می‌کرد صنایع فولادی بتوانند تولید خود را افزایش دهند و یا حتی به سطح پیش از محدودیت‌ها برسانند. اما کارکنان جهادگر شرکت فولاد هرمزگان فراتر از ظرفیت اسمی شرکت و با ثبت رکورد یک‌میلیون و ۵۳۸ هزار و ۲۹۳ تن تختال، عملکرد درخشانی را از خود برجای گذاشتند. در همین زمینه عطاالله معروفخانی، مدیرعامل فولاد هرمزگان، در پاسخ به سؤالات خبرنگار روابط عمومی به تشریح دستاوردهای شرکت در سال ۱۴۰۱ و برنامه فولاد هرمزگان برای سال جدید پرداخته است. ماحصل این گفت‌وگو را در ادامه می‌خوانید:

به نظر شما صنعت فولاد در سال ۱۴۰۱ چه شرایطی داشت؟ در این سال شاهد چه تحولاتی در این صنعت بودیم؟

علی‌رغم چشم‌اندازی که برای صنعت فولاد کشور در افق ۱۴۰۴ ترسیم شده است، شاهد این هستیم که این صنعت، علاوه بر چالش‌هایی که در حوزه زیرساخت‌هایی نظیر حمل‌ونقل و تأمین مواد اولیه با آن مواجه بوده است، در چند سال اخیر با چالش کمبود انرژی برق در فصل تابستان و گاز در فصل زمستان که همواره مزیتی برای این صنعت در کشور محسوب می‌شده، مواجه گردیده و متأسفانه این محدودیت‌ها سال به سال بیشتر شده است. در سال ۱۴۰۱ نیز با توجه به گرمای بیش‌ازحد هوا، از اواخر بهار محدودیت‌های شدید برق آغاز شد و تا اوایل شهریورماه ادامه داشت. در زمستان نیز سرمای شدید موجب کمبود گاز در صنایع فولادی کشور گردید و به خالی ماندن بخش بزرگی از ظرفیت‌های تولید منجر شد.

از سویی، صنعت فولاد در سال ۱۴۰۱ با توجه به تحولات داخلی و بین‌المللی شرایط نسبتاً دشواری را پشت سر گذاشت. اگرچه قیمت جهانی فولاد در ابتدای سال گذشته با توجه به جنگ روسیه و اوکراین افزایش یافت و این امر می‌توانست فرصت خوبی برای صادرکنندگان این حوزه فراهم کند، اما شاهد این بودیم که برای صادرکنندگان فولاد عوارض صادراتی اعمال شد و تولیدکنندگان را با چالش مواجه کرد. بااین حال پس از اینکه عوارض صادراتی لغو شد، بازارهای جهانی روی دیگر خود را نشان داد و با کاهش شدید قیمت‌های جهانی فولاد مواجه شدیم که بر صنعت فولاد کشور مانیز اثرگذار بود. با این همه، هیچ‌یک از این محدودیت‌ها مانع عملکرد خیره‌کننده فولاد هرمزگان نشد و ما هم در تولید و هم در فروش و صادرات توانستیم شاهد رشد و درخشش شرکت باشیم و از جمله مصداق‌های این رشد می‌توان به ثبت رکوردهای تولید ماهانه و سالانه اشاره کرد. کارکنان شرکت ثابت کردند در راه اعتلای نام کشور، موانع نه‌تنها تهدید نیست، بلکه فرصتی است برای دست‌یابی به موفقیت‌های بیشتر؛ موانعی که مانند سکوی پرتاب، همکاران را برای تحقق اهداف همدل‌تر و منسجم‌تر ساخت.

خوشبختانه فولاد هرمزگان توانست رکورد تولید سالانه خود را با رکوردشکنی‌های متعدد ماهانه و روزانه پس از دو سال بهبود بخشد. در این باره توضیح دهید.

با وجود همه محدودیت‌ها و چالش‌ها، در سال ۱۴۰۱ توانستیم با تلاش مضاعف همه همکاران در بخش‌های مختلف، ۵ رکورد ماهانه تولید را به ثبت برسانیم که ۴ رکورد از شهریورماه تا آذرماه به‌صورت پی‌درپی به دست آمد. در ماه‌هایی که با محدودیت برق یا گاز مواجه نشدیم، توانستیم بیشتر از ظرفیت اسمی ماهانه ۱۲۵ هزار تنی خود یعنی بالغ‌بر ۱۵۰ هزار تن تختال تولید کنیم که این میزان بیشترین تولید در میان فولادسازان کشور است. رکورد دیگر فولاد هرمزگان دست‌یابی به‌سرعت ۶.۱ متر بر دقیقه ریخته‌گری تختال است که بهترین رکورد ریخته‌گری این محصول در کشور محسوب می‌شود. در نهایت موفق شدیم از ظرفیت اسمی عبور کنیم و با رکوردشکنی در تولید سالانه به میزان یک‌میلیون و ۵۳۸ هزار و ۲۹۳ تن، فصل نوینی از حیات شرکت فولاد هرمزگان را رقم بزنیم و به این ترتیب فولاد هرمزگان دومین تولیدکننده تختال در کشور پس از فولاد مبارکه لقب گرفت.

فولاد هرمزگان چگونه به این رکوردها دست پیدا کرد؟

آنچه به یک واحد تولیدی قدرت می‌دهد، هماهنگی و همکاری نزدیک میان تمام واحدهای سازمانی است. زمانی که تک‌تک کارکنان همدل و همسو با اهداف و برنامه‌های سازمان با وظایف خود آشنا باشند و به آن عمل کنند و در خدمت کار تیمی باشند، در موفقیت بنگاه اقتصادی تردیدی وجود نخواهد داشت. در فولاد هرمزگان به گونه‌ای این هماهنگی ایجاد شده که واحدهای سازمانی به‌صورت تنگاتنگ با یکدیگر در ارتباط هستند. به این موارد باید حمایت‌های شرکت مادر یعنی گروه فولاد مبارکه و مدیرعامل این شرکت از فولاد هرمزگان و اقدامات آن به‌ویژه در زمینه تأمین مواد اولیه، فروش و طرح‌های توسعه را اضافه کرد. با توجه به فرمایش مقام معظم رهبری و انتخاب شعار سال «تولید؛ دانش‌بنیان؛ اشتغال آفرین» از سوی ایشان، فولاد هرمزگان عزم خود را برای تحقق این شعار جزم کرد و در این مسیر استفاده از دانش بومی را در همه ابعاد تولید سرلوحه کار خود قرار داد. افزایش تولید و رکوردشکنی‌های پیاپی در شرکت نشان می‌دهد برنامه و استراتژی دانشی صحیحی اتخاذ کرده‌ایم. یکی از مهم‌ترین اقداماتی که در این خصوص صورت دادیم، توجه به طرح‌هایی بود که موجبات افزایش تولید و بهره‌وری بیشتر را فراهم می‌آورند. به‌طور مثال، برنامه‌ریزی و آماده‌به‌کاری تجهیزات در خطوط تولید، تأمین مواد اولیه با کیفیت و به‌موقع، افزایش عمق کوره که سبب کاهش شدید تعمیرات گرم نسوز کوره یا همان کف‌سازی و بانک‌سازی شده و بهبود پارامترهای تولیدی همچون کاهش زمان Power on، کاهش شارژ فلزی، افزایش راندمان، کاهش نرخ مصرف الکترود و کاهش نرخ مصرف نسوز از جمله عوامل مؤثر بر کسب رکوردهای اخیر بوده‌اند. به این موارد باید پیشنهاد «فراوری گرم سرباره کوره‌های قوس الکتریکی فولاد هرمزگان» را نیز اضافه کرد که یکی از خلاقیت‌های کم‌نظیر کارکنان و کارشناسان فولاد هرمزگان به شمار می‌رود و در بهبود تولید و ثبت رکوردها اهمیت زیادی داشت.

به توجه ویژه فولاد هرمزگان به دانش اشاره کردید. در این حوزه چه اقداماتی صورت گرفته است؟

نوآوری یکی از عواملی است که می‌تواند به بنگاه‌های اقتصادی قدرت رقابت بدهد. یکی از اقدامات مهم فولاد هرمزگان این است که با مراکز دانشگاهی و دانش‌بنیان ارتباط مستمر برقرار کرده و این ارتباط به‌صورت عملی شکل گرفته است. به دلیل برقراری همین ارتباط خوب میان فولاد هرمزگان و مراکز دانش‌بنیان، مانند پارک‌های علم و فناوری و دانشگاه‌های استان هرمزگان، شرکت موفق شد شماری از چالش‌ها و گلوگاه‌های خود را در خصوص تولید و فرایندها حل کند. فولاد هرمزگان حتی با توجه به اهمیت موضوع نوآوری و دانش‌بنیان بودن، به‌عنوان سهام‌دار عمده با ۳۰ درصد سهم مشارکت و یک نماینده دائمی، در صندوق پژوهش و فناوری استان هرمزگان حضور دارد. این صندوق به‌عنوان یک نهاد تأمین مالی در اکوسیستم نوآوری با هدف کمک به تجاری‌سازی محصولات و خدمات فناورانه و نوآورانه در راستای توسعه اقتصاد دانش‌بنیان در قالب ارائه تسهیلات، سرمایه‌گذاری‌های خطرپذیر و صدور ضمانت‌نامه شکل گرفته است. خوشبختانه هیچ محدودیتی در تأمین مالی و پذیرش طرح‌ها نخواهیم داشت و همواره از طرح‌ها و شرکت‌های دانش‌بنیان با محوریت حل مسائل صنعت فولاد حمایت خواهیم کرد.

صنعت فولاد سال پرنوسانی را در سال ۱۴۰۱ پشت سر گذاشت. فولاد هرمزگان از منظر فروش و یا صادرات چه عملکردی داشت؟

مشکلات بازارهای جهانی به‌ویژه کاهش قیمت و تحریم‌ها باعث نشدند فولاد هرمزگان از بازار پا پس بکشد و وجود این مشکلات در واقع عزم شرکت را بر فروش بیشتر محصول در بازار داخلی و بازارهای صادراتی جزم کرد؛ به‌طوری که با وجود همه محدودیت‌ها، در سال ۱۴۰۱ موفق شدیم یک‌میلیون و ۵۵۱ هزار تن تختال را به‌عنوان محصول نهایی در بازارهای داخلی و صادراتی به فروش برسانیم که ۸۳۵ هزار تن از آن در بازار داخلی فروخته و ۷۱۵ هزار تن دیگر به بازارهای جهانی صادر شد. قابل توجه است که میزان فروش کلی شرکت نسبت به مدت مشابه سال گذشته رشد ۹ درصدی را نشان می‌دهد. ضمن اینکه میزان صادرات در مقایسه با سال گذشته ۱۹ درصد و فروش داخلی حدود ۱۳ هزار تن بیشتر بوده است. به این ترتیب فولاد هرمزگان توانسته است برخلاف جریان بازار حرکت کند و در فروش محصول خود موفق باشد. در زمینه کسب درآمد، فولاد هرمزگان سال گذشته موفق شد ۱۰ هزار و ۲۱۸ میلیارد تومان در بازارهای صادراتی، ۱۲ هزار و ۳۷۶ میلیارد تومان از بازارهای داخلی و درمجموع ۲۲ هزار و ۷۰۹ میلیارد تومان درآمد کسب کند که این میزان درآمد نسبت به سال ۱۴۰۰ رشد ۵.۲ درصدی را نشان می‌دهد. این موفقیت در حالی به دست آمد که بعضاً شاهد افت ۳۰ تا ۴۰ درصدی قیمت‌های داخلی و جهانی بودیم که در شرایط کنونی بازار یک موفقیت قابل‌توجه محسوب می‌شود.

شرکت فولاد هرمزگان در سال‌های اخیر چه موفقیت‌های مهمی کسب کرده است؟ این موفقیت‌ها در چه زمینه‌هایی بوده و چگونه حاصل شده است؟

آنچه یک سازمان را از سایر رقبا متمایز می‌کند، علاوه بر تولید محصول باکیفیت و فروش آن در بازارهای داخلی و بین‌المللی، کسب موفقیت‌های قابل‌توجه در همه عرصه‌هاست. در زمینه تولید در سال ۱۴۰۱ موفقیت‌های بی‌نظیری داشتیم که ثبت ۵ رکورد تولید ماهانه بیشتر از ۱۵۰ هزار تن، یعنی بیشتر از ۲۰ درصد از ظرفیت اسمی در زمینه تختال، ثبت یک رکورد ماهانه در زمینه تولید آهن اسفنجی، ثبت چندین رکورد تولید روزانه تختال، کاهش مصرف انرژی، کاهش توقفات اضطراری، کاهش مصرف الکترود گرافیتی، کاهش مصرف نسوز، ثبت رکورد ۹۵.۹۹ درصد تولید ذوب مطابق با سفارش آنالیزی، کاهش زمان تخلیه تا تخلیه کوره و... از مهم‌ترین موفقیت‌های فولاد هرمزگان در حوزه بهره‌برداری بوده‌اند. بااین حال یکی از موفقیت‌های مهم فولاد هرمزگان در زمینه تولید، ثبت رکورد سرعت ریخته‌گری به میزان ۱. ۶متر بر دقیقه بوده است که بالاترین رکورد ریخته‌گری تختال در کشور به شمار می‌رود. در سایر حوزه‌ها نیز فولاد هرمزگان موفق به کسب افتخاراتی همچون عنوان برترین عرضه‌کننده بورس کالا، دریافت لوح تقدیر سه‌ستاره جایزه تعالی آموزش و توسعه منابع انسانی در نهمین کنفرانس آموزش و توسعه سرمایه‌های انسانی، قهرمانی تیم فوتبال ساحلی فولاد هرمزگان در مسابقات کارگری جهان، کسب عنوان پروژه برتر در جشنواره ملی بهره‌وری، قهرمانی تیم بسکتبال فولاد هرمزگان در لیگ دسته دوم و صعود به دسته اول، کسب عنوان رتبه برتر ایمنی جنوب شرق کشور، قهرمانی تیم فوتبال شش‌نفره شرکت در مسابقات بین‌المللی شرکت‌های کارگری، دریافت لوح تقدیر مدیریت برتر از اجلاس سراسری مدیریت مشتری‌مداری، دریافت تقدیرنامه چهره شاخص از همایش ملی ارتقای اخلاق حرفه‌ای و ترویج مسئولیت‌پذیری، دریافت تندیس و اسکار مدیریت در اجلاس سراسری یکصد مدیر شایسته سال، کسب تندیس برند برتر در اجلاس نشان منتخب ملی مصرف‌کنندگان، دریافت تندیس ویژه از چهارمین جشنواره حاتم، کسب تندیس نوزدهمین دوره سمپوزیوم روابط عمومی، دریافت تندیس اجلاس سراسری «برند ملی، اعتماد ملی»، دریافت تندیس برنزین از دومین کنفرانس و ششمین ارزیابی ملی تحول دیجیتال و... شده است.

اهمیت اجرای طرح‌های توسعه شرکت را در چه می‌دانید؟ در حال حاضر این طرح‌ها در چه وضعیتی قرار دارند؟

استان هرمزگان یکی از مناطق پرظرفیت برای توسعه صنعت فولاد در کشور محسوب می‌شود و در اسناد بالادستی نیز به‌ویژه طرح جامع فولاد و سند چشم‌انداز ۱۴۰۴ بر این مهم با تولید ۱۰ میلیون تن فولاد در استان هرمزگان تأکید شده است. ازاین‌رو، ما نیز در فولاد هرمزگان توسعه را یکی از اهداف و استراتژی‌های اساسی خود در نظر گرفته‌ایم. فولاد هرمزگان بهترین تختال کشور را تولید می‌کند، اما باید توجه داشت که در دنیای امروز صنعت فولاد دیگر نمی‌توان تنها به یک محصول خاص بسنده کرد. به‌ویژه آنکه هم در کشور ما و هم در کشورهای همسایه، صنعت فولاد با سرعت زیادی در حال توسعه است؛ بنابراین نمی‌توانیم در جای خود بایستیم و نظاره‌گر پیشرفت سایر بنگاه‌های اقتصادی باشیم و لازم است همپای صنعت فولاد کشور حرکت کنیم. ازاین‌رو اجرای طرح‌های توسعه متعددی را در دستور کار قرار داده‌ایم. توسعه مانند تزریق خون تازه در شریان‌های یک سازمان و یا یک بنگاه تولیدی است. در واقع درصورتی که توسعه پایدار در یک مجموعه جزو برنامه‌های اصلی آن قرار نگیرد، آن سازمان به‌مرور رو به افول می‌رود و رکود بر آن حاکم خواهد شد. در نتیجه طرح‌های توسعه جزو جدایی‌ناپذیر برنامه‌های یک سازمان به شمار می‌رود. توسعه باعث ایجاد تحرک و نشاط در سازمان می‌شود و شرکت‌هایی که به توسعه بی‌توجه هستند، با توجه به بی‌تحرکی و روزمرگی سازمان، پس از مدتی، حضور کمرنگ‌تری در بازار به‌شدت رقابتی دنیا خواهند داشت و در نهایت، ورشکستگی و تعطیلی دائمی بحرانی است که دامن‌گیر آن‌ها خواهد شد. در فولاد هرمزگان طی چند سال اخیر بیش از یکصد طرح کمی و کیفی و زیرساختی تعریف شده است که توانستیم بسیاری از آن‌ها به مرحله بهره‌برداری برسانیم. این موضوع نشان می‌دهد فولاد هرمزگان در بحث اجرای پروژه یک شرکت پویا است. سال ۱۴۰۰ کلنگ چند طرح بزرگ توسعه‌ای را به ارزش حدود ۱۰ هزار میلیارد تومان بر زمین زدیم. در حال حاضر برای فولاد هرمزگان طرح‌های بزرگی همچون افزایش ظرفیت واحد فولادسازی از ۵.۱ میلیون تن کنونی به ۲.۳ میلیون تن و احداث واحد تولید محصول گرم در دست مطالعه قرار دارند. ضمن اینکه طرح مدول سوم آهن‌سازی به ظرفیت ۹۰۰ هزار تن، احداث واحد گازهای صنعتی شماره ۳ به ظرفیت ۱۰ هزار نرمال متر مکعب و طرح افزایش ظرفیت سیلوهای ذخیره‌سازی آهن اسفنجی به ظرفیت ۲۸ هزار تن در دستور کار است. ضمن اینکه با مشارکت دیگر شرکت‌ها احداث مگامدول آهن‌سازی را در ستاره سیمین هرمز به ظرفیت ۷۲.۱ میلیون تن و افزایش ظرفیت تولید آهک در شرکت سنگ و فولاد آغاز کرده‌ایم. در همین حال طرح‌هایی همچون احداث ایستگاه جدید گاز طبیعی و افزایش ظرفیت تولید کوره‌های قوس الکتریکی از طریق نصب Sidewall Lance در نظر گرفته‌ایم که دومی در آستانه بهره‌برداری قرار دارد. اجرای طرح‌های توسعه به‌ویژه افزایش ظرفیت فولادسازی از آن جهت اهمیت دارند که می‌توانیم تختال‌های خاص و حتی گریدهای آلیاژی را با نصب کوره‌های جدید تولید کنیم. با تولید این محصولات خاص خواهیم توانست علاوه بر ایجاد ارزش‌افزوده، بازارهای جدیدی به دست آوریم. ضمن اینکه در طرح تولید محصول گرم نیز یک مرحله حلقه تولید خود را تکمیل می‌کنیم و محصولات با ارزش‌افزوده بسیار بالاتر در فولاد هرمزگان تولید خواهد شد. در همین حال مزیتی که فولاد هرمزگان دارد این است که به بازارهای مصرف نزدیک است. به‌طور مثال، بنادر متعددی مانند شهید رجایی و باهنر در استان هرمزگان قرار دارند؛ بنابراین می‌توانیم در صنایع دریایی، مانند کانتینرسازی و کشتی‌سازی نیز که در این استان فعال هستند، بازار خوبی برای ورق فولادی داشته باشیم. به این موارد می‌توان توسعه صنعت گاز را نیز اضافه کرد که با توجه به کمبود گاز در کشور و لزوم توسعه این صنعت، قطعاً در آینده به تولید ورق و لوله‌های فولادی برای توسعه صنعت گاز نیازمندیم. ازاین‌رو برای کسب سهم از این بازار باید توسعه‌ها را سرعت ببخشیم. توسعه، نبض سازمان در بازار رقابتی است.

چه چالش‌هایی در خصوص اجرای طرح‌های توسعه وجود دارد؟

فولاد هرمزگان در بحث تولید توانست رکوردهای قابل توجهی از خود برجای بگذارد و حتی با وجود محدودیت‌های شدید انرژی، به بیشترین میزان تولید ثبت‌شده در تاریخ خود دست یابد؛ اما متأسفانه وضعیت تأمین انرژی در زمستان برای صنعت فولاد به‌صورت مطلوب رقم نخورده و همین امر تداوم رکوردشکنی‌های فولاد هرمزگان را تحت‌الشعاع قرار داده است.

شرکت فولاد هرمزگان برای اجرای پروژه‌های خود محدودیت ندارد و با تمام توان آن‌ها را اجرا می‌کند، اما چشم‌انداز تأمین انرژی برای صنعت فولاد کمی مبهم است؛ بنابراین اگر این پروژه‌ها نیز اجرا شوند، چالش اساسی تأمین انرژی آن‌ها خواهد بود. صنعت فولاد با توجه به کمبود انرژی، خود آستین همت را بالا زد و سال گذشته متولی احداث حدود ۱۱ هزار مگاوات ظرفیت جدید برای برق کشور شد که فولاد هرمزگان نیز با هماهنگی هلدینگ فولاد مبارکه به‌عنوان شرکت مادر، متولی احداث بخشی از این ظرفیت شده است. بااین حال در راه اجرای این پروژه نیز چالش‌هایی همچون نرخ خوراک نیروگاه و نیز ضریب تحویل برق از سوی شبکه وجود دارد. سرمایه‌گذاری در انرژی وظیفه صنعت فولاد نیست. در این خصوص دولت می‌تواند از توان بخش خصوصی به‌عنوان سرمایه‌گذار در زمینه انرژی برق و گاز استفاده کند و در این راه نیز مشوق‌های لازم برای حضور بخش خصوصی در نظر گرفته شود. صنعت فولاد با اینکه سوددهی خوبی دارد، اما وظیفه اصلی آن تولید در زنجیره فولاد و ارزش‌آفرینی در این حوزه است؛ بنابراین سرمایه‌گذاری در زمینه انرژی تنها هزینه‌های جانبی را از سود قطعی به صنعت فولاد تحمیل می‌کند.

یکی از ویژگی‌های بارز فولاد هرمزگان، مسئولیت‌پذیری اجتماعی این شرکت بوده است. شرکت در این زمینه در سال ۱۴۰۱ چه اقداماتی صورت داده است؟

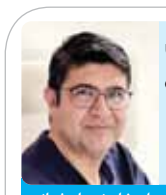
صنایع فولاد باید به جامعه و کارکنان خود خدمت کنند و فولاد هرمزگان نیز بارها این موضوع را ثابت کرده است. یکی از مهم‌ترین اقداماتی که در ابتدای مسئولیت انجام دادیم، مشارکت در طرح اکرام ایتام و محسنین با هدف حمایت از ۱۰ هزار کودک یتیم و غیریتیم تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی استان هرمزگان بود. علاوه بر این، اقداماتی همچون حمایت و کمک مالی و غیرمالی به مراکز خیریه مانند مرکز نگهداری ایتام بنت‌النبی (ص) و مرکز معلولان ذهنی حبیب ابن مظاهر بندرعباس بوده است. ارسال بیش از یک هزار و ۵۰۰ تن اکسیژن مایع به بیمارستان‌های سطح استان، توزیع ۱۰ میلیون ماسک در بیمارستان‌ها هیئت‌های عزاداری در دهه محرم و کمک به وزارت بهداشت در جهت طرح پویش ملی اطلاع‌رسانی مبارزه با کرونا از دیگر اقدامات فولاد هرمزگان در زمینه عمل به مسئولیت‌های اجتماعی به شمار می‌رود. به این موارد می‌توان کمک به احداث مهدیه شهرستان بندرعباس و نیز بازسازی مسجد حضرت ابوالفضل (ع) اشاره نمود. اقدام مهم دیگر در حوزه مسئولیت اجتماعی کمک فولاد هرمزگان به پروژه مهم آبرسانی به ۱۴۸ روستا از طریق تامین لوله این طرح بود همچنین کلنگ‌زنی و آغاز عملیات احداث مدرسه ۱۲ کلاسه در شهرک پیامبر اعظم (ص) و احداث خانه بهداشت، از دیگر اقدامات مهم فولاد هرمزگان در این زمینه بوده است. فولاد هرمزگان در دوسال اخیر در بلایای طبیعی نیز از طریق اهدای ۱۲۰۰ تخته چادر و اهدای کانکس در زلزله و سیل در کنار مردم شریف هرمزگان بوده است. اما یکی از اقدامات بارز فولاد هرمزگان در زمینه مسئولیت‌های اجتماعی که در دو سال اخیر رنگ و بوی تازه‌ای به خود گرفته، نقش‌آفرینی این شرکت در توسعه فعالیت‌های ورزشی بوده است. فولاد هرمزگان با توجه به نقش ورزش در ایجاد نشاط و شادابی جوانان و کمبود امکانات ورزشی در استان هرمزگان، یکی از رسالت‌های خود را حمایت از ورزش استان قرار داده است. این شرکت در حال حاضر از ۳۵ تیم مختلف حمایت و حدود یک هزار ورزشکار را زیر چتر حمایتی خود قرار داده است.

سخن پایانی

فولاد هرمزگان در سال‌های اخیر نشان داده است که یک شرکت پویا و شاداب بوده و هیچ‌یک از موانع و چالش‌های داخلی و بین‌المللی نمی‌تواند مانع پیشرفت این شرکت شود. توسعه صنعتی استان هرمزگان یکی از اهداف کلان اقتصادی است و با توجه به برنامه دست‌یابی به تولید ۱۰ میلیون تن فولاد در این استان، قصد داریم با اجرای طرح‌های توسعه علاوه بر افزایش تولید، تولید محصولات ویژه و تکمیل زنجیره ارزش‌افزوده، به یکی از برندهای برتر صنعت فولاد کشور و دنیا تبدیل شویم.

یادداشت

بندبازی با چشمان بسته

علی‌خان نصراصفهانی
استاد دانشگاه و فعال معدن

امروزه ضعف زیرساخت، مشکل بزرگ معدنکاری در کشور است، اما این پرسش که توسعه کدام‌یک از زیرساخت‌ها را باید در اولویت قرار داد، پاسخ روشنی ندارد، زیرا توسعه در دنیای قرن ۲۱ به ترکیب پیچیده‌ای از زیرساخت‌ها نیاز دارد که گاهی از نقش موثر آنها تعجب می‌کنیم.

به‌عنوان‌مثال، باتوجه به ورود تکنولوژی‌های نو و ارتباطات فراملی، توسعه زیرساخت‌های ارتباطات مجازی برای تعامل مفید با دنیا و پیدا کردن مشتریان جدید در یک دهکده جهانی بسیار مهم و تاثیرگذار است.

اما به‌طورکلی می‌توان گفت نخستین زیرساخت ضروری، وجود نظام مالی پایدار در قالب سامانه‌های بانکی پشتیبانی است تا پیکر سکته‌زده معدن را دچار قطع حیات نکند. این سامانه باید توانایی تعامل با جهان خارج از مرزها را داشته باشد. در مرحله بعد، باید به تامین زیرساخت‌های حمل‌ونقل همت گماشت تا نظامی پیشرو، ارزان و سریع فراهم شود و پس از آن، باید امکان دسترسی ارزان، سریع و با قابلیت انتخاب به تجهیزات و ماشین‌آلات ایجاد شود تا توان فعالیت معدن افزایش یابد.

کاهش بروکراسی و روندهای شفاف اداری حامی تولید نیز مشوق خوبی برای توسعه فعالیت معدنکاری است و نقش قانون‌گذار و مجری دولتی در این زمینه بسیار مهم است. موضوع دیگری که می‌توان آن را در راستای موضوع فوق قرار داد، کاستن از سردرگمی‌هایی است که در نتیجه صدور دستورالعمل‌های جدید و گاه متناقض ایجاد می‌شود و جلوگیری از تغییر مکرر مدیران، با سلیقه‌ها و اولویت‌های کاری متفاوت است که حاصلی جز سردرگمی و در نهایت بی‌انگیزگی ندارد.

با فرض تحقق همه موارد فوق، باز هم نمی‌توان پیش‌بینی کرد که تحول در صنعت خسته و درمانده معدن کشور به چند سال زمان نیاز دارد، چرا که گاهی با حضور یک مدیر نخبه یا طراحی یک برنامه استراتژیک منطقی، می‌توان ره صدساله را یک‌شبه طی کرد، البته شاه‌کلید اصلی گشودن همه این درهای بسته، قبول اشتباهات گذشته و تصحیح مسیر اشتباه فعلی است.

به‌نظر می‌رسد، برای تصحیح سریع‌تر این مسیر و رفع اشتباهات چاره‌ای نیست، جز اینکه از توان بخش خصوصی واقعی، نه خصولتی‌های وابسته به دولت یا ارگان‌های مختلف استفاده کرد، اما برای رسیدن به این نقطه باید بسیاری از تابوها شکسته و خطوط قرمز مالی، اجتماعی و سیاسی بازتعریف شوند.

بخش خصوصی باید اطمینان و امنیت داشته باشد که گروه‌ها و باندهای گوناگون نمی‌توانند در میدان باج‌گیری از آنها ترک‌تازی کنند. معدن عرصه انحصارطلبی شرکت‌های شبه‌خصولتی نیست، بلکه باید محلی برای فعالیت شایسته‌ترین‌ها باشد؛ جایگاهی که متاسفانه در حال حاضر کیلومترها از آن دورافتاده است.

در کنار جلب اطمینان فعالان حوزه معدن، باید مشوق‌هایی هم برای جذب سرمایه‌های بلاتکلیف در نظر گرفت که در اقتصاد، در حال چرخش کاذب هستند و حاصلی جز افزایش تورم ندارند.

اما جذب سرمایه‌گذار خارجی به اقدامات اساسی‌تری نیاز دارد. ما اول باید تکلیف خودمان را معلوم کنیم. در حال حاضر شرایط کشور به‌شکلی است که جذابیتی برای سرمایه‌گذار خارجی ندارد، چرا که هیچ اطمینانی به ثبات مالی و اقتصادی، حتی برای یک مدت‌زمان کوتاه، وجود ندارد، نحوه عملکرد سیاسیون و سامانه‌های امنیتی روشن نیست، کسی نمی‌داند در چه زمینه‌ای باید سرمایه‌گذاری کند، روش نقل‌وانتقال مالی چگونه خواهد بود و در نهایت پیش‌بینی ریسک در این شرایط ناممکن است. بی‌تعارف باید گفت سرمایه‌گذاری در ایران مثل راه رفتن روی طناب بندبازی با چشمان بسته شده است.

قدم اول برای بهبود این فضا، تغییر نگاه غالب درباره حضور خارجی‌ها در عرصه معدن است. باید باور کنیم حضور سرمایه‌گذار خارجی، غارت منابع کشور نیست. گام بعدی این است که چهره عبوس کشور گشوده شود؛ این به‌معنای تغییر ارزش‌ها نیست، بلکه باید نگاه درست و واقع‌بینانه جایگزین آن شود.

در مرحله بعد باید ضعف کشور در زمینه اطلاعات پایه‌ای مانند حجم سرمایه‌گذاری، مکان تمرکز و نحوه توزیع آن برطرف شود.

در نهایت، باید نقش اتاق‌های بازرگانی در این راستا موردبازنگری قرار گیرد و به این پرسش پاسخ داده شود که آیا توانسته‌اند واسطه خوبی میان سرمایه‌گذاران و بخش معدن و صنایع‌معدنی باشند؟ با حذف متخصصان و باتجربه‌های خاک‌خورده عرصه معدن به عناوین مختلف و جذب نکردن و میدان ندادن به نخبه‌های جوان، نمی‌توان امیدی به حضور فعالان معدنی داشت.

ما مجبور هستیم برای افزایش ذخیره مواد معدنی به‌عنوان مواد اولیه صنایع، بر موضوع اکتشاف بیشتر و عمیق‌تر تمرکز کنیم و با واقع‌بینی نگاه استراتژیک خود را در برنامه‌های توسعه‌ای معدن تغییر دهیم.

در نهایت اینکه، برای توسعه معدنکاری، علاوه بر بسترسازی و تغییر نوع نگاه و فرهنگ‌سازی، باید به‌دنبال تربیت مدیران و متخصصان دور از حواشی و بسترسازی برای توسعه بود تا سرمایه‌گذار رغبتی به قبول ریسک سرمایه‌گذاری در محیط پرخطر معدن پیدا کند.

سرمایه‌گذاری چینی برای تولید فروسیلیس

به گفته مدیرکل صنعت، معدن و تجارت استان زنجان، یک سرمایه‌گذار چینی برای احداث کارخانه تولید فروسیلیس در این استان، ۱۵ میلیون دلار سرمایه‌گذاری می‌کند.

به‌گزارش معدن‌نامه، مجید گلشنی افزود: محدوده احداث این کارخانه در منطقه غرب زنجان است و براساس برنامه‌ای که سرمایه‌گذار خارجی ارائه کرده، احداث این کارخانه در مدت زمان ۸ تا ۱۰ ماه انجام می‌شود و ظرفیت تولیدی آن ۳۰ هزار تن خواهد بود. وی خاطرنشان کرد: در صورت بهره‌برداری به‌موقع از فاز اول پروژه، امکان تامین نیازهای احداث فازهای ۲ و ۳ کارخانه نیز برای سرمایه‌گذار فراهم خواهد شد. فروسیلیس آمیژانی است از آهن و سیلیسیم که از طریق حرارت دادن، احیا و ذوب سنگ‌آهن و سیلیس (کوارتز) توسط کربن، بیشتر در کوره‌های قوس‌الکتریکی تولید می‌شود. نسبت ترکیبی آن، بیشتر از ۱۰ تا ۹۰ درصد سیلیسیم و بقیه آهن است. در همین حال، عناصر ناخالصی نظیر منگنز، کرم فسفر، گوگرد و آلومینیوم در مقادیر کمتر از ۵، ۰درصد در فروسیلیس می‌توانند حضور داشته باشند. کربن به‌عنوان ناخالصی (ناخواسته) و همچنین در جایگاه عنصر سوم در انواع فروسیلیس‌ها حضور دارد. بزرگ‌ترین مصرف‌کنندگان فروسیلیسم کشور، کارخانه‌های فولادسازی هستند که نزدیک به ۳۸ هزار تن از کل فروسیلیس مصرفی در سال را به خود اختصاص داده‌اند، ریخته‌گری‌ها نیز مصرف‌کننده این ماده هستند که با احتساب مصرف فولادسازان، کل مصرف کشور به حدود ۵۰ هزار تن می‌رسد.

در گزارش صمت درباره بحران کمبود زیرساخت‌های معدنکاری مطرح شد

گره زیرساخت‌ها و کار فروبسته معدن

گیتا جاودانی
editor@smtnews.ir

کمبود یا فقدان زیرساخت‌های ضروری از جمله انرژی، آب، جاده و امثال آن و بی‌توجهی سابقه‌دار نسبت به تامین آنها، چندی است معدن و صنایع وابسته را با چالش‌های فراوانی روبه‌رو کرده و اینک، در ابتدای ۱۴۰۲، کار به جایی رسیده است که کارشناسان حوزه معدن هشدار می‌دهند در صورت تداوم وضع موجود، فعالیت معدنی سال‌به‌سال افتی شدیدتر خواهد داشت و دیری نمی‌گذرد که بسیاری از معادن به تعطیلی کشیده می‌شوند و تعداد قابل‌توجهی از مشاغل از دست می‌روند.

اما توسعه کدام زیرساخت باید در اولویت قرار گیرد، با فرض اقدام فوری، چند سال زمان برای جبران عقب‌ماندگی نیاز است؟ بخش خصوصی چقدر می‌تواند در رفع این معضل راهگشا باشد و آیا می‌توان سرمایه‌های خارجی را وارد این میدان کرد؟

در گزارش امروز صمت، مهدی لطفی‌اصل و کاظم بروسمند، ۲ تن از فعالان و کارشناسان حوزه معدن به این پرسش پاسخ می‌دهند.

عکس: آیدا فریدی

قطعی برق در تابستان و گاز در زمستان و ضعف در شبکه‌های حمل‌ونقل سبب شده باوجود تلاش‌های بخش معدن برای دستیابی به تولید مناسب، ایران در رقابت با کشورهای پیشرو همچنان عقب بماند

پیش‌نیاز اصلی توسعه

مهدی لطفی‌اصل ـ کارشناس و فعال‌معدن:

برای توسعه معادن و تاثیرگذاری بهینه آن بر اقتصاد پایدار در مرحله اول ضروری است که زیرساخت‌های لازم در راستای انجام فعالیت معدنکاری سیستماتیک و در مقیاس بزرگ اجرایی شود. زیرساخت‌های موردنیاز برای بخش معادن عبارتند از: زیرساخت راه ارتباطی، برق‌رسانی، آبرسانی، مخابرات، تهیه و دسته‌بندی داده‌های اکتشافی و... . از میان این زیرساخت‌ها، توسعه زیرساخت راه ارتباطی و تهیه داده‌های اکتشافی مستند و معتبر از اهمیت بالاتری برخوردار است، چرا که حمل‌ونقل مواد معدنی استخراج‌شده از معادن و تامین خوراک موردنیاز واحدهای صنعتی فرآیند نهایی معدنکاری به‌حساب می‌آید و تلاش در راستای کاهش هزینه‌های مرتبط به‌منظور کاهش نرخ نهایی کالا جزو مولفه‌های اقتصاد پویا به‌شمار می‌رود. همچنین از آنجایی که معادن به‌طورمعمول در مناطقی کوهستانی و صعب‌العبور قرار گرفته‌اند، بنابراین برای دستیابی به اکتشاف و استخراج موادمعدنی با ارزش و توسعه فعالیت‌های معدنی باید به توسعه زیرساخت راه ارتباطی معادن به‌عنوان یکی از پیش‌نیازهای اساسی توسعه بخش معدن نگریسته شود و اقدامات لازم در این‌باره که برابر قانون معادن برعهده دولت است، به مرحله اجرا درآید.

همچنین با توسعه زیرساخت راه ارتباطی معادن در بیشتر موارد شاهد آن خواهیم بود که راه ارتباطی روستاهای محل وقوع معادن نیز وضعیت بسامانی پیدا کنند و رفت‌وآمد در آنها برای مردم منطقه به سهولت امکان‌پذیر شود. زیرساخت تهیه داده‌های اکتشافی مستند و منطبق با استانداردهای جهانی نیز در راستای توسعه فعالیت‌های معدنی موثر و همچنین کاهش ریسک سرمایه‌گذاری و از بین بردن منبع فسادی به نام رانت اطلاعاتی از ضروریات توسعه پایدار بخش معدن است.

▣ چالش اطلاعات اکتشافی

طی سال‌های گذشته، اقدامات موثری برای ایجاد و توسعه زیرساخت‌های معدنی انجام گرفته است. از جمله ایجاد و توسعه زیرساخت راه ارتباطی که براساس قوانین و مقررات برعهده دولت است و باید از محل اخذ حقوق دولتی درصدی را برای توسعه زیرساخت‌های معدنی اختصاص دهد. در زمینه توسعه فعالیت‌های اکتشافی نیز براساس قانون معادن و آیین‌نامه اجرایی آن مقرر شده است که درصدی از محل اخذ حقوق دولتی به این امر اختصاص یابد. در بحث تهیه داده‌های اکتشافی متاسفانه اقدامات موثری انجام نشده است. برای مثال، هدف اصلی طرح پهنه‌های اکتشافی کشور که در حدود ۱۰ سال پیش عملیاتی شده است، تهیه بانک اطلاعات اکتشافی با انجام عملیات اکتشافی سیستماتیک و منطبق با استانداردهای جهانی بود که در حال حاضر با مطالعه اقدامات انجام‌شده روشن است که هدف اصلی یعنی شناسایی مناطق دارای ظرفیت معدنی و تکمیل عملیات اکتشافی چهارگانه بر آنها، محقق نشده و به‌طورمشخص می‌توان گفت که طرح پهنه‌بندی اکتشافی در کشور در رسیدن به اهداف مدنظر ناموفق عمل کرده است. با مقایسه کشورهای موفق معدنی در زمینه حفاری اکتشافی انجام‌گرفته طی یک دوره زمانی ۱۰ساله و انجام عملیات اکتشاف ژئوفیزیک هوابرد مشخص می‌شود که در این زمینه‌ها نیز عملکرد چندان موفقی نداشته‌ایم و از بسیاری از کشورهای موفق معدنی در زمینه اکتشاف عقب افتاده‌ایم. بنابراین به‌نظر می‌رسد، اقدام فوری در راستای رفع عقب‌ماندگی در این زمینه باید در فهرست ضروریات توسعه فعالیت‌های معدنی لحاظ شود. همچنین با تهیه برنامه‌های عملیاتی کوتاه‌مدت و میان‌مدت و با استفاده از ظرفیت بخش خصوصی و دولتی در این زمینه، اقدامات موثری را حداقل طی یک دوره ۶ساله انجام داد. شایان ذکر است که همکاری کلیه ارگان‌های دولتی و نظامی برای دستیابی به یک برنامه موفق اکتشافی موردنیاز است.

▣ تعهدات قانونی دولت

به‌نظر می‌رسد، در حال حاضر بخش خصوصی از ظرفیت لازم برای ایجاد زیرساخت‌های معدنی، به‌ویژه در راستای ایجاد و توسعه زیرساخت راه ارتباطی و تامین انرژی برخوردار است. از آنجایی که در سراسر کشور نمونه‌های متعددی را می‌توان یافت که معدنکاری در آن نقاط و مراکز نزدیک به هم، انجام می‌شود، می‌توان از ظرفیت‌های مالی معادن موجود در یک منطقه جغرافیایی برای ایجاد و توسعه زیرساخت‌های راه ارتباطی مشترک و تامین انرژی به‌شکل یک مجموعه معدنی استفاده کرد. بدیهی است که برای عملیاتی شدن چنین برنامه‌هایی، دولت باید از ظرفیت‌های قانونی در راستای تشویق معدنکاران برای مشارکت و سرمایه‌گذاری در این زمینه استفاده کند.

اما در زمینه زیرساخت تهیه داده‌های اکتشافی، مجموعه‌های معدنی دولتی که براساس قانون مکلف به انجام عملیات اکتشاف هستند، باید بیش از گذشته برای ایفای تعهدات قانونی خود اهتمام ورزند و اطلاعات اکتشافی به‌دست‌آمده را به‌شکل شفاف و روشن در اختیار سرمایه‌گذاران معدنی قرار دهند، چرا که حذف رانت اطلاعاتی در این زمینه جزو ضروریات اساسی و انکارناپذیر است.

▣ جذب سرمایه برون‌مرزی

کشور ما از نظر برخورداری از ذخایر و مواد معدنی جزو کشورهایی با ظرفیت بالا شناخته می‌شود، بنابراین سرمایه‌گذاران خارجی علاقه‌مند به سرمایه‌گذاری در این زمینه هستند، بنابراین لازم است بستر مناسب برای جذب سرمایه‌گذار خارجی در این بخش فراهم شود، از جمله این اقدامات، می‌توان به تولید و در دسترس قرار دادن اطلاعات زمین‌شناسی معتبر و ایجاد زیرساخت‌های اساسی در مناطق دارای ظرفیت اشاره کرد. یکی از مزایای قابل‌توجه استفاده از ظرفیت سرمایه‌گذاران خارجی، فرصت برخورداری از روش‌های نوین اکتشاف، به‌ویژه در زمینه کانسارهای معدنی پنهان است.

همان‌گونه که پیش از این هم اشاره شد، بخش خصوصی از ظرفیت لازم برای سرمایه‌گذاری در بخش زیرساخت‌های معدنی به‌ویژه برای ایجاد و توسعه زیرساخت راه ارتباطی و تامین انرژی برخوردار است. با تهیه و تنظیم یک برنامه مدون میان‌مدت می‌توان از ظرفیت‌های بخش خصوصی در راستای توسعه زیرساخت‌های معدنی استفاده کرد تا علاوه بر تامین انرژی این بخش و کاهش هزینه‌های عملیاتی، نسبت به توسعه پایدار مناطق محل وقوع معادن نیز اقدامات اساسی را عملیاتی کرد.

> مجموعه‌های معدنی دولتی که بر اساس قانون مکلف به انجام عملیات اکتشاف هستند، باید بیش از گذشته بر ایفای تعهدات قانونی خود اهتمام ورزند و اطلاعات اکتشافی به‌دست‌آمده را به‌شکل شفاف و روشن در اختیار سرمایه‌گذاران معدنی قرار دهند

افزایش قیمت، کاهش تولید

کاظم بروسمند ـ کارشناس و فعال معدن:

امروزه فعالیت معادن در نقاط مختلف کشور تضمین‌کننده رونق اقتصادی، ایجاد اشتغال و رشد و توسعه کشور است، به‌ویژه در چند سال اخیر، باوجود تحریم‌های فلج‌کننده‌ای که به کشور تحمیل شد و شرایط نامناسب اقتصادی، بخش معدن و صنایع معدنی توانست سهم قابل‌توجهی از نیازها و نقدینگی کشور را تامین کند. بنابراین، هرچند این بخش در مقایسه با بخش‌های دیگر کشور پیشرفت قابل‌توجهی داشته است، اما کمبود در تامین انرژی و زیرساخت‌های مهم کشور و توسعه‌نایافتگی مناسب آنها، بزرگ‌ترین مانع پیشرفت این صنعت بوده است و در صورت تداوم کمبود و ضعف زیرساخت، نرخ تمام‌شده مواد معدنی افزایش پیدا می‌کند و در نتیجه تولید کاهش خواهد یافت.

▣ اولویت‌بندی و برنامه‌ریزی

از جمله ضروری‌ترین زیرساخت‌های موردنیاز در بخش معدن می‌توان به شبکه حمل‌ونقل (جاده‌ای ـ ریلی)، برق، گاز، آب و سوخت اشاره کرد که باتوجه به پراکندگی معادن در سراسر کشور، اهمیت آنها در مناطق گوناگون متفاوت است. به‌همین دلیل، اولویت‌بندی تامین هریک از زیرساخت‌های بخش معدن باید باتوجه به منطقه و نیازهای آن برنامه‌ریزی شود. قطعی برق در تابستان و گاز در زمستان و ضعف در شبکه‌های حمل‌ونقل سبب شده است تا باوجود تلاش‌های بخش معدن برای دستیابی به تولید مناسب، ایران در رقابت با کشورهای پیشرو همچنان عقب بماند.

▣ سرمایه خصوصی داخلی و خارجی

در این مقطع زمانی، توسعه زیرساخت‌های موردنیاز معادن و صنایع معدنی با مشارکت تمامی نهادها و وزارتخانه‌ها از اهمیت زیادی برخوردار است، چرا که حداقل حدود ۲۰ سال زمان لازم است تا بتوان زیرساخت‌های موردنیاز بخش معدن را توسعه داد؛ ازاین‌رو استفاده از ظرفیت‌ها و توانمندی‌های بخش خصوصی برای اجرای پروژه‌های زیرساخت می‌تواند سرعت اجرایی شدن آنها را افزایش دهد. با مشارکت بخش خصوصی در پروژه‌های معدنی و تخصیص سهم از تولید برای آنها یا واگذاری صنایع پایین‌دست بخش معدن به بخش خصوصی می‌توان انگیزه‌ای برای مشارکت آنها در توسعه زیرساخت‌های معدنی ایجاد کرد.

باتوجه به اهمیت استفاده از تکنولوژی روز دنیا برای کاهش هزینه‌های تامین و اجرایی شدن زیرساخت‌های معدن و صنایع‌معدنی، استفاده از تجربه شرکت‌های بین‌المللی توصیه می‌شود. در این‌باره می‌توان حسب ضرورت در مراحل مطالعات، طراحی و برنامه‌ریزی یا اجرای پروژه‌ها از ظرفیت و توانمندی شرکت‌های بین‌المللی استفاده کرد و با ایجاد تفاهمنامه‌های صادرات مواد معدنی برای آنها ایجاد انگیزه کرد.

▣ راهبر توسعه زیرساخت

در پایان، باز هم باید بر این نکته تاکید کرد که توسعه زیرساخت‌های موردنیاز بخش معدن نیازمند همکاری تمامی وزارتخانه‌ها، ارگان‌ها، نهادها و تمامی فعالان حوزه معدن است، اما در این میان وزارت صنعت، معدن و تجارت می‌تواند راهبری این موضوع را در دست بگیرد و اجرایی شدن پروژه‌ها را ساماندهی کند. اگر می‌خواهیم تولید برقرار باشد، باید توسعه زیرساخت‌ها را جدی بگیریم.

سخن پایانی

کارشناسان بخش معدن و صنایع اتفاق‌نظر دارند که کشور در حوزه زیرساختی با اهداف خود فاصله زیادی دارد و توسعه این بخش همگام با توسعه صنعت و صنایع‌معدنی، نبوده است. به‌این‌ترتیب، اگر هریک از زیرساخت‌های اساسی این بخش تامین نشود، رشد و توسعه صنایع را به چالش می‌کشد و همه بخش‌های تولیدی را زنجیروار با مشکل مواجه می‌کند. همان‌طور که در گزارش فوق موردتاکید کارشناسان قرار گرفت، مسئولیت عقب‌ماندگی‌های موجود در زمینه تامین زیرساخت را نمی‌توان تنها برعهده یک نهاد یا ارگان گذاشت و همه نهادهای ذی‌ربط از وزارت صمت گرفته تا اداره راه، منابع‌طبیعی، میراث‌فرهنگی، محیط‌زیست و... در این زمینه دخیل بوده‌اند و به‌این‌ترتیب گره بر گره افزوده شده و کارهای زیادی بر زمین مانده است. پس به‌نظر می‌رسد، برای رفع این مشکل باید عزمی ملی به‌وجود آید و دولت با تمامی زیرمجموعه خود، پای‌کار بایستد و وزارتخانه‌های مسئول را همراه و هماهنگ کند تا تحولی جدی در زمینه توسعه و تامین زیرساخت‌ها صورت گیرد.

صمت به بررسی چند و چون مصارف بودجه جاری پرداخت

کنترل ناکافی هزینه‌ها

امیرعباس آذرمونـد: مدیریـت مصارف بودجـه به منظور کاهش کسـری و درنتیجه ایجاد ثبات در اقتصاد کلان و کنترل نرخ تورم، یک ضرورت اساسـی اسـت. بنا به بحث‌های در جریان کشـور، بخش بزرگی از مصارف دولت از نوع هزینه‌های جاری و انعطاف ناپذیر چون حقوق کارمندان و مستمری بازنشستگان اسـت و مقداری کمی از آن هم صرف پروژه‌های عمرانی می‌شود. اصلاح بخش مصرف به‌وسـیله ایجاد شـفافیت در پرداخت‌ها و بازنگری در مخارج دولت در کنار اصلاح نوسانات در بخش منابع، از اولویت‌های مهم کشور در تصحیح روند معیوب فعلی اقتصاد است. در بودجه امسال اعتبارات هزینه‌ای رویکردی نسبتا معقول داشـته و کنترل هزینه‌ها تا حدی از اولویت‌های لایحه تلقی می‌شود اما اعتبارات سـرمایه‌ای رشد کمتری را تجربه کمتر است. باید توجه شود افزایش اعتبـارات این بخش بدون وجود اولویت‌گذاری نتیجه مطلوبی نخواهد داشـت. برای مثال در مورد اعتبارات تبصره «۱۸» و صندوق پیشـرفت و عدالت که در لایحه امسـال پیش‌بینی شـده، یکی از نکات مهم، نبود اولویت‌گذاری و توزیع اعتبارات بدون راهبرد مشـخص در سطح ۳۱ استان کشور است که چشم‌انداز فعالیت آن را نه چندان روشـن می‌کند. صمت در تحلیل این شماره به بررسی مصارف بودجه جاری پرداخته است.

ریشه‌های اصلی خلق کسری بودجه

لایحـه بودجـه مهم‌ترین سـند مالی دولت اسـت. این سـند اولویت‌هـای دولت برای رسـیدن به اهداف را مشـخص می‌کند، لایحه بودجه امسـال در شـرایطی ارائه شـده که کشـور از نظر سـرمایه‌گذاری وضعیت مناسبی نداشته و تشکیل سرمایه خالص در چند سال گذشته منفی بوده که این مسئله لزوم توجه بیشتر به سرمایه‌گذاران را نمایان می‌کند. به گزارش صمت و به نقل از مرکز پژوهش‌های مجلس، تورم سـال‌های اخیر که بخشـی از آن ریشه در کسـری بودجه دولت داشـته نیز اقتصاد کشور را در وضعیتی حسـاس قرار داده اسـت. مصارف عمومی دولت در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ نسبت به قانون بودجه سال ۱۴۰۱ رشدی ۴۲ درصدی داشـته اسـت که نزدیک ۱۰ درصد آن ناشـی از انتقال بخشی از مصارف تبصره «۱۴» به مصارف عمومی است. این میان اعتبارات هزینه‌ای، تملک دارایی‌های سـرمایه‌ای و تملک دارایی‌های مالی به ترتیب ۴۶، ۲۶ و ۴۹ درصد نسبت به قانون بودجه سال گذشته رشـد داشته‌اند. بخشی از رشـد اعتبارات هزینه‌ای متاثر از لایحه ترمیم حقوق در نیمه دوم سال ۱۴۰۱ و نیز انتقال مصارف بخشی از تبصره «۱۴» به مصارف عمومی بوده است. همچنین پرداختی کارکنان و بازنشستگان تنها ۲۰ درصد افزایش پیدا کرد.

با وجود وضعیت نامناسـب سرمایه‌گذاری در سال‌های گذشته بـرای رقـم تملـک دارایی‌های سـرمایه‌ای رشـد قابـل توجهی پیش‌بینی نشـده اسـت. با توجه به کاهش دو درصدی سـهم این بخش از مصارف عمومی دولت از یک سـو و فقدان اولویت‌گذاری و راهبرد مشخص برای منابع تبصره «۱۸» از سوی دیگر، تصویب لایحه در چارچوب فعلی چشـم‌انداز مطلوبی از سرمایه‌گذاری در کشور ارائه نمی‌دهد و این بخش نیاز به بازنگری دارد.

همچنیـن بـا توجه به رشـد بـالای تملک دارایی‌هـای مالی، جلوگیری از انتشار بی‌رویه اوراق و ضابطه‌مند ساختن آن ضرورت دارد. بـه طور کلی انعطاف ناپذیر بـودن حدود ۸۰ درصد بودجه، مدیریت هزینه‌های جاری و اولویت‌گذاری سرمایه‌گذاری ضروری است.

بخش‌های مختلف مصارف در لایحه بودجه

مصارف عمومی دولت در قانون بودجه امسال نسبت به سال گذشته رشد ۴۲ درصدی داشته اسـت. اعتبارات هزینه‌ای لایحه بودجه امسـال نسبت به قانون سال گذشته رشدی ۴۶ درصدی نشان می‌دهد که افزایش ۲۰ درصدی پرداختی کارکنان و بازنشستگان دولت در امسال، افزایش بیش از ۱۰ درصدی حقوق و سـایر فوق‌العاده‌ها در لایحه ترمیم حقوق نیمه دوم سـال گذشـته و انتقال بخشـی از مصارف هدفمندی به مصارف عمومی از مهم‌ترین دلایل این افزایش اسـت. همچنین اعلام سـازمان برنامه مبنی بر انتقال ۱۵۰ هزار میلیارد تومان از تبصره ۱۴ به مصارف عمومی ۱۰ واحد درصد از رشد مصارف عمومی مربوط به این موضوع است.

اعتبارات تملک دارایی‌های مالی همچنان روند رو به رشـدی دارد و در لایحه امسـال حدود ۱۰.۲ درصد مصارف عمومی را تشـکیل می‌دهد. ۸۱ درصد مصارف اختصاصی در لایحه امسـال تنها مربوط به ۴ دستگاه است. باتوجه به حجم بالای این مصارف و ملاحظات مربوط به نظارت بر نحوه تخصیص این اعتبارات، بازبینی دوباره مصارف اختصاصی و تبدیل موارد غیرضروری به مصارف عمومی می‌تواند موجب ارتقای شفافیت بودجه و بهبود نظارت شود.

بخش بزرگی از مصارف تبصره «۱۴» همچنان خارج از جداول بودجه تدوین شده و در سر جمع بودجه منعکس نمی‌شـود. گرچه در بودجه امسـال بخشی از مصارف غیر یارانه‌ای تبصره «۱۴» به بودجه عمومی منتقل شده است اما دو حکم مهم قانون مبنی بر ارائه جدول حاوی اقلام ذکر شـده و انعکاس منابع و مصارف هدفمندی در بودجه عمومی مورد بی‌توجهی قرار گرفته اسـت. مصارف تبصره «۱۴» بالغ بر ۶۵۹ هزار میلیارد تومان است که در راستای اصلاح ساختار بودجه و افزایش شفافیت و کارآمدی آن باید این مصارف در قالب جداول منعکس شود.

مطابق بند «ک» تبصره «۱» دولت مکلف اسـت معادل ۱۹ هزار میلیارد تومان قیر به‌صورت اعتبار ریالی تخصیص دهد.

همچنین مطابق بند «ی» تبصره «۱» دولت مکلف اسـت معادل ۳ میلیون یورو نفت خام به منظـور تقویـت بنیه دفاعی و تحقیقات راهبردی و تـا مبلغ ۱.۵۰۰ میلیون یورو بابت طرح‌های محرومیت‌زدایی و پیشـران به دسـتگاه‌های مندرج در جدول ۲۱ لایحه بودجه و به‌نرخ سـامانه معاملات الکترونیکی تحویل دهد. با توجه به بند «د» تبصره «۲» نیز وزارت اقتصاد مجاز است ۱۵ هزار میلیارد تومان در اختیار صندوق تثبیت بازار سرمایه قرار دهد.

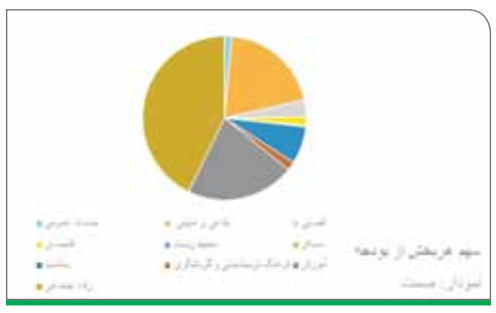
تعهدات سالانه دولت به سازمان تامین اجتماعی ناشی از تکالیف قانونی در سال گذشته حدود ۸۰ هزار میلیارد تومان بوده اسـت. به طور کلی ۸۰ درصد کل بودجه را مصارف اجتناب ناپذیر تشـکیل می‌دهد بنابراین با فرض عدم تحمل هزینه سیاسـی و اراده کافی برای کنترل هزینه‌ها، این بخش از بودجه صلب و غیرقابل انعطاف بوده و با تصویب آن، در عمل امکان تصمیم‌گیری و برنامه‌ریزی در خصوص بخش بسیار کوچکی از منابع در اختیار دولت است.

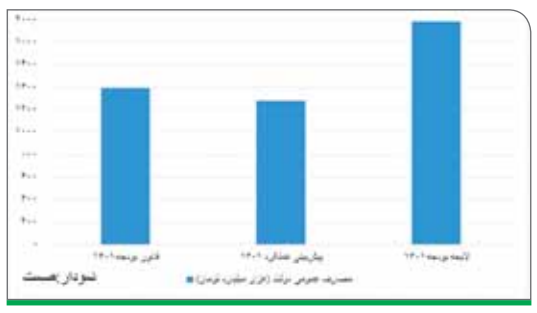
رشد ۴۲ درصدی هزینه‌ها با وجود رشد ۲۰ درصدی حقوق

مصـارف عمومی دولت بخشـی از بودجه اسـت کـه تخصیص آن به صورت متمرکز انجام می‌شـود. این قسـمت از بودجه، در مورد بودجه دستگاه‌های اجرایـی ملی و بودجـه ردیف‌های متفرقه، توسـط سـازمان برنامـه و بودجـه و در مـورد بودجه‌های استانی، به‌وسیله شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان تخصیص داده می‌شود.

مصارف عمومی دولت شـامل سه بخش اعتبارات هزینـه‌ای، تملـک دارایی‌های سـرمایه‌ای و تملک دارایی‌هـای مالی اسـت. اعتبارات هزینه‌ای بیشـتر شـامل حقوق کارکنان، بازنشسـتگان و به‌طور کلی هزینه‌هـای جـاری می‌شـود. تملـک دارایی‌هـای سـرمایه‌ای نیـز معـادل مخـارج دولـت بـرای سـرمایه‌گذاری بر روی زیرساخت‌هاسـت که به آن بودجه عمرانی گفته می‌شود. تملک دارایی‌های مالی به مفهوم بازپرداخت اصل بدهی‌های دولت است که هر سال موارد دیگری نیز در آن گنجانده می‌شود.

اعتبارات هزینه‌ای در بودجه امسـال به سـه نرخ دستگاه‌های اجرایی ملی، ردیف‌های متفرقه و بودجه استانی تقسیم شده است که شرح هریک در جدول جداگانه‌ای آمده اسـت. اعتبـارات هزینه‌ای حاصل جمع هزینه‌های ملی و استانی (۱۲۸۱ هزار میلیارد تومان) و اعتبارات متفرقه (۱۷۳ هزار میلیارد تومان) است و مصارف اختصاصی را شامل نمی‌شود. با اینکه کنترل هزینه‌هـا یکی از اولویت‌های دولت بوده ولی این امر با شـدت کمتری نسـبت به آنچه در شرایط تورمی نیاز اسـت، پیگیری می‌شود. البته باید توجه در این شـرایط به‌منظور همراه کـردن تمامی آحاد اقتصادی با سیاست‌های کنترل هزینه‌ای، شفافیت و پاسخگویی بیش از پیش مورد نیاز است.

شرکت فلات پارس نماد فرآورده‌های نفتی ایران
شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران

آگهی مناقصه عمومی یک مرحله‌ای (۲۰۰۱۰۰۱۱۰۵۰۰۰۲۷۲)

نوبت اول

مناقصه گزار: شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران – منطقه فارس

موضوع مناقصه: پروژه ترمیم نقاط خوردگی، پایین بردن و مگنت گذاری خطوط لوله ۱۰ اینچ نفت خام گچساران/شیراز ـ ۱۰ اینچ نفت خام سروستان/شیراز و ۸ اینچ انتقال میعانات گازی دالان/شیراز

مبلغ برآورد مناقصه: ۳۶/۰۱۶/۹۶۳/۹۵۷ ریال

۱ـ **محل و مکان اجرای کار:** مسیر خط گچساران/شیراز، سروستان/شیراز و دالان/شیراز

۲ـ **مدت اجرای کار:** ۳۶۵ روز شمسی

۳ـ **نام دستگاه نظارت:** واحد حفاظت از خوردگی فلزات – منطقه فارس

۴ـ قیمت ها متناسب با کالای ساخت داخل با لحاظ کیفیت ارائه گردد.

۵ـ روش ارزیابی مالی عبارت است از " دستورالعمل ارزیابی مالی و فرآیند قیمت متناسب در مناقصات صنعت نفت به شماره ۷۹۶ ـ ۲۰/۲ مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۱۱ وزارت نفت می باشد.

نوع و مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار: مبلغ ۱/۸۰۰/۸۴۸/۱۹۸ ریال بصورت یك یا ترکیبی از ضمانت نامه های مندرج در بند های الف، ب، پ، ج، چ، خ ماده ۴ آیین نامه تضمین معاملات دولتی به شماره ۵۰۶۵۹/۱۲۳۴۰۲ مورخ ۱۳۹۴/۹/۲۲ هیأت محترم وزیران می باشد. تضمین وجه نقد میبایست به شماره شبا IR ۲۴۰۱۰۰۰۰۴۱۰۱۰۴۶۸۷۱۲۰۰۳۴۴ بانك مرکزی واریز گردد ضمنا" ضمانتنامه یا رسیدوجه آن در سامانه بارگزاری گردد.

ـ درج کد اقتصادي و شناسه ملي جهت اشخاص حقوقيدر پيشنهاد قيمت مندرج در سامانه ستاد الزامی می باشد .

ـ دارابودن و بارگذاری گواهینامه صلاحیت معتبر در یکی از رشته های تأسیسات وتجهیزات یا نفت وگاز با رتبه ۵ از سازمان برنامه و بودجه کشور الزامي مي باشد.

ـ دارا بودن و بارگذاری گواهي تاييد صلاحيت ايمني معتبر از وزارت تعاون، كار و رفاه اجتماعی الزامی می باشد.

زمان و نحوه خرید اسناد مناقصه از سامانه: شرکت کنندگان مهلت دارند تا ساعت ۱۵:۰۰ مورخ ۱۴۰۲/۰۱/۲۸ و با مراجعه به سامانه تدارکات الکترونیکي دولت(ستاد) به نشاني www.setadiran.ir نسبت به خرید اسناد و پرداخت هزینـه از طریـق اتصال بـه درگاه پرداخـت الکترونیك اقـدام نمایند. لازم به ذکر است کلیـه مراحل برگزاري مناقصـه از فراخوان تا انتخاب برنده از سـایت مزبور انجام خواهد شـد و لازم اسـت مناقصه گران در صورت عدم عضویت قبلي در سـامانه ستاد ، نسبت به ثبت نام و اخذ گواهـي امضاء الکترونيکي اقدام نمایند و جهت عضویت با پشـتیباني سامانه سـتاد به شـماره ۰۲۱۱۴۵۶ تماس حاصل فرمایند. ضمناً درج کامل آدرس محل اقامتگاه شـخص حقوقی (آدرس پسـتی شـرکت)، شـماره فکس و تلفن شرکت و مدیران شـرکت در سامانه تدارکات الکترونیک دولت جهت ارسال دعوتنامه و هرگونه اطلاع رسانی برای کلیه شرکت کنندگان در مناقصه الزامی است.

زمـان و مهلـت تکمیل و بارگزاري پیشـنهادات در سـامانه: شـرکت کنندگان مي بایست تا ساعت ۱۵:۰۰ مورخ ۱۴۰۲/۰۲/۱۱ نسبت به تکمیل اسـناد مربوطه و بارگزاري در سامانه تدارکات الکترونیك دولت(ستاد) و تحویـل اصل پاکت الف (ضمانتنامه شـرکت در فرآیند ارجاع کار/اصل رسید واریز وجه نقد) لاك و مهرشده در مهلت مندرج در این بند به دفتر کمیسیون مناقصات نیز اقدام و رسید دریافت نمایند.

زمان و محل گشایش پاکات: پیشنهادهاي واصله در ساعت ۰۹:۳۰ مورخ ۱۴۰۲/۰۲/۱۶ در محـل کمیسـیون مناقصـات به آدرس: تهـران- خیابان سـپهبد قرني- نرسـیده به خیابان سـپند- پلاك ۱۸۸- طبقه هشتم از طریق سـامانه تدارکات الکترونیك دولت (ستاد) بازگشایي و خوانده خواهـد شـد. حضورشـرکت کننـدگان در مناقصه در محل کمیسـیون مناقصات در روز بازگشایي پاکات الزامي مي باشد.

زمان و مکان جلسـه توجیهی: جلسـه توجیهي با حضور شرکت کنندگان در مناقصه جهت بازدید از محل انجام کار و توضیح و تشـریح اسـناد، در تاریخ ۱۴۰۲/۰۱/۳۰ سـاعت ۱۰:۰۰ به نشاني اسـتان فارس-شیراز-بلوار امیرکبیر-جنـب انبار نفت-شـرکت خطوط لوله و مخابـرات نفت ایران- منطقه فارس برگزار میگردد.

جهت کسـب اطلاعات بیشـتر درخصـوص موضوع کار مناقصـه با تلفن ۰۷۱-۳۸۱۷۰۲۵۹ آقای امامدادی تماس حاصل فرمائید.

www.shana.ir www.setadiran.ir www.ioptc.ir

شناسه آگهی: ۱۴۷۲۴۱۲ روابط عمومی

سازمان بنادر و دریانوردی

فراخوان شماره ۲۰۰۱۰۰۳۲۹۲۰۰۰۰۶۰

فراخوان ارزیابی کیفی جهت برگزاری مناقصه عمومی خدمات عمومی سال ۱۴۰۲

سازمان بنادر و دریانوردی در نظر دارد فراخوان ارزیابی کیفی جهت برگزاري مناقصه عمومی خدمات عمومی سال ۱۴۰۲ به شماره ۱۴۰۲/۰۱ را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاري فراخوان ارزیابی کیفی از دریافت و تحویل اسناد استعلام ارزیابی کیفی تا ارسال دعوتنامه جهت سایرمراحل مناقصه ، از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد. لازم است مناقصه گران در صورت عدم عضویت قبلی ، مراحل ثبت نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضاي الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند. تاریخ انتشار فراخوان در سامانه تاریخ ۱۴۰۲/۰۱/۲۱ مي‌باشد. اطلاعات و اسناد مناقصه عمومی پس از برگزاري فرآیند ارزیابی کیفی و ارسال دعوتنامه از طریق سامانه ستاد به مناقصه گران واجد شرایط ارسال خواهد شد.

مهلت دریافت اسناد استعلام ارزیابی کیفی : ساعت ۱۶ روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۱/۳۰

مهلت ارسال پاسخ استعلام ارزیابی کیفی : ساعت ۱۶ روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۲/۱۳

اطلاعات تماس دستگاه مناقصه گزار : تلفن: ۸۴۹۳۱ **فاکس:** ۸۸۶۵۱۱۹۱

پست الکترونیک: info@pmo.ir

آدرس دستگاه مناقصه گزار: تهران- میدان ونک- بزرگراه شهید حقانی- بعد از چهار راه جهان کودک- خیابان دیدار جنوبی پلاک ۱

توضیحات:

ـ جلسه پرسش و پاسخ مناقصه رأس ساعت ۱۰ صبح روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۲/۰۴ در محل سالن جلسات طبقه چهارم- اداره کل توسعه منابع انساني و پشتیباني مناقصه گزار برگزار خواهد شد. (حضور در جلسه الزامی است)

ـ بدیهی است کلیه شرکت کنندگان محترم می بایست تا آخرین موعد تحویل اسناد نسبت به پایش و رصد سامانه تدارکات الکترونیك دولت (ستاد) جهت دریافت آخرین اصلاحات و الحاقات اهتمام نمایند.

شناسه آگهی: ۱۴۷۴۱۴۵ م الف / ۴۷

آگهی فقدان سند مالکیت

آقای سـعید دلگشـا برابر وکالتنامه شـماره ۴۳۲۶ مورخ ۱۴۰۱/۰۲/۱۸ دفتر ۲۲۷ ماهدشـت به‌عنوان وکیل وراث مرحوم حمید اشـراق هدایت (متضم به وکالتنامه‌های تفویضی قبلی به شـماره‌های Hvknntsa۷es۸ مورخ ۱۴۰۰/۱۱/۱۰ از طرف مهدی به سـعید اشـراق هدایت و سـپس تفویض اختیار به شـماره ۴۳۲۵ مورخ ۱۴۰۱/۰۲/۱۸ دفتر ۲۲۷ ماهدشـت و bzd۱۲jv۱bein مورخ ۱۴۰۰/۰۶/۲۱ از طرف خانم هنگامه به سـعید اشـراق هدایت و سپس تفویض اختیار به شماره ۴۳۲۵ مورخ ۱۴۰۱/۰۲/۱۸ دفتر ۲۲۷ ماهدشت) ضمن تسلیم دو برگ استشهادیه به تصدیق شده اعلام نموده است که:

سـند مالکیت ششدانگ یک قطعه آپارتمان مسکونی به مسـاحت ۸۲.۰۹ مترمربع قطعه ۴ تفکیکی به شماره ۴۲۱۲۰ فرعی از ۱۷۰ اصلی مفروز از پلاک ۵۶۹۲ فرعی از اصلی مذکور واقع در طبقه ۱ ناحیه ۴ حوزه ثبتی شهرستان کرج- ناحیه ۳ استان البرز به شماره چاپی ۷۸۹۲۶۰ سری الف- ۸۹ که ذیل ثبت ۸۰۲۷ صفحه ۱۹۷ دفتر جلد ۴۵ داخلی به نام آقای حمید اشراف هدایت صادر و تسلیم گردیده. (نامبرده فوت و وراث حین‌الفوت ایشان عبارتند از: سعید و مهدی به عنوان برادران و خانم هنگامه به عنوان خواهر متوفی همگی شهرتین اشراق هدایت و لاغیر.) مفقود گردیده است.

نامبردگان ضمن وکالتنامه‌های رسمی به آقای سعید دلگشا تقاضای صدور سند مالکیت المثنی ششدانگ به میزان حصه و سهم خود از مالکیت آن مرحوم را نموده‌اند. لذا مراتب به استناد تبصره یک اصلاحی به ماده ۱۲۰ آئین‌نامه قانون ثبت در یک نوبت آگهی می‌شود تا چنانچه کسـی مدعی وجود سند مالکیت نزد خود و یا انجام معامله نسبت به ملک مذکور باشد از تاریخ انتشار این آگهی به مدت ده روز اعتراض خود را ضمن ارائه اصل سند مالکیت به این اداره تسلیم تا وفق مقررات عمل گردد بدیهی است چنانچه ظرف مدت مقرر اعتراضی واصل نشود و یا در صورت اعتراض اصل سند ارائه نگردد سند مالکیت المثنی طبق مقررات به متقاضی تسلیم خواهد شد.

حسین رضانوری شاه، رئیس اداره ثبت اسناد و املاک ناحیه سه کرج

گپ‌وگفت

راه نجات، اجرای «آزادی پنجم» است

کیمیا ملکی: چندی است اخباری از گرانی بلیت هواپیما به گوش می‌رسد. همچنین باتوجه به افزایش و نوسانات نرخ ارز شاهد افت سفر به‌ویژه سفرهای خارجی بوده‌ایم، این در حالی است که در نوروز ۱۴۰۲ هم تقاضا در زمینه بلیت هواپیما و رزرو هتل در داخل کاهش شدیدی داشته است.

صمت برای بررسی وضعیت فروش بلیت هواپیما و تعیین نرخ جدید به گپ‌وگفت با حرمت‌الله رفیعی، رئیس هیات مدیره انجمن صنفی دفاتر خدمات مسافرت هوایی و جهانگردی پرداخت.

چندی است صمت در این ستون به بررسی مشکلات اصناف یا مردم می‌پردازد و درباره آن با اعضای اتحادیه مربوطه گفت‌وگوی کوتاهی دارد. صفحه تجارت صمت آماده دریافت نظرات فعالان صنفی و انعکاس مشکلات شهروندان است.

داستان گرانی بی‌مجوز بلیت هواپیما چه بود؟

افزایش نرخ بلیت هواپیما در این دوره خودسرانه نبوده، اما فرآیند قانونی طبق تایید سازمان هواپیمایی، به درستی طی نشده بود و نهادهای مسئول مجوز آن را ابلاغ نکرده بودند. هنوز هم به‌خاطر شرایطی که پیش آمد، با افزایش نرخ موافقت نشده و نرخ‌گذاری جدید به تعویق افتاده است.

آیا بلیت هواپیما در سال جاری گران می‌شود؟

شواهد حاکی از افزایش نرخ بلیت هواپیما در چند روز آینده است، اما میزان افزایش نرخ مشخص نیست. البته ظاهرا شرکت‌های هواپیمایی خواهان افزایش نرخ بیش از ۳۰ درصد هستند.

وضعیت فروش بلیت و میزان تقاضا برای اقامت در هتل‌ها در نوروز ۱۴۰۲ چطور بود؟

در نوروز ۱۴۰۲ به‌وضوح شاهد کاهش تقاضا چه در زمینه بلیت هواپیما و چه هتل بوده‌ایم؛ به‌گونه‌ای که بسیاری از هتل‌های دوستاره و سه‌ستاره ما در نوروز امسال پر نشدند، این در حالی است که فروش تور و سفر خارجی در بسیاری از آژانس‌ها وضعیت چندان خوبی ندارد. واقعیت این است که با این نرخ ارز، دیگر وسع خیلی‌ها به سفر خارجی نمی‌رسد. نرخ یک تور چهارروزه ارمنستان به ۱۴ میلیون تومان رسیده است، تور زمینی ترابزون (ترکیه) ۱۰ میلیون تومان نرخ دارد و یک تور ۱۴روزه تایلند آن هم با اقامت در هتل سه‌ستاره برای یک نفر حدود ۸۰ میلیون تومان تمام می‌شود.

اوضاع سفرهای داخلی چگونه بود؟

اوضاع سفرهای داخلی هم براساس اعلام آژانس‌های مسافرتی چندان رضایت‌بخش نیست. گرچه برآورد ستاد خدمات سفر بر این بود که سفرهای جاده‌ای در تعطیلات نوروز تا ۳۵ درصد افزایش داشته باشد، اما اظهارات آژانس‌های مسافرتی وضعیت دیگری را نشان می‌دهد.

درخواست شما چیست؟

درخواست ما این است که تا جایی که امکان دارد به نظارت کارشناسی فعالان این حوزه توجه و قیمتی که با رعایت حقوق مردم باشد تعیین شود.

از سوی دیگر توصیه مهمی به مسئولان دارم، مبنی بر اینکه به‌دلیل اینکه هواپیماها همه از خارج وارد می‌شوند و ما نیز مانند برخی کشورها توانایی ساخت هواپیما را نداریم و بر همین اساس تعداد تقاضا در ناوگان ما کمتر از عرضه است، آزادی پنجم را در ایران ارائه کنند.

آزادی‌های هوایی دسته‌ای از حقوق هوانوردی بازرگانی هستند که به شرکت‌های هواپیمایی یک کشور اعطا می‌شوند تا بتوانند به مرز هوایی یک کشور دیگر وارد شوند و در آن کشور فرود بیایند.

آزادی پنجم یعنی آزادی پرواز میان دو کشور بیگانه در پروازی که مبدا یا مقصد آن کشور خود شرکت هواپیمایی باشد.

در این صورت شاهد ریزش شدید قیمت‌ها خواهیم بود که قطعا منافع مردم در آن است. این موضوع بسیار کارشناسی‌شده و به نفع مردم است.

محاسبه وزن جعبه با شیرینی، مصداق کم‌فروشی است

محمدحسین طاهری، سرپرست اداره کل استاندارد استان تهران اظهار کرد: اداره کل استاندارد استان تهران با اصناف استان مکاتباتی داشته و درباره خالص‌فروشی اطلاع‌رسانی لازم را به صنف متبوع، به‌ویژه اتحادیه صنف قنادان و شیرینی‌فروشی‌ها انجام داده است.

وی با اشاره به اینکه در جریان بازرسی‌های ویژه ایام عید (طرح عیدانه) و ماه مبارک رمضان که توسط بازرسان استاندارد انجام شد، در بیشتر مراجعات انجام شده در قنادی‌ها، کم‌فروشی و عدم خالص‌فروشی مشاهده شده، ادامه داد: به قنادی‌ها و شیرینی‌فروشی‌ها تذکر داده می‌شود که در صورت عدم خالص‌فروشی شامل محاسبه وزن جعبه و سینی، مرتکب جرم شده و پرونده ایشان با ارسال به مراجع ذی‌صلاح، برای طی مراحل و برخورد قانونی، پیگیری خواهد شد.

به گزارش مهر، طاهری خاطرنشان کرد: تاکنون پرونده ۲۶ قنادی متخلف به سازمان تعزیرات حکومتی ارسال شده و پرونده چند قنادی صاحب‌نام و شناخته‌شده شهر تهران نیز به مراجع مربوطه برای برخورد قانونی فرستاده شد.

این مقام مسئول همچنین از شهروندان تهرانی خواست با مطالبه‌گری هنگام خرید از فروشندگان شیرینی بخواهند که خالص‌فروشی را رعایت کنند. وی یادآور شد: وسایل توزین و ترازوها باید برچسب آزمون دوره‌ای داشته باشد و این برچسب در معرض دید خریدار قرار گیرد.

طاهری تاکید کرد: مشتریان از خرید محصولات مشمول استاندارد اجباری فاقد نشان استاندارد در این مراکز خودداری کنند.

در بررسی موضوع گرانی بی‌مجوز بلیت‌های پرواز و انکارهای تکراری عنوان شد

افزایش رسمی نرخ بلیت هواپیما از اردیبهشت

کیمیا ملکی
editor@smtnews.ir

از بهمن ۱۴۰۱ تعداد پروازهای داخلی کاهش یافت که این موضوع موجب افزایش نرخ بلیت هواپیما شد. حتی برخی از آژانس‌های هوایی از فروش بلیت سر باز زدند و در نهایت نرخ بلیت هواپیما بدون مجوز افزایش یافت. از سوی دیگر همان‌طور که پیش‌بینی می‌شد سازمان هواپیمایی کشوری اعلام کرد به‌علت افزایش تقاضا در ایام منتهی به پایان سال و همچنین زمین‌گیر بودن بخش قابل‌توجهی از ناوگان هوایی کشور، این افزایش نرخ بلیت هواپیما امری عادی به‌نظر می‌رسد. ظاهرا افزایش قیمت‌های بدون‌مجوز در صنعت لوازم خانگی و نبود برخوردهای لازم در برخی از موارد، راه را برای گرانی‌های آسمانی نیز بازار کرد. همچنین با شروع سفرهای نوروزی سفره خوبی برای کسب سود بیشتر برای ایرلاین‌ها و آژانس‌های هواپیمایی باز شد که بسیاری از این شرکت‌ها از آن بی‌نصیب نماندند. شواهد بازار حاکی از گرانی بلیت هواپیما بود و مسئولان مربوطه همچنان بر مدار تکذیب! صمت در این گزارش به بررسی موضوع گرانفروشی بلیت هواپیما از ماه‌های پایانی سال گذشته پرداخت که دامن مسافران نوروزی را هم گرفت.

۱۹ هزار و ۶۵۰ مجوز پرواز برای نوروز

در بازه زمانی ۲۴ اسفند ۱۴۰۱ تا ۱۵ فروردین ۱۴۰۲، در مجموع ۱۹ هزار و ۶۵۰ مجوز پرواز برای مسیرهای داخلی و بین‌المللی توسط سازمان هواپیمایی کشوری صادر شده است. از این تعداد مجوز صادرشده تاکنون ۱۷ هزار و ۹۲۳ پرواز (نشست و برخاست) انجام شده است. از مجموع مجوزهای صادرشده سهم مسیرهای داخلی ۱۳ هزار و ۸۳۴ مجوز و مسیرهای بین‌المللی ۵ هزار و ۸۱۶ مجوز است. به گزارش سازمان هواپیمایی کشوری از تاریخ ۲۴ اسفند تا ۱۰ فروردین در مجموع ۲ میلیون و ۲۱۲ هزار و ۵۰۲ مسافر (اعزام و پذیرش) با ۱۷ هزار و ۹۲۳ پرواز (نشست و برخاست) جابه‌جا شدند. در این بازه زمانی، یک میلیون و ۷۵۸ هزار و ۴۶۶ مسافر داخلی با انجام ۱۴ هزار و ۶۹۸ پرواز داخلی و ۴۵۴ هزار و ۳۶ مسافر بین‌المللی با انجام ۳ هزار و ۲۲۵ پرواز خارجی جابه‌جا شدند.

گرانی پشت ابر ماند!

ایرلاین‌ها از بهمن ۱۴۰۱ نرخ بلیت هواپیما را بدون دریافت تاییدیه نهایی سازمان‌های مسئول افزایش داده و معتقدند این کار در راستای آزادسازی نرخ بلیت براساس برنامه پنجم توسعه صورت گرفته است. همچنین ایرلاین‌ها معتقدند از زمان افزایش نرخ ارز از سال ۱۳۹۷، با تعیین سقف نرخ بلیت و ممانعت از اجرای قانون آزادسازی نرخ بلیت، صنعت هواپیمایی وارد عرصه رکود شده است. البته برخی کارشناسان نیز معتقدند زمین‌گیری ناوگان به‌دلیل تحریم‌ها و مشکلات اقتصادی، بهانه‌ای برای افزایش نرخ بلیت پروازها ازسوی ایرلاین‌ها است. شهریار افندی‌زاده، معاون حمل‌ونقل وزیر راه و شهرسازی درباره افزایش نرخ بلیت هواپیما گفت: قیمت‌ها باید براساس مصوبات باشد. از آذر ۱۴۰۰ نرخ بلیت هواپیما افزایش نیافته و افزایش قیمت‌های اخیر ازسوی سایت‌های مجهول بوده و قرار شده از طریق قوه قضاییه پیگیری شود. به گزارش خبرآنلاین، معاون وزیر راه و شهرسازی از مردم درخواست کرد بلیت هواپیما را از مراکز معتبر تهیه کنند و درباره کنترل نرخ بلیت‌ها هواپیما، اظهار کرد: شرکت‌های هواپیمایی درخواست افزایش نرخ داده‌اند، اما دولت تصمیم گرفت افزایش نرخ تا پایان سال ۱۴۰۱ اتفاق نیفتد، سقف نرخ سال ۱۴۰۱ نباید افزایش یابد، اما برای کنترل نرخ بلیت‌هایی با سقف بیشتر، ستادی با حضور رئیس سازمان تعزیرات و نماینده دادستانی تشکیل و بررسی تحلیلی انجام شده که نتیجه آن شناسایی سایت‌های نامعتبر بوده است. افندی‌زاده ادامه داد: در برخی سایت‌ها، بلیت با هتل فروخته می‌شد که این امر قیمت‌ها را افزایش داده بود و قرار شد در این سایت‌ها نیز بلیت هواپیما و هتل هر کدام مجزا فروخته شوند و ۷ مسیر از چارتر خارج شود. ستادی به این منظور در فرودگاه‌ها مستقر است و هرگونه خلافی را در قامت شاکی به سازمان هواپیمایی و تعزیرات اعلام می‌کند.

چندی پیش نیز مهرداد بذرپاش، وزیر راه و شهرسازی در نشست مشترک با مسئولان حمل‌ونقل هوایی به‌صراحت اعلام کرد با گرانفروشان بلیت هواپیما تعارف ندارد. وی با بیان اینکه حتما تجهیزات کمک‌ناوبری در فرودگاه‌ها در سال ۱۴۰۲ افزایش می‌یابد و متعاقب آن تاخیر پروازها کاهش خواهد یافت، گفت: در موضوع سوءاستفاده از نرخ بلیت و گرانفروشی، تعارف نداریم و بعد از تعطیلات به سراغ خاطیان خواهیم رفت. حال ایرلاین‌ها لحظه‌شماری می‌کنند تا در قالب بسته پیشنهادی جدید، دولت، وزارت راه و شهرسازی و در نهایت ستاد تنظیم بازار را مجاب کنند تا قیمت‌ها را براساس تورم جدید و نوسانات نرخ ارز افزایش دهند.

البته انجمن شرکت‌های هواپیمایی معتقد است افزایش نرخ بلیت هواپیما چند ماه پیش باید اعمال می‌شد و این افزایش نیافتن نرخ بلیت آنها را بیش از پیش متضرر خواهد کرد. در همین راستا وزیر راه و شهرسازی در جلسه‌ای با مدیران ایرلاین‌ها اعلام کرد کمک‌هایی توسط وزارت راه و شهرسازی به آنها ارائه می‌شود. این اظهارات باعث شد ایرلاین‌ها به درخواست وزیر تن داده و موافقت کنند تا نرخ بلیت هواپیما در سفرهای نوروزی افزایش نیابد. این موافقت ازسوی شرکت‌های هواپیمایی با این نیت صورت گرفت که بعد از ۲۰ فروردین وزیر راه و شهرسازی از افزایش نرخ بلیت هواپیما حمایت و ستاد تنظیم بازار را مجاب به افزایش ۳۰ درصدی قیمت بلیت هواپیما کند. در نهایت شواهد حاکی از آن است که آژانس‌های هواپیمایی از قیمت‌های مصوب تبعیت نمی‌کنند و بلیت را با قیمت‌های آزاد و شناور به فروش می‌رسانند، این در حالی است که سازمان هواپیمایی همچنان تاکید دارد بلیت هواپیما باید در چارچوب نرخ مصوب فروخته شود. حال سوال این است که این گرانی‌ها زیر کدام سقف از آسمان آبی رخ می‌دهد که قابل‌رصد نیست؟

> افزایش نرخ بلیت هواپیما در دستور کار است و به‌محض تصویب اعلام خواهد شد

گرانی بلیت هواپیما در راه است

جعفر یازرلو، سخنگوی سازمان هواپیمایی کشوری درباره گرانی‌های اخیر بلیت هواپیما به صمت گفت: تغییر نرخ بلیت هواپیما مراحل و تشریفات قانونی بسیاری دارد. به این منظور جلسات مربوط به شورای‌عالی هواپیمایی با مجموعه‌ای از ذی‌نفعان صنعت هوانوردی برگزار می‌شود که نظر مسئولان نیز در نتیجه جلسات اهمیت دارد. وی با اشاره به درخواست شرکت‌های هواپیمایی برای افزایش نرخ بلیت بیان کرد: آخرین نرخ مصوب اعلام‌شده برای بلیت هواپیما مربوط به آذر ۱۴۰۰ است. بنده نه مخالف و نه موافق افزایش نرخ بلیت هواپیما هستم، اما اگر به نرخ مصوب سال ۱۴۰۰ بازگردیم و نرخ اجناس مختلف در سال ۱۴۰۰ را با امسال مقایسه کنیم، افزایش نرخ بلیت منطقی به‌نظر می‌رسد، این در حالی است که اهالی صنعت نیز پیشنهاد و توجیهاتی برای افزایش نرخ دارند که باید مدنظر قرار گیرد.

افزایش نرخ نسبت به سال ۱۴۰۰

یازرلو درباره میزان افزایش نرخ بلیت هواپیما بیان کرد: افزایش نرخ بلیت هواپیما در دستور کار است و به محض تصویب اعلام خواهد شد. از سال ۱۴۰۰ تاکنون هیچ‌گونه افزایش قیمتی در این حوزه رخ نداده است. در سال گذشته جداول هزینه‌ها با سازمان هواپیمایی کشوری و شورای‌عالی هواپیمایی کشوری بررسی و قیمت‌ها با سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان هماهنگ و موافقتنامه دریافت شد، این در حالی است که براساس مصوبه سران قوا هر مرجع مشمول بحث قیمت‌گذاری، پس از دریافت مجوزها از سازمان حمایت باید برای اجرا و ابلاغ مجوز افزایش نرخ را از ستاد تنظیم بازار دریافت کند. در جلسه ۱۹ فروردین امسال در محل وزارت راه و شهرسازی شرایط جدید و انواع هزینه‌ها بیان شد که در نهایت وزارت راه و شهرسازی باید خروجی این هزینه‌ها را به ستاد تنظیم بازار ابلاغ کند. پیش‌بینی ما باتوجه به موارد مطرح شده در جلسات این است که افزایش نرخ بلیت پرواز به‌طور رسمی از اردیبهشت اعمال شود. وی با بیان اینکه تا زمانی که ستاد تنظیم بازار این موضوع را تایید نکند افزایش نرخ اعمال نخواهد شد، گفت: باتوجه به اینکه هنوز زمان ابلاغ مصوبه افزایش نرخ بلیت هواپیما ازسوی ستاد تنظیم بازار اعلام نشده، شرکت‌هایی که نرخ بلیت را افزایش دادند، با جریمه ازسوی تعزیرات مواجه شدند. وی در ادامه گفت: افزایش ۳۰ درصدی نرخ بلیت هواپیما مربوط به سال گذشته است؛ در نتیجه ممکن است این عدد دچار تغییر شود.

گرانفروشی در تعطیلات رسمی

سخنگوی سازمان هواپیمایی کشوری ضمن تکذیب تغییر نرخ بلیت هواپیما در ایام خاص گفت: در حوزه هواپیمایی نرخ بلیت مصوب است و به آذر سال ۱۴۰۰ بازمی‌گردد. ایرلاین‌ها نیز موظفند در چارچوب و نرخنامه مصوب اقدام به فروش کنند. تفاوت نرخ بلیت هواپیما در ایام تعطیلات یا سفرهای تابستانی اصلا صحت ندارد و ما تاکنون شاهد این موضوع نبوده‌ایم. اگر هم این موضوع رخ داده باشد قطعا با آن برخوردهای قانونی صورت گرفته است. تاکنون نیز شرکت‌های هواپیمایی تخلفی نکرده‌اند.

خرید فقط از سایت‌های معتبر

یازرلو با اشاره به برخوردهای قانونی با سایت‌های متخلف بیان کرد: شاید گرانفروشی در حوزه بلیت هواپیما رخ داده باشد، اما معمولا تخلفات ازسوی برخی از موتورهای جست‌وجو و سایت‌های فروش یا درگاه‌های نامطمئن رخ می‌دهد، این در حالی است که اخیرا با پیگیری‌های سازمان هواپیمایی کشوری و ورود دادستانی، ۹ سایت فاقد مجوز و متخلف که با آشفته کردن بازار و تضییع حقوق مردم اقدام به فروش بلیت هواپیما می‌کردند مسدود شدند.

وی در ادامه با توصیه به شهروندان گفت: به شهروندان این نکته را یادآور می‌شوم که همیشه برای تهیه بلیت به سراغ سایت‌های معتبر بروند تا در صورت تخلف به‌راحتی بتوان این موضوع را پیگیری کرد. مسافران ضمن مطالعه آیین‌نامه حقوق مسافر، حتما از شرکت‌ها و دفاتر معتبر فروش اقدام به خرید بلیت کنند. بهترین نحوه خرید بلیت، سیستم مربوط به مجموعه ایرلاین‌ها است.

فروش بلیت با قیمت‌های نجومی

مهدی میرجلالی، کارشناس امور فروش بلیت هواپیما ضمن تاکید بر افزایش نرخ بلیت هواپیما در سال ۱۴۰۲ به صمت گفت: افزایش نرخ بلیت هواپیما قطعا در سال ۱۴۰۲ رخ خواهد داد، اما متاسفانه طبق معمول شاهد افزایش ۱۰ تا ۱۵ درصدی خواهیم بود، این در حالی است که آخرین افزایش نرخ بلیت هواپیما مربوط به ۲ سال پیش بوده است. وی با اشاره به بهبود وضعیت فروش بلیت هواپیما با نرخ شناور بیان کرد: پیشنهاد ما این است که نرخ بلیت هواپیما را شناور کنند تا ایرلاین‌ها با یکدیگر رقابت کنند. در این صورت مانند سایر کشورها در پایان هفته نرخ بلیت افزایش می‌یابد و وسط هفته شاهد کاهش نرخ خواهیم بود که قابل استفاده برای قشر متوسط و ضعیف جامعه است. امیدواریم با درخواست آزادسازی نرخ بلیت هواپیما موافقت شود، زیرا در نتیجه این امر، رضایت ایرلاین‌ها و مسافران جلب خواهد شد و شاهد انواع تخفیفات خواهیم بود؛ در غیر این صورت بازار به‌دست دلالان می‌افتد و شاهد فروش بلیت هواپیما با قیمت‌های نجومی خواهیم بود.

نفع مردم در کار است

میرجلالی در پاسخ به چرایی مخالفت برخی افراد با آزادسازی نرخ بلیت هواپیما بیان کرد: متاسفانه برخی از افراد معتقدند آزادسازی نرخ بلیت هواپیما جو روانی منفی ایجاد می‌کند و بر نرخ سایر حوزه‌های حمل‌ونقل تاثیرگذار است، اما این موضوع قطعا به نفع مردم خواهد بود. این فعال حوزه حمل‌ونقل هوایی درباره حمایت‌های دولت از شرکت‌های هواپیمایی بیان کرد: شرکت‌های هواپیمایی تنها بابت تهیه سوخت از حمایت‌های دولتی برخوردارند و هیچ حمایت مالی در کار نیست. میرجلالی با اشاره به زمان اعلام افزایش نرخ بلیت هواپیما گفت: طبق گفته مسئولان مربوطه قرار است از اوایل اردیبهشت شاهد افزایش نرخ بلیت هواپیما باشیم.

گرانفروشی رخ داد

وی با تایید گرانفروشی بلیت هواپیما اظهار کرد: گرانفروشی بلیت هواپیما اتفاق افتاد و در بازار کاملا مشهود بود، اما برخوردی با آن صورت نگرفت، زیرا قابل‌پیگیری نبود. گرانفروشی بلیت هواپیما توسط دلالان رخ داد.

سخن پایانی

حتی با پیگیری‌های صورت گرفته و اعلام شواهد موجود باز هم گرانفروشی بلیت هواپیما توسط مسئولان تکذیب شد. هرچند پس از تکذیب، برخورد با متخلفان تایید شد. حال سوال مطرح این است که مسئولان مربوطه بالاخره گرانفروشی را دیدند یا خیر! البته طبق گفته‌ها قرار است از اردیبهشت شاهد افزایش چنددرصدی نرخ بلیت هواپیما باشیم؛ این در حالی است که ایرلاین‌ها معتقدند نرخ بلیت هواپیما باید آزاد شود تا به‌واسطه آن شاهد رقابت باشیم. به‌هرحال نکته حائزاهمیت این است که این همه انکار باوجود شواهد، چگونه ممکن است؟ جالب‌تر این است که به نقطه‌ای رسیدیم که هر روز شاهد گرانی بی‌مجوز ازسوی یک شرکت هستیم که در ادامه کار، مجوز را دریافت خواهند کرد. شاید این موضوع حاصل گرانی‌های بی‌پیگیری و انکارهای تکراری باشد!

بورس حباب ندارد

امیر سیدی با تاکید بر اینکه روند بازار سرمایه صعودی خواهد ماند، اظهار کرد: باید به این نکته توجه کرد که به‌طورمعمول شکستن سقف‌های تاریخی حتی اگر بازار به محدوده‌های قبل برگردد، اتفاق مهم و معناداری است. از طرف دیگر، طی ۲ تا ۳ سال قبل در بیشتر بازارهای موازی از جمله خودرو، ملک، طلا و ارز شاهد تورم بودیم، در حالی که در بازار سرمایه ریزش رخ داد و می‌توان گفت بازار سرمایه تنها بازار جامانده از تورم بود؛ این جاماندگی باعث می‌شود روند صعودی در بازار تشدید شود. به‌گزارش ایسنا، این کارشناس بازار سرمایه، با بیان اینکه روند صعودی در بازار سرمایه از نیمه دوم سال گذشته آغاز شده است، گفت: در کوتاه‌مدت روند حفظ خواهد شد، زیرا از یک‌طرف ورود پول به بازار انجام گرفته و از طرف دیگر، حجم معاملات افزایش یافته و هر ۲ مورد تثبیت شده است که این موضوع کمک می‌کند سطوح نرخ در بازار در سطوح بالاتری تثبیت شود. درباره نگرانی احتمالی سهامداران خرد از ریزش دوباره بازار سرمایه عنوان کرد: طی ۲۰ سال قبل شاید ۳ مرتبه ریزش سنگین در بازار صورت گرفته است، اما از آنجایی که سال ۱۳۹۹ تعداد سهامداران بیشتر شد، ریزش آن سال در خاطره‌ها مانده است. قبل از هر ریزش سنگین بازار صعودی سریع و چند برابری را تجربه می‌کرد، در حالی که به‌تازگی شاهد صعود سریع بازار نبودیم، بلکه رشد بازار ملایم بود.

سیدی تاکید کرد: رشد سریع در مدت کوتاه می‌تواند قیمت‌ها را حبابی کرده و ریزش بازار را در پی داشته باشد، اما در حال حاضر به لحاظ ارزش‌گذاری با نرخ کنونی، دلار حبابی در بازار وجود ندارد.

صمت در گفت‌وگو با کارشناسان بررسی کرد

تبعات قیمت‌گذاری خوراک پتروشیمی‌ها

کامیار فکور
editor@smtnews.ir

در پایان سال گذشته، قیمت‌گذاری خوراک پتروشیمی‌ها به‌عنوان یکی از مهم‌ترین موضوعات موردتوجه قرار گرفت و دبیر کل انجمن کارفرمایی صنعت پتروشیمی خبر داد که نرخ خوراک پتروشیمی‌ها با ارز ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومانی محاسبه می‌شود. بر همین اساس، مقرر شده است که امسال نرخ خوراک پتروشیمی‌ها چه به‌صورت مایع و چه به‌صورت گاز با نرخ ارز ۲۸هزار و ۵۰۰ تومانی محاسبه شود، همچنین مانند روال گذشته، ارز حاصل از صادرات محصولات پتروشیمی‌ها نیز براساس نرخ بازار مبادله طلا و ارز عرضه خواهد شد.

از سوی دیگر، بزرگ‌ترین صنعت بورسی در ایران، صنعت پتروشیمی است که حدود ۶۰ درصد از بازار سرمایه را شامل می‌شود و هر تغییری در نرخ خوراک یا محصولات آن، می‌تواند بورس را با نوسان همراه کند.

از همین‌رو، توجه به پارامترهای اثرگذار بر صنعت پتروشیمی بسیار مهم است و به‌همین دلیل نیز سقف نرخ خوراک گاز از لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ حذف شد تا باتوجه به قیمت‌های محصولات پتروشیمی در بازارهای جهانی، حیات این صنعت در ایران پایدار باشد. با این حال، برای حمایت از صنایع تکمیلی صنعت پتروشیمی، عرضه محصولات این صنعت در بورس نیز با نرخ ارز ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومانی انجام می‌شود. صمت در این گزارش به تاثیر این قیمت‌گذاری بر تولیدات و سهام پتروشیمی‌ها پرداخته است.

عکس: آیدا فریدی

قیمت‌گذاری فعلی، خروجی مثبتی در زمینه تورم یا نرخ کالاهای مصرفی ندارد و در صورتی که این رویه تداوم پیدا کند، سرمایه‌گذاری در صنعت پتروشیمی به‌شدت آسیب می‌بیند

نقش پتروشیمی‌ها در بازار

عباسعلی حقانی‌نسب، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با صمت گفت: محصولات پتروشیمی حدود ۴۰ درصد از صادرات غیرنفتی را به خود اختصاص می‌دهد و حدود ۶۰ درصد از بازار سرمایه را شامل می‌شود. به‌همین‌خاطر هر تغییری در نرخ خوراک یا محصولات آن می‌تواند بورس را با نوسان همراه کند. به‌همین دلیل برای پایداری این صنعت در ایران سقف نرخ خوراک گاز از لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ حذف شد.

وی اضافه کرد: با این حال، هنوز جوانب این تصمیم به‌صورت کامل شفاف نیست و باید منتظر رفتارهای دولت در آینده باشیم؛ چرا که اعتمادی به رفتارهای دولت و نقش دخالت‌گر این نهاد در بازار سرمایه وجود ندارد.

اگر مبنای نرخ پایه رقابت خوراک و محصولات پتروشیمی‌ها در بورس توسط دولت رقم ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومان باشد و پتروشیمی‌ها نیز در بورس اجازه رقابت برای محصولات خود را داشته باشند، شرایط مثبتی برای بازار سرمایه و اقتصاد فراهم می‌شود. علاوه بر این، فضای رانتی و فساد را هم از بین خواهد برد.

این کارشناس بازار سرمایه گفت: پیش از این، نرخ تمام‌شده کالاها به‌دلیل رقابتی که شکل گرفته بود، افزایش پیدا می‌کرد. حال اگر در آینده بنا است دولت دخالت‌گری کند و بگوید اگر نرخ محصولات پتروشیمی برپایه ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومان ارائه شود؛ بدین معنا است که اجازه رقابت در بازار سرمایه وجود ندارد و باید محصولات با همان نرخ تعیین‌شده معامله شوند. این روند، فضای منفی در بازار ایجاد خواهد کرد. وی بااشاره به اینکه، باوجود چنین رویکردی توسط دولت، فساد گسترش پیدا می‌کند و شرایط بازار سرمایه هم، برای پتروشیمی‌ها شرایط مطلوبی نخواهد شد، گفت: این شرایط به‌ویژه برای پتروشیمی‌هایی که فروش داخلی آنها بیشتر از صادرات‌شان است، نامطلوب‌تر خواهد بود، اما در شرایط فعلی تا اینجای کار؛ محاسبه محصولات پتروشیمی با نرخ ارز ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومان تاثیر مثبتی بر بازار سرمایه گذاشته است، چرا که وقتی به این شکل این مسئله اعلام شده، به‌طورقطع نرخ خوراک پتروشیمی‌ها ارزان‌تر حساب می‌شود و از آن طرف نیز، محصولات‌شان را با نرخ بالاتر و رقابتی می‌فروشند، اما ما هنوز نمی‌دانیم در ذهن دولت چه می‌گذرد. ممکن است در آینده دولت در این‌باره دخالت کند و بگوید، در بورس کالا رقابت انجام نگیرد. در این صورت، دستکاری دولت در بازار، به‌طورقطع تاثیر منفی به جا خواهد گذاشت.

وی بیان کرد: باتوجه به شایعه مخالفت دولت با قیمت‌های شورای رقابت برای خودرو، شاهد منفی شدن بازار بودیم و دیدیم که عرضه‌ها در بازار زیاد شد؛ چنین برخوردی در صنعت پتروشیمی نیز تبعات منفی به‌دنبال خواهد داشت.

تضییع حقوق سرمایه‌گذاران

حمیدرضا میرمعینی، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: در ظاهر قرار است برای حمایت از صنایع تکمیلی صنعت پتروشیمی، عرضه محصولات این صنعت در بورس با نرخ ارز ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومانی انجام شود، اما واقعیت این است که به منطقی بودن این بخشنامه خیلی اعتقادی ندارم. باوجود اینکه هدف دولت به‌نوعی تخصیص ارز ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومانی برای کالاهای اساسی است، بیشتر این منابع ارزی بدون تاثیرگذاری بر کالاهایی است که تولید می‌شود و به‌دست مصرف‌کننده می‌رسد؛ بنابراین خیلی این تصمیم منطقی به‌نظر نمی‌رسد.

میرمعینی گفت: از طرفی، شرکت‌های صادرکننده محصولات پتروشیمی، مجموعه‌هایی دارای سهامداران بخش خصوصی هستند و با این رویه، حقوق سرمایه‌گذاران تضییع می‌شود، چرا که حداقل بین ۴۰ درصد نرخ ارز حاصل از صادرات آنها کمتر از نرخ بازار خواهد بود. این تصمیم به‌نوعی تضییع حقوق سرمایه‌گذاران و دست درازی به جیب مردم است.

وی اضافه کرد: این قیمت‌گذاری خروجی مثبتی بر تورم یا نرخ کالاهای مصرف‌کننده‌ها ندارد و از طرفی، در صورتی که این رویه تداوم پیدا کند، سرمایه‌گذاری در صنعت پتروشیمی به‌شدت آسیب می‌بیند. اگر شرکت‌های تولیدکننده صنعتی بخواهند تجهیزات و بخشی از اقلام مصرفی خود را با نرخ آزاد خریداری کنند و از آن طرف، محصول‌شان را با نرخ مصوب دولتی بفروشند، به‌شدت متضرر خواهند شد.

رویکردی ناموفق

این کارشناس بازار سرمایه اظهار کرد: این قیمت‌گذاری و این رویکرد که بیشتر هم با رویکرد مهار تورم اتفاق افتاده است، نمی‌تواند خیلی پاسخگو و موفق باشد. دولت هرچقدر در زمینه قیمت‌گذاری، چه در قیمت‌گذاری نرخ ارز و چه قیمت‌گذاری دستوری برخی محصولات شرکت‌های تولیدی از جمله خودرو و محصولات پتروشیمی و فلزی، بیشتر دخالت‌گری و به‌صورت دستوری عمل کند، شرایط به‌سمت ایجاد رانت بیشتر پیش می‌رود. در این صورت، رانت سنگینی ایجاد می‌شود و دست باندها و مافیاها برای سودجویی از آن بازتر خواهد شد. به این شکل، جریان دلالی به‌شدت برجسته و از طرفی، حقوق تولیدکننده و سرمایه‌گذار تضییع می‌شود.

میرمعینی گفت: برخی کارشناسان می‌گویند، وقتی در بورس کالا رقابت شکل گرفته است و محدودیت خاصی بر معاملات اعمال نمی‌شود؛ در عمل نرخ پایه، اهمیت زیادی ندارد و در نهایت، نرخ میانگین موزون پایانی براساس عرضه و تقاضای محصولات تعیین می‌شود که تابع نرخ ارز بازار آزاد است، اما با چنین استدلالی مخالف هستم. درست است که بخشی از محصولات این شرکت‌ها در بورس کالا نرخ می‌خورد، اما عمده درآمدهای شرکت پتروشیمی ناشی از صادرات آنها است.

وی اضافه کرد: خود تسعیر ارزی که پتروشیمی‌ها از محل درآمدهای ارزی دارند، با نرخ ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومانی اتفاق می‌افتد و شاید بخشی از درآمدهای متانولی‌ها و اوره‌ای‌ها از محل صادرات اتفاق افتد و برگشت این ارزهای حاصل از صادرات‌شان نیز، با نرخ ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومانی تسویه شود. بنابراین به‌نظر می‌رسد، با این نرخ‌گذاری، آسیب زیادی به صنعت پتروشیمی وارد شود.

این کارشناس بازار سرمایه بااشاره به اینکه این نرخ‌گذاری بر سهام پتروشیمی‌ها تاثیرگذار بوده است، گفت: ممکن است به‌طور میانگین، بین ۴۰ تا ۵۰ درصد از درآمدهای این شرکت‌ها تحت‌تاثیر این بخشنامه قرار بگیرد و شاید ۴۰ درصد کاهش در سود عملیاتی و سود شرکت‌ها اتفاق بیفتد. این مسئله تاثیر بسیار زیادی روی سهام شرکت‌ها می‌گذارد و آن رشدی که بازار هم از لحاظ تورم و هم افزایش نرخ ارز و هم شاید به‌لحاظ افزایش میزان فروش‌شان انتظار می‌رود، محقق نشود. اگر هم رشدی در بعضی از سهام این شرکت‌ها می‌بینیم، بیشتر به‌خاطر نگاه مبتنی بر دارایی‌های این شرکت‌ها است، نه نگاه درآمدی و سود و زیانی به آنها.

اگر شرکت‌های تولیدکننده صنعتی تجهیزات و بخشی از اقلام مصرفی خود را با نرخ آزاد خریداری کنند و از آن طرف محصول‌شان را با نرخ مصوب دولتی بفروشند، به‌شدت متضرر خواهند شد

ریسک سیستماتیک در بازار

میثم رادپور، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با صمت گفت: روشن است که با این نرخ‌گذاری برای خوراک پتروشیمی‌ها یک قلم هزینه کم می‌شود. به‌هرترتیب، این مقوله سرمایه در گردش پتروشیمی تلقی می‌شود و می‌توانیم آن را جزو اقلام هزینه در نظر بگیریم.

صحبت این است که این تاثیر بر سهام پتروشیمی‌ها چه مقدار می‌تواند باشد. من در حال حاضر متری ندارم که درستی و غلط این ادعا را بسنجم، اما روشن است که باید اهرم عملیاتی پتروشیمی‌ها را در نرخ تمام‌شده تمام کالاها در نظر بگیریم. اهرم عملیاتی پتروشیمی‌ها بالا است و این باعث می‌شود هرگونه تصمیم‌گیری برای این گروه تاثیر قابل‌اعتنایی در سایر کالاها داشته باشند. این اهرم باعث می‌شود که اثر جابه‌جایی نرخ خوراک پتروشیمی‌ها در سایر کالاها، مثبت باشد که البته تنها نسبت به این ۲ ماه مثبت بوده است. اثر این قیمت‌گذاری به‌صورت سود و زیان آن با اهرم عملیاتی منتقل می‌شود.

وی عنوان کرد: عامل مهم‌تری که بر بازار سلطه دارد، ریسک سیستماتیک آن است. در بسیاری از مواقع، شاهد هستیم که سهام‌ها یا بالا یا زیر نرخ هستند، منتها به‌خاطر ریسک سیستماتیک و جابه‌جایی‌های همزمان سهام با هم در بازار که تشکیل‌دهنده آن ریسک است، تعیین می‌کند این سهام به کدام سمت برود. به‌صورت نظری، انتظار داریم اگر نرخ کالایی کمتر یا بیشتر از نرخ بازار باشد، در بلندمدت با نرخ عادی بازار همگرا شود. منتها تا آن زمان بازار تحت‌تاثیر ریسک سیستماتیک خواهد بود.

این کارشناس بازار سرمایه بااشاره به مثبت نبودن چشم‌انداز بازار سهام گفت: وقتی ما رشد خلق ارزش نداریم، بلکه رشد محض ارزش داریم، این قیمت‌گذاری اصلا خبر خوبی برای بازار سهام نیست. تصادفی نیست که تا این حد رشد دارایی‌های فیزیکی جدی شده و به‌طرز باورنکردنی از نظر قیمتی افزایش پیدا کرده‌اند.

وی در ادامه گفت: وضعیت کشور نشان می‌دهد، تولید در کشور باعث خلق ارزش نمی‌شود. شاخص‌هایی از جمله نرخ تشکیل سرمایه ثابت، وضعیت تولید را نمایان می‌سازد.

سخن پایانی

کارشناسان مختلف تاثیر قیمت‌گذاری خوراک پتروشیمی‌ها را متفاوت ارزیابی می‌کنند. از نظر برخی از آنها، اگر این قیمت‌گذاری منجر به حذف فضای رقابتی شود، تاثیرات منفی به‌جای خواهد گذاشت که به ضرر صنعت پتروشیمی نیز خواهد بود. به‌گفته برخی کارشناسان، اگر شرکت‌های تولیدکننده صنعتی بخواهند تجهیزات و بخشی از اقلام مصرفی خود را با محاسبه نرخ آزاد ارز خریداری کنند و از آن طرف محصول‌شان را با نرخ مصوب دولتی بفروشند، به‌شدت متضرر خواهند شد.

یادداشت

تاثیر مثبت قیمت‌گذاری محصولات پتروشیمی

محمدمهدی زارع پور
کارشناس بازار سرمایه

صنعت پتروشیمی به‌عنوان یکی از بخش‌های اصلی کشور به‌شمار می‌آید که تاثیر بسزایی در اقتصاد کشور ما دارد. این صنعت دارای مقام اول صادرات غیرنفتی و بزرگ‌ترین صنعت ارزآور کشور پس از نفت است. در ایران حدود ۶۸ واحد پتروشیمی با ظرفیت اسمی ۹۰ میلیون تن مشغول به فعالیت هستند. در مجموع، خوراک و سوخت مصرفی شرکت‌های پتروشیمی حدود ۴۳ میلیون تن در سال است. این صنعت، نقش پررنگی در تامین ارز مصرفی کشور و تقویت تراز ارزی کشور دارد. از میان محصولات صنعت پتروشیمی، ۴ محصول متانول، اوره، پلی‌اتیلن و پروپیلن نقش پررنگ‌تری در این صنعت دارند. یکی از مهم‌ترین روش‌های صادرات محصولات پتروشیمی در کشور حمل‌ونقل دریایی است. در حال حاضر، بخش اصلی صادرات مواد هیدروکربنی کشور از طریق حمل‌ونقل دریایی به کشورهای چین، هند و... صادر می‌شود.

در صنعت پتروشیمی هرچقدر به بخش‌های پایینی زنجیره ارزش حرکت کنیم، تکنولوژی‌های تولید پیشرفته‌تر و سرمایه لازم برای احداث واحدها نیز افزایش خواهد داشت، همچنین حاشیه سود محصولات تولیدی نیز افزایش پیدا می‌کند.

باتوجه به اینکه در سال‌های اخیر از نظر بومی‌سازی صنعت پتروشیمی دستاوردهای مطلوبی در کشور کسب شده، اما در مقایسه با رقبای استراتژیک، واحدهای پتروشیمی داخلی از تکنولوژی قدیمی و مستهلکی برخوردار است. این مهم باعث شده تا کشور حتی با داشتن منابع عظیم گاز و بیشتر از رقبا، نرخ محصولات عرضه‌شده خود را بیشتر از آنها تعیین کند، همچنین این مهم باعث کاهش رقابت‌پذیری صنعت پتروشیمی کشور شده است. از این‌رو، باید پذیرفت که صنعت پتروشیمی کشور به‌شدت نیازمند تکنولوژی روز دنیا و عمده تاسیسات پیشرفته و اصلی این صنعت، وابسته به خارج از کشور است. یکی از عوامل توسعه صنعت پتروشیمی، دسترسی آسان به سوخت و خوراک ارزان‌نرخ است. کشور ایران با داشتن منابع غنی گاز، مزیت بسیار خوبی برای بهره‌گیری بهینه از این منابع دارد. در کشور به‌صورت متوسط روزانه بین ۷۰۰ تا ۷۵۰ میلیون مترمکعب در روز گاز مصرف می‌شود که سهم بخش خانگی و تجاری در حدود ۴۵ درصد و نیروگاهی حدود ۲۵ درصد است. سهم بخش پتروشیمی از گاز مصرفی نیز ۹ درصد است که در برخی فصول سال به‌دلیل توسعه‌نایافتگی بخش‌های بالادستی و برودت هوا، گاز برخی شرکت‌های این صنعت قطع می‌شود، اما مورد تاثیرگذار دیگر، تعیین نرخ خوراک پتروشیمی‌ها باتوجه به فرمول محاسبه خوراک میانگین ساده ۴ هاب از جمله آلبرتای کانادا، هنری هاب امریکا، TTF هلند و NBP انگلیس است، همچنین نرخ تسعیر ارز خوراک و محصولات پتروشیمی باتوجه به اینکه از طریق بازارهای جهانی محاسبه می‌شود. در همین ارتباط، روز ۱۴ فروردین ۱۴۰۱، رئیس کل بانک مرکزی در نامه‌ای به وزیر نفت، نرخ تسعیر ارز برای خوراک پتروشیمی‌ها و پالایشگاه‌ها را در سال ۱۴۰۲ معادل هر دلار ۲۸هزار و ۵۰۰ تومان اعلام کرد. براین‌اساس، نرخ تسعیر پایه معاملات محصولات پتروشیمی‌ها در بورس کالا و انرژی نیز معادل ۲۸هزار و ۵۰۰ تومان است. لازم به ذکر است، کلیه ارز صادرکنندگان پتروشیمی‌ها و فرآورده‌های نفتی، روغنی و قیر در مرکز مبادله ارز و طلای ایران و براساس نرخ کشف‌شده مبتنی بر عرضه و تقاضا خواهد بود. در کل، تاثیر مبنا قرار دادن نرخ دلار ۲۸هزار و ۵۰۰ تومان برای پتروشیمی‌ها مختلف و متفاوت است. به‌عنوان‌مثال، شرکت‌هایی که تولیدکننده محصولات بالادستی هستند، تاثیر خاصی از این تصمیم نمی‌گیرند، اما شرکت‌هایی که در زنجیره پتروشیمی محصول نهایی تولید می‌کنند مانند شغدیر، شگویا، شجم یا شرکت‌هایی نظیر پتروشیمی نوری یا خریداران خوراک گازی نظیر اوره‌سازها و متانولی‌ها (البته درصورت بازگشت فرموله دلاری نرخ خوراک گازی) از این تصمیم تاثیر مثبت بسزایی خواهند گرفت و سودآوری این شرکت‌ها را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد. در این میان، شرکت‌هایی که محصول نهایی را در بورس کالا نرخ رقابتی یا سهم بازار صادراتی بالایی دارند به‌دلیل تسعیر ارز حاصل از صادرات و رقابت در بورس کالا با نرخ‌های دلاری نزدیک به نرخ مرکز مبادلات با تقویت حاشیه سود مواجه خواهند شد، اما نکته‌ای که باعث نگرانی بسیاری از اهالی بازار سرمایه شده، مبنا قرار دادن نرخ ارز ۲۸هزار و ۵۰۰ تومانی برای قیمت‌های پایه محصولات است که باتوجه به اینکه در بورس کالا قیمت‌ها براساس رقابت تعیین می‌شود، جای هیچ‌گونه نگرانی نیست. پس برآیند این اتفاق، تاثیر مثبتی بر سودآوری و عملکرد صنعت پتروشیمی خواهد داشت. در این میان، نکته بعدی میزان تاب‌آوری دولت برای چشم‌پوشی از درآمد بالقوه خوراک است که از محل ارزان‌فروشی و نرخ دستوری عدم‌النفع بالایی برای دولت خواهد شد که این امر باتوجه به چشم‌انداز ارزی کشور چندان به‌نظر دوامی نخواهد داشت.

یادداشت

بحران در صنعت ساختمان

مجید گودرزی
کارشناس مسکن

در یک عرف غلط، من‌درآوردی و بی‌قانونی مفرط، سال‌ها است که رهن مستاجران به‌صورت قرض‌الحسنه محاسبه می‌شود.

همین رویه غلط باعث شده تا موجران هر سال غنی‌تر و مستاجران هر سال فقیرتر شوند؛ بدون اینکه موجران زحمت بیشتری در این معامله داشته باشند.

پول در تمام مکاتب اقتصادی و مالی دنیا دارای ارزش زمانی است، اما در معاملات مسکن ایران باوجود تورم ۲رقمی، ارزش زمانی رهن مستاجران صفر در نظر گرفته شده است!

در مقایسه ارزش دلار که از سال گذشته تا امروز افزایش داشته و از حدود ۲۸ هزار تومان به بیش از ۵۰ هزار تومان رسیده، ارزش رهن مستاجران و قدرت خرید آن ۵۴ درصد قدرت خرید خود را از دست داده است.

این یعنی اینکه ۲۰۰ میلیون تومان رهن مستاجران در یک سال گذشته تبدیل به ۹۲ میلیون تومان شده است.

در سطح کلان، هزاران میلیارد تومان سود در این معامله استعماری، غلط و یک‌طرفه بدون هیچ زحمتی به جیب موجران رفته و به مستاجران بازنگشته است.

این رقم در ۳ سال گذشته ۶۹ درصد بوده و ارزش کنونی ۱۰۰ میلیون رهن مستاجران اکنون تنها ۳۱به میلیون تومان رسیده است.

سوال مهم این است که آیا مستاجران مسئول و مقصر جبران تورم هستند و چرا ارزش زمانی پول مستاجران صفر در نظر گرفته شده است؟

در حالی که در کشوری مثل آلمان، رهن مستاجران تنها به‌اندازه ۳ ماه اجاره است و در پایان قرارداد، با سود متعلقه باید به مستاجر مسترد شود؛ چرا در ایران این رویه کاملا غلط رواج یافته است؟

اکنون قیمت‌ها به‌قدری بالا رفته که در اثر رکود شدید، خود صنعت ساختمان هم دچار بحران شده است.

در حالی که سرمایه‌های عظیمی در بخش سوداگری مسکن با ارزش افزوده صفر رسوب شده است. اکنون تخمین زده می‌شود که ۴۰ درصد سرمایه‌های کشور در بخش مسکن دپو شده‌اند، در صورتی که میانگین این مقدار باید ۱۰ درصد باشد. اما ظرفیت‌ها در بخش ساختمان در ایران بی‌نظیر است.

سومین کشور دارنده بیشترین مهندس، هجدهمین کشور پهناور جهان و حجم عظیم نقدینگی که به‌جای سرمایه‌گذاری و رونق در بخش‌های مولد اقتصاد، در بخش مسکن رسوب شده است، از ظرفیت‌های مهم کشور هستند.

هیچ بخشی از اقتصاد ایران قادر به رقابت با جهش‌های بزرگ قیمتی مسکن نیست و این جهش‌ها بخش سرمایه‌گذاری مولد را کاملا نابود کرده است. اگر تنها یک درصد زمین‌های ایران به ساخت مسکن اختصاص داده شود، هر ایرانی صاحب ۱۹۶ متر زمین می‌شود که این حق طبیعی آحاد جامعه است.

کمبود زمین توسط دولت‌ها به‌صورت عمدی ایجاد شده و کمبودها حقیقی نیست.

کمیابی صوری و عمدی دولت‌ها باعث بحران زمین و محدود کردن حریم شهرها و گسترش عمودی شهرها، باعث تراکم‌فروشی جذاب برای شهرداری‌ها شده است و تا جایی که بتوانند از در اختیار گذاشتن زمین کافی به مردم جلوگیری خواهند کرد.

در بیشتر کشورهای دنیا تسهیلات گسترده و ارزان‌قیمتی برای رونق بخش مسکن اختصاص داده می‌شود و شهرداری‌ها بیشترین تلاش را برای ساخت مسکن و ایجاد درآمد پایدار برای شهرداری می‌کنند، اما در ایران شهرداری‌ها هزینه صدور مجوز را آن‌قدر بالا می‌برند که مسکنی ساخته نمی‌شود و خود شهرداری‌ها دچار کمبود درآمد و مجبور به اصلاح بودجه محقق‌نشده به‌جای اصلاح رویه‌های غلط می‌شوند.

دریافت مجوز ۳۵ طرح اولویت‌دار

امیرمحمود غفاری، معاون برنامه‌ریزی و مدیریت منابع وزیر راه و شهرسازی نحوه تامین اعتبار طرح‌های آزادراهی در حال اجرای وزارت راه و شهرسازی را شرح داد و گفت: مجوز ۳۵ طرح اولویت‌دار وزارت راه و شهرسازی از سازمان برنامه‌وبودجه اخذ شده است. به‌گزارش پایگاه خبری وزارت راه و شهرسازی، امیرمحمود غفاری درباره طرح‌های آزادراهی در حال اجرا و تامین اعتبار آنها گفت: طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای آزادراهی از طریق مشارکت با بخش خصوصی و غیردولتی احداث می‌شوند، بیشتر از طریق مشارکت بانک‌ها و سایر منابع مالی و پولی کشور استفاده می‌شود.معاون برنامه‌ریزی و مدیریت منابع وزیر راه و شهرسازی افزود: در این راستا، مدیریت و راهبری مذاکرات و انعقاد قرارداد پروژه کمربندی ماهشهر به ارزش ۱۶.۰۰۰ میلیارد ریال و مدیریت و راهبری مذاکرات و انعقاد قرارداد پروژه قطعه ۷ و ۸ اصفهان ـ شیراز به ارزش ۳۸.۰۰۰ میلیارد ریال و مدیریت و راهبری مذاکرات و انعقاد تفاهمنامه پروژه ایسین ـ تونل شهید میرزایی به ارزش ۶۶.۱۹۰ میلیارد ریال و مدیریت و راهبری مذاکرات و اخذ مصوبه هیات دولت پروژه چالوس ـ رامسر به ارزش ۶۵۰.۰۰۰ میلیارد ریال از جمله اقدامات این معاونت بوده است.وی ادامه داد: همچنین تامین مالی طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای با استفاده از ظرفیت قانونی ماده ۵۶ قانون الحاق موادی به تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت از طریق استفاده از تسهیلات شبکه بانکی کشور، اقدامات و پیگیری‌های مقتضی معمول و در سال ۱۴۰۱ تاکنون برای ۲۴ پروژه مهم و اولویت‌دار این وزارت که اکثرا دارای پیشرفت فیزیکی بالای ۷۵ درصد هستند، موفق به انعقاد تفاهمنامه پرداخت تسهیلات از شبکه بانکی کشور (به مبلغ اصل تسهیلات برابر ۳۷۴۹۵ میلیارد ریال) و ضمانتنامه بازپرداخت تسهیلات مذکور از سازمان برنامه‌وبودجه کشور نیز اخذ شده است.

شهرسازی غیراصولی نفس شهر را می‌گیرد

شهر، گرفتار ناهنجاری کالبدی

محمد انوشه‌ئی
editor@smtnews.ir

رشد جمعیت در شهرها مردم را با مشکلات و کمبودهایی از جمله حوزه مسکن روبه‌رو کرده است، حال در زمانی این موضوع به بحران تبدیل می‌شود که شهرهای جدید بدون اصول شهرسازی و در سایه بی‌قانونی پدید آید؛ اتفاقی که باعث مهاجرت اجباری شهروندان به شهرهای حاشیه‌ای شده است و فضای سبز اطراف کلانشهرها و به‌طورکلی محیط‌زیست را به‌خطر می‌اندازد.

به‌طورکلی، مرزبندی شهری توسط دولت‌ها انجام شده و هدف از آن، اعمال نظم در شهر است. قسمت‌های مختلف در این مرزبندی می‌تواند کشاورزی، مسکونی یا مربوط به کسب‌وکارها باشد، از این‌رو ساخت مسکن و شهرک‌سازی باید تابع قوانین ساختمان‌سازی و اصول شهری بنا شود، در غیر این صورت، شهرهای بزرگ به‌سرعت و بدون برنامه به شهرهای حاشیه می‌پیوندند و آثار مخرب محیط‌زیستی را نمایان می‌کنند.

در این صورت، تخلفات ساختمانی بیش‌ازپیش خودنمایی می‌کنند، چنان‌که امروز شاهد هستیم به‌علت نظارت نداشتن کافی بر ساخت‌وسازها هر روز این معضل پررنگ‌تر شده و پیامدهای آن رو به افزایش است. نظارت بر احداث هرگونه ساختمان و تاسیسات که به‌موجب طرح‌ها و ضوابط مصوب در داخل حریم شهر مجاز شناخته شده، به‌استثنای شهرک‌های صنعتی برعهده شهرداری مربوط و هرگونه ساخت‌وساز غیرمجاز در این حریم، تخلف است و باید با متخلفان طبق مقررات برخورد شود. صمت در این گزارش، ضرورت توجه به موضوع شهرسازی و ساختمان‌سازی را از نگاه کارشناسان بررسی کرده است.

عکس: صمت

شهرک‌سازی‌هایی که برای کاهش جمعیت شهرهای بزرگ انجام گرفته، اقدام نادرستی بوده که مرزبندی شهرها را با آسیب‌های زیادی مواجه کرده است

ضرورت رعایت مقررات در شهرسازی

شهر فضایی است که از نظر اجتماعی پیوسته در حال توسعه است و نیاز اجتماع از قبیل سکونت، حمل‌ونقل، کار و فراغت را برطرف می‌کند. در طول تاریخ به دلایل مختلف، کارکرد شهرها به‌طورمداوم تغییر یافته است. شرایط سیاسی، اقتصادی و فرهنگی در هر زمان نقش مهمی در فرآیند تغییر شهرها داشته‌اند و این شرایط به‌صورت‌مستقیم یا غیرمستقیم بر شکل مدیریت شهری، نحوه استفاده از مکان شهری و نوع ارتباط شهرنشینان با یکدیگر اثرگذار و بهبود کیفیت زندگی، همواره کانون اصلی توجه برنامه‌ریزان بوده است. کنترل ساخت‌وسازهای شهری برای توسعه متوازن و بهینه شهر و به‌طورعمده از طریق ضوابط و مقررات ساخت‌وساز شهری انجام می‌گیرد، اجرایی نشدن بسیاری از ضوابط و احکام مذکور، مدیریت شهری را به اقدامات گوناگون نظیر کنترل مستمر ساخت‌وسازها، تعیین ضمانت‌های اجرایی قانونی برای رعایت ضوابط و مقررات و اخذ جریمه واداشته است، اما باوجود اقدامات کنترلی مدیریت شهری، سالانه موارد قابل‌توجهی از تخلفات ساختمانی و شهری در شهرهای بزرگ به‌ویژه تهران گزارش می‌شود. تخلفاتی همچون از بین بردن فضای سبز، ساخت‌وساز بدون پروانه، رعایت نشدن اصول ایمنی و استحکام در ساخت بناها، تغییر کاربری در جریان ساخت‌وساز، فقدان نظارت کافی از سوی مسئولان فنی و ساخت‌وسازهای خلاف ضوابط به‌صورت پیشروی طولی نه‌تنها موجب ناهنجاری کالبدی در سیمای شهری شده، بلکه در حال ایجاد مشکلاتی برای محیط اجتماعی است.

گسترش این پدیده می‌تواند اثرات نامطلوبی بر سیمای کالبدی شهر، از بین رفتن منابع، تعرض به حریم رودها، آلودگی زیست‌محیطی و ارائه ناکارآمد خدمات شهری را برجای بگذارد. به‌منظور حفظ اراضی لازم و مناسب برای توسعه موزون شهرها با رعایت اولویت حفظ اراضی کشاورزی، باغات و جنگل‌ها، هرگونه استفاده برای احداث ساختمان و تاسیسات در داخل حریم شهر تنها در چارچوب ضوابط و مقررات مصوب طرح‌های جامع امکان‌پذیر خواهد بود.

تقسیم ناعادلانه فرصت‌ها و منابع بین شهرها

اردشیر گراوند، جامعه‌شناس شهری در رابطه با معضلاتی که پیرامون موضوع شهرسازی غیراصولی مطرح است، به صمت توضیح داد: رشد جمعیتی کلانشهرها در سال‌های اخیر شدت گرفته است، چرا که این شهرها قطب اشتغال و صنعتی‌گرایی بودند و کشاورزی در روستاها دیگر برای مردم توجیه اقتصادی نداشت. از طرف دیگر، با تمرکز بیشتر فعالیت‌های رفاهی، اقتصادی، آموزشی و... به مرکز شهرهای بزرگ این اتفاق رخ داد تا افراد از شهرهای کوچک‌تر به‌سمت این مناطق مهاجرت و از فراوانی امکانات استفاده کنند. این موضوعات باعث شده است تا ما نتوانیم سیستم و فضای شهری را برای این سیل جمعیت مهاجر آماده‌سازی کنیم. اگر از گذشته توزیع فرصت و منابع در تمام شهرها عادلانه تقسیم می‌شد، این اتفاق رخ نمی‌داد و لزومی نداشت افراد برای دسترسی به امکانات بیشتر به شهرهای بزرگ‌تر مهاجرت کنند.

وی در ادامه افزود: تمام این موضوعات باعث آلودگی‌های زیست‌محیطی و آسیب به فضای سبز شهری می‌شود و منابع‌طبیعی درون و برون‌شهری را از بین می‌برد. از سوی دیگر، در کنار آلودگی زیست‌محیطی، باعث آلودگی‌های اجتماعی نیز می‌شود، همچنین جدا از بحث کلانشهرها، شهرک‌سازی‌هایی که برای کاهش جمعیت شهرهای بزرگ انجام گرفته، اقدام نادرستی بوده که مرزبندی شهرها را با آسیب‌های زیادی مواجه کرده است، چرا که این اقدام بدون برنامه‌ریزی شهری انجام گرفته و افرادی که در این مناطق زندگی می‌کنند، درصد بسیار کمی از جمعیت بومی این شهرها هستند. این موضوع در نهایت، تراکم جمعیتی ناهمگونی را ایجاد می‌کند، زیرا این افراد وابستگی به محیطی که در آن زندگی می‌کنند، ندارند و هرگونه تخریب زیست‌محیطی را برای خود مجاز می‌دانند.

اساس توان زیست‌محیطی در شهرسازی

این جامعه‌شناس شهری به صمت گفت: از اساس توان اکولوژیک اصطلاحی است که در موضوعات اقلیمی وجود دارد، به این معنا که سرزمین‌ها براساس توان محیط‌زیستی نظیر منابع آبی، پوشش گیاهی و جانوری، امکانات توسعه‌ای و ... حجم مشخصی برای پذیرش نیروی انسانی و جمعیت ظرفیت دارند،بنابراین بیش‌ازحد مجاز کشش نخواهند داشت و نباید سیل جمعیت بدون برنامه‌ریزی به این مناطق مهاجرت کنند. شرایط پیش‌آمده، مقصران زیادی دارد، اما متهم ردیف اول این اوضاع، ضعف در نظام برنامه‌ریزی حاکم در موضوعات بنیادی است که با فعالیت‌های اشتباه، محیط‌زیست را با خلل مواجه و شهروندان را با مشکل روبه‌رو کرده است.

اتفاقی که می‌افتد، در نهایت این است که کلانشهری مانند تهران دچار یک بی‌انضباطی شهری در ساخت‌وسازهای مجاز و غیرمجاز می‌شود و حجم عظیمی از جمعیت، بخش عمده‌ای از زیرساخت‌های شهری و زیست‌محیطی را از بین می‌برد، چرا که چنین موضوعاتی بحران‌زا است و تا جایی پیش می‌رود که معضلات گوناگون دست در دست هم می‌دهند تا محیط اجتماعی و محیط‌زیست را تخریب و یک موقعیت دو سر باخت را ایجاد کنند.

وی در پایان گفت: تا زمانی که نظام برنامه‌ریزی اصلاح نشود و شهروندان نتوانند در شهر خودشان در هر جایی که مایل هستند، زندگی کنند، این شرایط باقی می‌ماند و مردم به هر مکانی جز شهر خود برای زندگی بروند با یک‌سری از اختلافات و دردسرهای متعدد روبه‌رو می‌شوند.

شهرهایی که در آنها شهرسازی درستی انجام نگرفته، باعث مشکلات بسیاری شده‌اند و تاثیرات نامطلوب جبران‌ناپذیری بر افراد جامعه می‌گذارند

عواقب بی‌توجهی به شهرسازی اصولی

مجید ابهری، جامعه‌شناس شهری در رابطه با موضوع شهرسازی به صمت گفت: فضاهای برون‌شهری نقش مهارکننده رشد بی‌رویه شهر را دارند و به چند دسته تقسیم می‌شوند. مانند کمربندهای سبز احاطه‌کننده، محورهای سبز، پارک‌های ملی، جنگلی و گیاه‌شناسی که هرکدام از این گزینه‌ها، توضیحات خاص خودش را دارد. می‌توانیم بگوییم که فضای سبز می‌تواند به‌عنوان لبه شهر، آرایش‌دهنده شبکه راه‌ها و تفکیک‌کننده فضاهای شهری، ایفای نقش کند، از این‌رو حفظ و حراست از این سرمایه ملی بسیار مهم است.

وی در ادامه افزود: تهران کلانشهری با مشکلات عدیده و بسیار پیچیده است که گاهی این مشکلات حل‌نشدنی به‌نظر می‌رسند. بی‌توجهی به شهرسازی، آلودگی هوا، بافت فرسوده، حاشیه‌نشینی، آسیب‌های اجتماعی و کمبود فضای سبز در دسترسی به خدمات شهری و شهروندی، تهران را با ابرچالش‌های مختلفی روبه‌رو کرده است که شهرهای حاشیه‌ای از این مشکلات بیشترین تاثیر را می‌پذیرند.

ضرورت حفظ ارزش منابع زیست‌محیطی در شهرسازی

ابهری افزود: افزایش جمعیت شهرها، باعث بالا رفتن ارزش زمین‌ها و در نتیجه استفاده حداکثری در راستای ساختمان‌سازی شده است. متاسفانه این مسئله نمای شهرها را به مجموعه‌ای از سنگ و بتن تبدیل کرده است و تراکم جمعیت، همراه با آلودگی‌های مختلف باعث افزایش بیماری‌های مختلف هم می‌شود. علاوه بر این موضوعات، مبتلا شدن به بیماری‌های روحی و روانی، هزینه‌ای است که انسان‌ها در ازای دور شدن از طبیعت، پرداخت می‌کنند؛ بنابراین فضای سبز شهری می‌تواند عاملی راهگشا برای از بین بردن این مشکلات و ایجاد جلوه‌ای دلنشین در کنار محیط کار و زندگی فراهم کند، در نتیجه ضرورت دارد تا شهرسازی و ساختمان‌سازی با حفظ ارزش‌های محیط‌زیستی همراه باشد تا به فضای سبز شهری و بین‌شهری آسیب نزند.

توجه به زیرساخت‌های خدمات‌رسانی

این کارشناس اذعان کرد: نکته دیگری که باید موردتوجه مدیران شهری قرار گیرد، این نکته است که آیا بسترهای فرهنگی، اجتماعی، تفریحی و زیرساخت‌های خدمات‌رسانی برای افزایش جمعیت این‌چنینی موردمحاسبه قرار گرفته است یا خیر؟

این محدودیت‌ها باید به‌شکل مدیریت متمرکز در مباحث معماری شهری مدنظر مدیریت شهری قرار گیرد. در واقع با افزایش جمعیت ناگهانی در یک منطقه و محدودیت‌های منابع زیرساختی، به‌طورقطع ما با انواع مسائل و نارضایتی‌های شهروندان روبه‌رو خواهیم شد که هرچه سریع‌تر باید موردتوجه قرار گیرد.

بدیهی است، افزایش جمعیت با افزایش تقاضا برای بهره‌مندی از امکانات شهری رابطه مستقیمی دارد، زیرا نسبت جمعیت به منابع را از حالت اعتدال خارج می‌کند. در این صورت، شهروندان برای رسیدن به منابع محدود با هم رقابت می‌کنند و این الگوی رفتاری، خشونت‌های کلامی و فیزیکی را افزایش می‌دهد.

وی در پایان گفت: در انبوه‌سازی‌هایی که در کشور رخ داد، توجه چندانی به ابعاد شهرسازی نشد. از این‌رو انبوه‌سازی بدون در نظر گرفتن نکات یادشده، موجب انباشت مشکلات و آسیب‌های اجتماعی و زیست‌محیطی شده و نهادهای دولتی و سازمان‌های متولی این امر را با چالش روبه‌رو خواهند کرد. ضرورت دارد، در کنار ساخت مسکن، تمام جنبه‌های مختلف رفاهی، اجتماعی و شهرسازی موردتوجه قرار بگیرد تا شاهد رشد مشکلات و آسیب‌های اجتماعی در سطح جامعه نباشیم.

سخن پایانی

مدیریت شهری در راستای بهینه‌سازی و افزایش پایداری شهرها آن‌هم براساس برنامه‌های توسعه با چالش‌های متعددی روبه‌رو است که یکی از این چالش‌ها، تخلفات رایج در زمینه شهرسازی است. رفع مشکلات شهرها به‌دلیل گستردگی مسائل و پیچیده‌تر شدن آنها دشوارتر شده است. امروزه، دیگر نمی‌توان یک شهر را بدون توجه به تاثیر کنش‌ها و واکنش‌ها در سطح کلان‌تر و حتی خردتر، مدیریت کرد. شهرهای امروز به‌شدت تحت‌تاثیر مجموعه عواملی هستند که تنها مربوط به آنها نیست، اما بر روندهای شهری و کیفیت زندگی شهروندان موثر است. شناخت این عوامل و مدیریت آنها ضروری است تا بتوان برنامه‌ریزی متناسبی برای هر شهر داشت. مشکلات شهری ابعاد گسترده‌ای را شامل می‌شوند که در حوزه‌های بسیار تنگاتنگ و در سطوح مختلف مرتبط با یکدیگر هستند.

در این میان، مسئولان و متصدیان نیز از ساخت‌وسازهای شبانه و غیرمجاز در حاشیه شهرها، توسعه سکونتگاه‌های غیررسمی و خانه‌سازی‌های غیراصولی ابراز نگرانی می‌کنند. وقتی شهرهای بزرگ دیگر کشش جمعیت مهاجر را ندارند، شهرهای حاشیه‌ای به‌وجود می‌آیند، اما متاسفانه این اقدامات برای کاهش جمعیت تهران آن‌طور که باید جوابگو نیست، چرا که به‌علت فاصله زیاد این شهرک‌ها از پایتخت و نبود امکانات رفاهی که مهم‌ترین آن حمل‌ونقل است، تمایلی برای زندگی در این مکان‌ها وجود ندارد. تمام مشکلاتی که برای شهرسازی و شهرنشینی وجود دارد، مربوط به موضوعات پایه‌ای است، اما این بدین‌معنا نیست که چاره‌ای برای حل این معضلات وجود ندارد.

نوع و شدت وقوع تخلف شهری و ساختمان‌سازی در شهرهای کشور به خصوصیات حقوقی، اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و نحوه مدیریت شهری وابسته است. شیوه عملکرد و برخورد نهادهای مدیریتی به‌ویژه شهرداری‌ها در وقوع چنین تخلفاتی، نشان‌دهنده وجود ضعف در قانون است. افزایش نرخ زمین و مهاجرت‌ها، ناکارآمدی ضوابط و مقررات ساختمانی، نحوه نظارت و اجرای ضوابط ساخت‌وساز توسط مهندسان ناظر و اعمال سلیقه‌های متفاوت و حتی تغییر سلیقه‌ها باعث سردرگمی در احداث شهرهای جدید می‌شود.

برگزاری دوره‌های آموزشی گوهرتراشی در ۲۳ استان

سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) با همکاری سازمان فنی و حرفه‌ای کشور دوره‌های آموزشی گوهرتراشی برای ۵۶۰ نفر از علاقه‌مندان را در ۲۳ استان طی سال ۱۴۰۱ برگزار کرد. به‌گزارش ایمیدرو، دوره‌های آموزشی گوهرتراشی در استان‌های خراسان‌جنوبی، خراسان‌رضوی، سیستان‌وبلوچستان، گلستان، کرمان، همدان، سمنان، کرمانشاه، اصفهان، فارس، کردستان، قم، تهران، آذربایجان‌غربی، چهارمحال‌وبختیاری، زنجان، ایلام، گیلان، کهگیلویه و بویراحمد، خوزستان، خراسان‌شمالی، یزد و قزوین برگزار شد.از دیگر اقدامات توسعه‌ای ایمیدرو در صنعت گوهرسنگ کشور، تجهیز کارگاه گوهرتراشی و آزمایشگاه گوهرشناسی در مرکز تحقیقات فرآوری مواد معدنی ایران (کرج) و تجهیز و راه‌اندازی کارگاه گوهرتراشی و برگزاری دوره آموزشی در مرکز تحقیقات مواد معدنی ایران (یزد) بوده است. تجهیز کارگاه گوهرتراشی وآزمایشگاه گوهرشناسی در اداره آموزش فنی و حرفه‌ای شهر همدان از محل مسئولیت اجتماعی شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات، همچنین تجهیز کارگاه گوهرتراشی در اداره آموزش فنی و حرفه‌ای شهر زاهدان و تجهیز کارگاه گوهرتراشی در اداره آموزش فنی و حرفه‌ای شهر سیرجان از محل مسئولیت اجتماعی شرکت گل گهر از اقدامات دیگر شرکت‌های بزرگ در این حوزه است. وجیه‌الله جعفری نیز سال گذشته در جلسه شورای راهبری توسعه صنعت گوهرسنگ که با حضور نمایندگان سازمان و دستگاه‌های ذی‌ربط برگزار شد، افزود: ایمیدرو هماهنگ‌کننده و به‌دنبال بسترسازی برای توسعه این صنعت است. به‌گفته رئیس هیات‌عامل ایمیدرو توسعه صنعت گوهرسنگ می‌تواند زمینه ارزآوری و اشتغالزایی فراگیر را برای کشور فراهم کند. معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت ادامه داد: هماهنگی و همگرایی سازمان‌های متولی (دولتی و خصوصی) برای پیشبرد اهداف سند توسعه صنعت گوهرسنگ از اهمیت بالایی برخوردار است.

در گفت‌وگوی فعالان معدنی با صمت تاکید شد

آسیب‌شناسی برای حل مشکلات ساختاری معدن

باوجودی که از ظرفیت‌های معدنی به‌عنوان فرصتی برای توسعه صنعتی و اقتصادی کشور یاد می‌شود، اما در عمل چالش‌های متعددی در مسیر فعالیت صنایع به‌وجود می‌آید. این مشکلات در شرایطی سد توسعه عملکردی صنایع معدنی می‌شود که از سیاست‌گذاران انتظار می‌رود، مسیر تداوم تولید و جذب سرمایه را به کشور تسهیل کنند. برای تسهیل این روند و تداوم تولید نیز راهی جز اصلاح اشتباهات گذشته و آسیب‌شناسی مشکلات وجود ندارد. صمت در این گزارش به آسیب‌شناسی مسیر طی‌شده پرداخته و راهکارهایی برای تداوم تولید و تسهیل جذب سرمایه ارائه داده است.

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

عکس: صمت

لزوم بازنگری در استراتژی‌های کلان

آریا صادق‌نیت‌حقیقی، فعال صنعت آلومینیوم در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: فعالان اقتصادی و صنعتی در حوزه‌های مختلف در طول سال‌های گذشته با چالش‌های جدی روبه‌رو بوده‌اند که در عمل روند فعالیت آنها را تحت‌تاثیر منفی قرار داده است. این مشکلات در یک سال گذشته تشدید شده و بر بار مشکلات صنایع افزوده است. نبود ثبات و شفافیت اقتصادی، نبود تعامل سازنده میان ایران و سایر کشورها، تغییر مداوم قوانین و سیاست‌های حاکم بر عملکرد صنایع، حمایت یک‌جانبه دولت از صنایع بالادستی، محدودیت در تامین زیرساخت‌های موردنیاز صنایع در بخش‌های مختلف اعم از انرژی، زیرساخت و.... مهم‌ترین چالش‌هایی هستند که روند فعالیت در صنایع معدنی و به‌ویژه واحدهای پایین‌دستی صنعت آلومینیوم را تحت‌تاثیر منفی قرار داده‌اند، بااین‌حال حتی دورنمای روشنی نیز از بهبود شرایط برای یک دوره میان‌مدت وجود ندارد.

حقیقی افزود: صنایع مادر عموما وابسته به دولت هستند و از آنها با عنوان خصولتی یاد می‌شود. این صنایع به‌سبب سهم دولت در سهامداری‌شان از حمایت‌های دولتی و از یارانه انرژی بهره‌مند هستند. همین موضوع، زمینه سودآوری این واحدها را فراهم می‌کند. از آنجا که صنایع مادر آلومینیوم کشور برپایه بهره‌مندی از ذخایر ارزان انرژی احداث شده‌اند، انتظار می‌رود، تخفیف دریافت‌شده از سوی دولت را به حلقه‌های بعدی منتقل کنند تا در نهایت مردم به‌عنوان مصرف‌کننده نهایی محصولات، از این یارانه بهره‌مند شوند.

این فعال صنعت آلومینیوم گفت: بااین‌وجود، در بیشتر موارد و در بیشتر برهه‌های زمانی، شاهد گرانفروشی شمش آلومینیوم در بازار داخلی و ارزان‌فروشی آن در بازارهای صادراتی هستیم. این‌گونه اقدامات که از آنها با عنوان خام‌فروشی یاد می‌شود، در نهایت به ضرر اقتصاد کشور هستند.

البته این صنایع باتوجه به حمایت‌های دولتی، چنین سیاست‌هایی را اتخاذ می‌کنند، در حالی که انتظار می‌رود دولتمردان و سیاست‌گذاران منافع ملی را در اولویت خود قرار دهند. به‌این‌ترتیب، امکانی برای تکمیل زنجیره ارزش‌افزوده و همچنین اشتغالزایی حداکثری فراهم می‌شود.

این فعال صنعت آلومینیوم تاکید کرد: متاسفانه در طول سال‌های اخیر، شاهد تغییرات مداوم سیاست‌های حاکم بر عملکرد صنایع بوده‌ایم؛ سیاست‌هایی که در قالب بخشنامه‌های فراقانونی و غیرکارشناسی مطرح می‌شوند و عملکرد واحدهای تولیدی را تحت‌تاثیر منفی قرار می‌دهند. برهمین‌اساس نیز می‌توان این‌طور ادعا کرد که رعایت قوانین و مقررات از سوی دولت، دیگر خواسته فعالان صنعتی است که به رفع بسیاری از مشکلات منتهی می‌شود.

در قانون بهبود فضای کسب‌وکار تاکید شده است که دولت باید در فرآیند سیاست‌گذاری و تصمیم‌گیری از نظرات تشکل‌های تخصصی کمک بگیرد. بااین‌وجود، دولت‌ها از اجرای این وظیفه خود سر باز می‌زنند. چنانچه دولت این اقدام را آغاز کند، بسیاری از چالش‌های حاکم بر صنعت برطرف خواهد شد و حتی به نفع اقتصاد کشور در سطح کلان نیز خواهد بود.

تاثیر بودجه‌ریزی بر عملکرد صنایع

غلامرضا خلیقی، فعال صنعت فولاد در گفت‌وگو با صمت با تاکید بر تاثیر بودجه‌ریزی بر عملکرد صنایع به ارزیابی بودجه سال ۱۴۰۲ و اثرگذاری آن بر عملکرد فعالان بخش فولاد کشور پرداخت و گفت: قانون بودجه سال ۱۴۰۲ با سقف کلی حدود ۵ هزار و ۲۶۲میلیارد تومان تصویب شد که نسبت به بودجه سال قبل حدود هزار و ۵۰۲میلیارد تومان یعنی معادل ۴۰ درصد افزایش دارد. بودجه ۱۴۰۲ از لحاظ درآمدها و واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای و مالی و مصارف بودجه عمومی دولت از حیث هزینه‌ها و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و مالی، شامل ۲ هزار و ۱۶۴میلیارد تومان است.

وی افزود: بدون تردید میزان هزینه‌کرد دولت در بخش‌های مختلف، درآمدهای آن و کسری بودجه احتمالی، سمت‌وسوی اقتصادی کشور را در سال آتی مشخص می‌کند. این متغیرهای اقتصادی زمینه‌ساز بروز تورم یا کنترل آن هستند؛ بر همین اساس بر عملکرد صنایع تاثیر مستقیم دارند.

تاثیر افزایش نرخ انرژی

خلیقی گفت: آمار و ارقام بودجه سال ۱۴۰۲ حکایت از رشد قابل‌توجه بهای انرژی صنایع دارد. این رشد برای صنایعی با مصارف بالاتر انرژی حساسیت‌برانگیز خواهد بود. انرژی در برخی از حلقه‌های زنجیره تولید فولاد کشور سهم قابل‌توجهی از هزینه تمام‌شده تولید را به خود اختصاص می‌دهد؛ بنابراین در سایه گرانی نرخ انواع حامل‌های انرژی شاهد تغییرات گسترده‌ای در هزینه‌کرد صنایع خواهیم بود.

خلیقی افزود: اثرگذاری بهای انرژی (شامل برق و گاز) در نرخ تمام‌شده تولید محصولات مختلف زنجیره فولاد به‌شدت متفاوت است. این اثرگذاری به‌ویژه برای واحدهایی که در حلقه‌های ابتدایی و میانی زنجیره فولاد فعالیت می‌کنند، به‌شدت قابل‌توجه است، چرا که میزان مصرف انرژی در صنایع ابتدایی این زنجیره به‌مراتب بیشتر است. البته نباید از ذکر این نکته غافل بود که رشد نرخ یادشده به حلقه‌های بعدی این زنجیره منتقل می‌شود و در نهایت به مصرف‌کننده نهایی یا مردم می‌رسد.

این فعال صنعت فولاد گفت: در حالت کلی انتظار می‌رود هزینه انرژی صنایع در یک برنامه ازپیش‌مشخص‌شده چندساله تعیین شود یا درصد افزایش بهای انرژی صنایع برای یک بازه زمانی چندساله مشخص باشد؛ به‌این‌ترتیب صنعتگران می‌توانند از قبل خود را برای این تغییرات قیمتی آماده و برنامه‌ریزی کنند.

وی افزود: رشد نرخ انرژی در شرایطی به فولادسازان کشور تحمیل می‌شود که روند فعالیت فعالان این زنجیره در سال‌های اخیر تحت‌تاثیر شرایط نامساعد اقتصادی کشور، با چالش‌های بسیاری روبه‌رو شده است. علاوه‌براین، دولت در شرایطی اقدام به رشد قابل‌توجه بهای انرژی می‌کند که در اجرای وظایف ذاتی خود یعنی توسعه زیرساخت‌های انرژی کوتاهی دارد. صنایع کشور، به‌ویژه فولادسازان در طول سال با محدودیت‌های جدی برای تامین برق و گاز روبه‌رو هستند و در عمل لطمات قابل‌توجه و غیرقابل‌جبرانی به آنها تحمیل می‌شود.

خلیقی گفت: براساس گفته مسئولان رفع کمبودهای زیرساختی در حوزه گازی نیازمند جذب سرمایه ۸۰ میلیارد دلاری است، اما باتوجه به محدودیت‌های درآمدی دولت و کسری احتمالی بودجه برای تامین مصارف کلی‌تر نباید به جذب چنین سرمایه‌ای برای رفع مشکلات صنایع امید داشت.

تاثیر غیرقابل‌انکار تورم

این فعال صنعت فولاد بااشاره به چالش‌های اقتصادی کشور در امسال گفت: روند رو به رشد تورم در عمل فعالیت صنایع را تحت‌تاثیر منفی قرار داده است. بخش بزرگی از این تورم از سیاست‌های ناکارآمد اقتصادی دولت نشأت می‌گیرد که در جریان تصویب بودجه سالانه قابلیت پیش‌بینی دارد و به تورم افسارگسیخته در اقتصاد منتهی می‌شود. وی افزود: کافی است نگاهی به نرخ بهره و هزینه تامین مالی صنایع بیندازید تا متوجه مشکلات برای ادامه فعالیت کسب‌وکارهای مختلف و تولیدات صنعتی شوید. به عنوان نمونه، در ماه‌های پایانی سال نرخ بهره اوراق گام که ابزاری برای تامین مالی صنایع است، بیش از ۳۰ درصد برآورد می‌شد، این در حالی است که میزان سودآوری صنایع تولیدی به‌مراتب پایین‌تر بود. در چنین فضایی در عمل تولید از چرخه رقابت خارج می‌شود. این فعال صنعت فولاد در پایان گفت: بخش بزرگی از محدودیت‌های اقتصادی کشور تحت‌تاثیر شرایط تحریم و نبود تعامل با جهانیان است. این محدودیت‌ها در قالب‌های مختلفی در اقتصاد ما امکان بروز و ظهور می‌یابد و عملکرد صنایع را تحت‌تاثیر منفی قرار می‌دهد. چنانچه راهکاری اساسی برای رفع این مشکلات اندیشیده نشود، نباید به تداوم تولید در صنایع یا اجرای طرح‌های توسعه‌ای امید چندانی داشت.

> برای کشور معدن‌خیزی همچون ایران، توجه به معادن کوچک و متوسط همچنین ایجاد ظرفیت‌های نو برای سرمایه‌گذاری با محوریت معادن جدید و قدیمی، همگی اولویت‌های بسیار مهم و قابل‌توجهی هستند

سخن پایانی

علاوه بر موارد یادشده به‌عنوان مشکلات حوزه صنایع معدنی، حوزه معدن نیز با مشکلات خاص خود همراه است که در تمام این سال‌ها به نتیجه نرسیده است. به‌گفته بسیاری از فعالان معدنی، صنعت معدن کشور برای نوسازی خود به تامین دست‌کم ۱۰ هزار ماشین‌آلات جدید نیاز دارد. معدنکاران همچنان با انبوهی از مشکلات برای واردات ماشین‌آلات روبه‌رو هستند و به‌همین دلیل مجبور هستند از ماشین‌آلات موجود کشور استفاده کنند که عمر متوسط آنها بالای ۱۸ سال است.

از طرفی، معدنکاران هنوز سرعت لازم در تامین ماشین‌آلات معدنی را شاهد نیستند و مشکل اصلی وجود بروکراسی‌های پیچیده و طولانی در این موضوع و همچنین نبود کنسرسیوم‌هایی برای واردات ماشین‌آلات معدنی است. این شرایط باعث شده تا هر معدندار خودش برای واردات اقدام کند، در نتیجه هم، زمان طولانی‌تری صرف می‌شود و هم نرخ بالاتر می‌رود و هم بعد از صرف زمان و هزینه تنها یک یا ۲ ماشین معدنی وارد می‌شود.در نهایت اینکه، برای کشور معدن‌خیزی همچون ایران توجه به معادن کوچک و متوسط ، همچنین ایجاد ظرفیت‌های نو برای سرمایه‌گذاری با محوریت معادن جدید و قدیمی، همگی اولویت‌های بسیارمهم و قابل‌توجهی هستند.

افزایش عرضه آلومینیوم

اسپیرا بزرگ‌ترین تولیدکننده آلومینیوم آلمان از افزایش ۲برابری ظرفیت بازیافت آلومینیوم خبر داد. افزایش عرضه آلومینیوم از سوی روسیه، چین و حالا احتمالا آلمان نرخ این فلز گرانبها را تحت‌تاثیر قرار داده است. آلومینیوم برخلاف سایر فلزات در طول ۲ سال گذشته به‌شدت ریزشی شده و این ریزش نرخ با کاهش شدید درآمدهای صادراتی ایران همراه بوده است.

به‌گزارش ایراسین، شرکت اسپیرا آلمان، یکی از بزرگ‌ترین تولیدکنندگان آلومینیوم اروپا اعلام کرد که ظرفیت بازیافت آلومینیوم را با افزایش بیش از ۲ برابری به ۶۵۰ هزار تن رسانده و این افزایش ظرفیت با خرید شرکت Real Alloy محقق شده است و بدین‌ترتیب ظرفیت تولید محصولات آلومینیوم کم‌کربن را افزایش خواهد داد. بزرگ‌ترین کارخانه آلومینیوم نورد متعلق به اسپیرا است و این تولیدکننده به‌تنهایی قدرت تاثیرگذاری بالایی بر نرخ آلومینیوم دارد. رویترز به نقل از مدیرعامل اسپیرا وعده داد ظرفیت تولید آلومینیوم طی ۳ ماه آینده مجدد افزایش پیدا می‌کند. این در حالی است که ۲ هفته قبل، بلومبرگ مدعی شد، امریکا به‌زودی تعرفه واردات آلومینیوم از روسیه را افزایش می‌دهد و این اتفاق احتمالا منجر به افزایش عرضه آلومینیوم در اروپا خواهد شد تا نرخ آلومینیوم در بازارهای جهانی تحت‌تاثیر قرار بگیرد.قیمت آلومینیوم در بازارهای جهانی برخلاف سایر فلزات پایه در طول ۲ سال گذشته به‌شدت ریزشی بود. زمستان ۲۰۲۲ نرخ آلومینیوم در بازارهای جهانی به بیش از ۳ هزار و ۸۰۰ دلار رسید،اما ۶ ماه بعد در یک ریزش باورنکردنی تا نزدیک ۲ هزار دلار ریخت و در طول هفته‌های گذشته در کانال ۲هزار و ۳۰۰ تا ۲ هزار و ۴۰۰ دلار نوسان می‌کند. با اینکه از ابتدای سال ۲۰۲۳ نرخ آلومینیوم صعودی شد و در یک قدمی ۲ هزار و ۶۰۰ دلار قرار داشت،اما با اخبار منفی دوباره روندی نزولی در پیش گرفت. به‌نظر می‌رسد، سیاست تولیدکنندگان آلومینیوم همچنان روی افزایش تولید متمرکز است و همین مسئله اجازه صعودی شدن به نرخ آلومینیوم نمی‌دهد.

فعالان بازارهای جهانی نیز پیش‌بینی مثبتی نسبت به افزایش نرخ آلومینیوم ارائه نمی‌دهند.

صادرات آلومینیوم و محصولات وابسته به آن در ۱۱ ماه ابتدایی سال ۱۴۰۱ به ۹۳۷ میلیون دلار رسید. در این بازه زمانی، صادرات وزنی آلومینیوم نسبت به مدت مشابه سال قبل، ۴۳ درصد افزایش پیدا کرد و بیش از ۳۸۲ هزار تن آلومینیوم صادر شد. اگر نرخ آلومینیوم با ریزش سنگین در بازارهای جهانی همراه نبود، درآمد صادرات آلومینیوم ایران با همین مقدار صادرات بیش از یک میلیارد و ۵۰۰ میلیون دلار بود. حالا با اخبار جدید که همگی از افزایش عرضه‌ها در بازارهای جهانی خبر می‌دهند، شاید درآمد صادرات آلومینیوم با کاهش سنگینی مواجه شود.

از طرفی، واردات زنجیره آلومینیوم در ۱۱ ماه ابتدایی سال ۱۴۰۱ برابر با ۳۱۲ میلیون دلار بود و کاهش نرخ زنجیره آلومینیوم در بازارهای جهانی مصارف ارزی را کاهش خواهد داد.

هزارتوی مشکلات معدن

گپ و گفت

حدود ۳ سال از آغاز به کار مجلس یازدهم می‌گذرد که این دوره مجلس در سال پایانی خود قرار دارد. طی این مدت، تصمیمات مختلف و بسیاری در حوزه صنعت و معدن گرفته شده که نظرات مختلفی را نیز به‌همراه داشته است. کمیته معدن مجلس شورای اسلامی ذیل کمیسیون صنایع یکی از اصلی‌ترین تصمیم‌گیران در این حوزه است که مشکلات فعالان معدنی با تصمیم‌های کمیته معدن مجلس در حالی به قوت خود باقی مانده که پیشنهادها و انتقادهای کارشناسی مختلفی در حوزه معدن و صنایع معدنی به این کمیته مطرح شده، اما به‌گفته فعالان این حوزه توجهی به این انتقادات نشده است. بسیاری از فعالان معدنی، علاوه بر نقد دولت از عملکرد نمایندگان مجلس در حوزه قانون‌گذاری بخش معدن نیز انتقاداتی دارند و معتقدند که تصمیمات را باید با کار کارشناسی‌شده پیش برد تا ضمانت اجرایی نیز داشته باشد. در همین زمینه، گفت‌وگوی خبرگزاری صنایع با حسن حسینقلی، رئیس اتحادیه صادرکنندگان سرب و روی ایران به شرح زیر است:

عملکرد کمیته معدن در مجلس یازدهم

حسینقلی در ابتدا پیرامون عملکرد کمیته معدن مجلس گفت: بنده به‌عنوان نماینده اتاق بازرگانی در کمیسیون صنایع و معادن مجلس حضور داشتم. طی مدت زمان حضور بنده درباره اصلاح قانون معادن مشکلات بسیاری داشتیم. متاسفانه در این کمیته هیچ معدنکاری عضویت ندارد و حرف‌هایی که رئیس کمیته یا دیگر نماینده‌ها می‌زنند، کارشناسی نیست، تا جایی که حتی به نظر مرکز پژوهش‌های مجلس نیز توجه ندارند. وی در ادامه، تصریح کرد: قانون باید از آیین‌نامه به قانون تبدیل شود، اما کمیته معدن مجلس به‌طورمستقیم این کار را انجام داد و اصلاحاتی که کماکان به صحن علنی نرفته است نیز، موردتایید بسیاری از معدنکاران و تشکل‌ها نیست. ما انتظار داریم که قانون به‌گونه‌ای اصلاح شود که این روحیه مبنی بر اینکه معدن به‌عنوان محلی برای درآمد دولت است، از بین برود.رئیس اتحادیه صادرکنندگان سرب و روی ایران بااشاره به افزایش ۳۰ برابری حقوق دولتی معادن تاکنون و مصوبه ۴۰ هزار میلیارد تومانی حقوق دولتی معادن، این موارد را اثبات غیرکارشناس بودن اعضای کمیته معدن مجلس و مصوبات آنها دانست و تاکید کرد: باید تفکری که معدن را محل درآمد دولت می‌داند، حذف شود.

ضرورت بازگشت و توجه به قانون معادن

رئیس اتحادیه صادرکنندگان سرب و روی ایران درباره قانون معدن نیز، اظهار کرد: معدن بر طبق نخستین قانونی که از سال ۱۳۱۷ تا حالا برای این بخش نوشته شده، یک منبع درآمد برای دولت نیست، بلکه هرآنچه تحت عنوان حقوق دولتی معادن دریافت می‌شود، باید به‌گونه‌ای برای فعالیت‌های زیربنایی به بخش معدن بازگردد. اما در عمل ۶۵ درصد به وزارت صمت، ۱۲ درصد به منابع‌طبیعی، ۳ درصد به صندوق بیمه فعالیت‌های معدنی، ۱۵ درصد به استان‌هایی که معدن در آن منطقه وجود دارد و تنها ۵ درصد برای اکتشافات معدنی و خود معدن باقی می‌ماند؛ بنابراین نگاه درآمدزایی که در کمیته معدن و کمیسیون صنایع برقرار است و حقوق دولتی را از سال ۱۳۹۷ حدود ۳۰ برابر کردند، نشان‌دهنده فشار زیادی است که بر بخش معدن وارد می‌کنند که قابل‌اجرا نیست.

افزایش غیرکارشناسی حقوق دولتی معادن

رئیس اتحادیه صادرکنندگان سرب و روی ایران در پایان این بخش از صحبت‌های خود، اظهار کرد: براساس مصاحبه معاون معادن وزیر صمت، تاکنون ۲۳ هزار میلیارد تومان حقوق دولتی دریافت شده که از این میزان ۱۳ هزار میلیارد تومان برای سنوات گذشته بوده است؛ بنابراین تمام ظرفیت و فشارهایی که برای چندبرابر کردن حقوق دولتی بر معادن وارد می‌کنند، حداکثر می‌توانند ۱۳ هزار میلیارد تومان از معادن، درآمد ایجاد کند؛ بنابراین مصوبه افزایش حقوق دولتی معدن ۴۰ هزارمیلیارد تومان خارج از کار کارشناسی بوده است و انتظار داریم کمیته معدن مجلس از فعالیت‌های کارشناسی‌شده که خارج از مجموعه خود باشد، استفاده و به این ترتیب قانون را اصلاح و اعداد و ارقام واقعی را در بودجه لحاظ کند.

سخن پایانی

نگاه درآمدزایی دولت به بخش معدن موجب شده ظرفیت بالای این بخش در اشتغالزایی و رشد اقتصاد نادیده گرفته شود. متاسفانه هر سال حقوق دولتی چندین برابر می‌شود، بدون اینکه عایدی‌ها صرف توسعه بخش معدن شود. این در حالی است که ایران با دارا بودن حدود ۷۰ نوع ماده معدنی، یکی از غنی‌ترین کشورها در بخش معدن است. ذخایر کشف‌شده مواد معدنی در کشور به حدود ۳۷ میلیارد تن می‌رسد و براساس آمار ارائه‌شده ذخایر بالقوه معدنی حدود ۶۰ میلیارد تن است و ارزش این ذخایر نیز معادل ۱۴۰۰ میلیارد دلار برآورد می‌شود، همچنین میانگین عمق اکتشافات در ایران از ۱۰ متر کمتر و این در حالی است که میانگین عمق اکتشافات در جهان ۱۰۰ متر است. با اختصاص اعتبارات به این بخش می‌توانیم عقب‌ماندگی را جبران کنیم و شاهد افزایش ذخایر معدنی باشیم.

عضو کارگری شورای‌عالی کار در گفت‌وگو با صمت:

عاقبت سرکوب مزد تعمیق رکود تورمی است

در جلسه آخر وقتی مشخص شد نمایندگان کارگری حاضر به امضای مصوبه افزایش ۲۷ درصدی مزد نیستند، نمایندگان دولت و کارفرما گفتند اگر از امضای مصوبه خودداری کنید ما هم مزد کارگران را تنها ۲۰ درصد افزایش خواهیم داد

عکس: صمت

امیرعباس آذرموند: عضو کارگری شورای‌عالی کار با «سرکوب مزدی» خواندن افزایش ۲۷ درصدی حداقل دستمزد در سال جاری در گفت‌وگو با صمت می‌گوید: «طبقه کارگر حق دارد و باید کارزارهای اعتراضی خود را شکل دهد و صدای خود را به گوش همه برساند و نشان دهد در چه شرایطی زندگی می‌کند. مسئولان باید به یک نکته توجه کنند؛ اینکه بزرگ‌ترین این کارزارها تنها ۳۵ هزار امضا داشته به این معنا نیست که مخالفان مصوبه امسال تنها همین تعداد هستند. نباید فریب این ارقام را خورد، زیرا این خوش‌باوری می‌تواند تصمیماتی را در دستور کار برخی بگذارد که آن تصمیم‌ها باعث شود همه مخالفان این مصوبه به میدان بیایند. این کارزارها صرفا نوک کوه یخ را نشان می‌دهد و تعداد معترضان و ناراضی‌ها چندده برابر امضاکنندگان این کارزارها است.»

علی خدایی با رد وجود منع قانونی برای افزایش چندباره مزد در یک سال تصریح می‌کند: «نمایندگان دولت وعده دادند امسال تورم کاهش خواهد پیدا کرد و از راه‌های دیگر مشکلات معیشتی را کاهش دهند. ما گرچه این منطق را یکسره رد می‌کنیم، اما منتظریم ببینیم دولت در ماه‌های پیش رو چه می‌کند. اگر از میزان تورم کاسته نشود و این وعده هم محقق نشود، ما به سرعت خواهان تشکیل جلسات شورای‌عالی کار و ترمیم مزد کارگران خواهیم شد.»

مشروح گفت‌وگوی صمت با این عضو شورای عالی کار را در ادامه می‌خوانید.

◉ امسال نتایج مصوبه شورای‌عالی کار پیش از اینکه نخستین مزد ۱۴۰۲ پرداخت شود، خود را نشان داد؛ از جمله ابراز گلایه‌های گوناگون به حداقل افزایش ممکن دستمزد. چه شد که نمایندگان کارگری شورای‌عالی کار حاضر به امضای مصوبه‌ای شدند که طی آن دستمزد کارگران حتی به اندازه تورم سال گذشته رشد نکرده بود؟

سوال بجایی است. در این روزها به نمایندگان کارگری انتقادات فراوانی وارد می‌شود که البته همه آنها برحق است و ما موظف به شنیدن آنها هستیم، اما امسال شرایط جلسات شورای‌عالی کار نسبت به همه سال‌های گذشته متفاوت بود. شرایط جلسات چنان عجیب بود که ما نیز در تعجب مانده بودیم که چگونه ظرف یک سال کلیه اصول پذیرفته شده را کنار گذاشتند و یکسره نمایندگان دولت و کارفرمایان بر افزایش نیافتن مزد تاکید داشتند. البته هر سال کارفرمایان با تمام وجود وارد عمل می‌شدند که دستمزدها افزایش پیدا نکند، اما نمایندگان دولت ترجیح می‌دادند لااقل در ظاهر بی‌طرفی خود را نشان دهند و به‌طور علنی به یک سمت جهت‌گیری نداشته باشند، اما امسال نمایندگان دولت از همان جلسه اول اعلام کردند مخالف هر افزایشی در سطح مزدها هستند و این رویکرد غیرمنصفانه را هم با بهانه کنترل نرخ تورم مطرح می‌کردند و می‌گفتند چون امسال باید تورم کاهش یابد افزایش مزد به هیچ وجه پذیرفتنی نخواهد بود. در نهایت گروه کارگری در حالی که چاره‌ای نداشت به رقم ۲۷ درصدی افزایش مزد «رضایت» داد.

◉ یعنی چون دولت وعده داده بود امسال تورم کنترل می‌شود، شما حاضر به چشم‌پوشی از شرایط دشوار طبقه کارگر شده‌اید؟

خیر، این کار را نکردیم. قصد انجامش را هم نداشتیم. ما نیز چون دیگر مردم ایران ۲ سال است وعده‌های بزرگی می‌شنویم که نه‌تنها محقق نشدند، بلکه در عمل عکس آن را شاهد بودیم. مثل اینکه از ابتدای فعالیت دولت سیزدهم گفتند تورم تک‌رقمی می‌شود، اما در عمل نرخ این شاخص بیشتر شد. از سوی دیگر ما هم می‌دانستیم کنترل تورم در سال جاری ربطی به افزایش و ترمیم مزدهایی که از تورم سال گذشته آسیب دیده، ندارد. اما شما هم فراموش نکنید دو طرف از سه طرف با یکدیگر توافق کرده بودند و به‌نوعی ۷ رای بر «عدم افزایش» تاکید داشت و تنها ۳ رای در تلاش برای افزایش دستمزد بود. در این مسئله همان‌طور که گفتم دولت با تمام توان خود وارد عمل شده بود و در عمل کاری نمی‌توانستیم بکنیم.

◉ می‌شد صرفا برای اعتراض به این رویه از امضای این مصوبه یکطرفه خودداری کرد؛ در گذشته هم چنین کاری را کرده بودید. چه شد که حاضر به امضای مصوبه‌ای شده‌اید که ظاهرا با آن مخالف هستید؟

دولت یک سیاست خاص داشت. در جلسه آخر وقتی مشخص شد نمایندگان کارگری حاضر به امضای مصوبه افزایش ۲۷ درصدی مزد نیستند، نمایندگان دولت و کارفرما گفتند اگر از امضای مصوبه خودداری کنید ما هم مزد کارگران را تنها ۲۰ درصد افزایش خواهیم داد. در واقع ما از میان دو شرایط افزایش ۲۰ درصدی مزد بدون امضای مصوبه و افزایش ۲۷ درصدی و امضای آن دست به انتخاب زدیم. باید توجه داشته باشید که پیشنهاد نمایندگان دولت و سرمایه‌داران افزایش تنها ۲۰ درصدی مزد بود.

◉ این روزها صحبت از افزایش دوباره دستمزد می‌شود. چقدر می‌توان به این اتفاق امیدوار بود؟

در همین جلسات، در پاسخ به اعتراض نمایندگان کارگری، دولتی‌ها عنوان کردند اگر در تحقق وعده خود یعنی کاهش نرخ تورم ناتوان ماندند، در طول سال اصلاحی برای حقوق همگان، هم کارمندان و هم کارگران انجام خواهد گرفت. آنها قول دادند اگر تورم امسال کنترل نشد، دوباره جلسات شورای‌عالی کار را برای ترمیم مزد در دستور کار بگذارند. ما هم به‌عنوان بخش کارگری شورای‌عالی کار منتظریم ببینیم این وعده‌ها محقق می‌شود یا خیر. اگر نرخ تورم کنترل نشود خیلی زود درخواست برگزاری جلسات شورای‌عالی کار برای ترمیم مزد را خواهیم داد. شاید در اواخر بهار یا ابتدای تابستان چنین خواسته‌ای داشته باشیم. به‌هر حال مسئولان دولتی باید برای یک بار هم که شده پای وعده‌های خود بایستند و اگر باز هم چون ۲ سال گذشته وعده‌های‌شان محقق نشد باید هر چه سریع‌تر به این سیاست یکسرهغلط خاتمه دهند.

◉ برخی می‌گویند اصولا در ایران مزد تنها یک بار در سال افزایش پیدا می‌کند. از نظر قانونی منعی بر اصلاح و بازنگری نرخ مزد در طول سال وجود دارد؟

در اغلب سال‌ها چنین بوده، اما باید به نکات دیگری نیز توجه کنیم. در مصوبه مزدی امکان بازنگری هم وجود دارد. در سال ۹۸ هم که نمایندگان کارگری در خرداد یا تیر درخواست ترمیم دوباره مزد را داشتند این بحث مطرح شد، اما نمایندگان مجلس جواب استعلام ما را به این شکل دادند که برمبنای قانون کار منعی برای افزایش چندباره مزد در یک سال وجود ندارد و می‌توان در صورت لزوم چنین اقدامی را در دستور کار گذاشت. همچنین یک بار در سال ۸۵ مزدی تصویب شد، اما میانه سال دولتی‌ها تصمیم به کاهش آن گرفتند و این کاهش هم صورت گرفت. یک بار نیز در سال ۹۹ در مصوبه مزدی در خرداد تغییراتی ایجاد شد. با این وصف من فکر نمی‌کنم جز اراده و جهت‌گیری دولتمردان مانع دیگری برای افزایش یا ترمیم مزد در میانه سال وجود داشته باشد.

◉ به‌عنوان یکی از اعضای کارگری شورای‌عالی کار، نسبت به کارزارهای اعتراضی شکل‌گرفته، چه موضعی دارید؟ آن را مخالفت با روش خود نمی‌دانید؟

طبقه کارگر حق دارد که از من ناراضی باشد و بخواهد نماینده دیگری در شورای‌عالی کار داشته باشد. من نیز پیش از هر چیز یک کارگر هستم و آرزو دارم روزی تشکل‌های کارگری ایران چون بسیاری از کشورها، چنان آزاد باشند که نمایندگان طبقه کارگر به‌طور مستقیم از سوی آنها انتخاب شوند. تا آن زمان هم تمام تلاشم صرفا در راستای رفاه خانواده چندده میلیونی کارگران کشور است. وقتی من به‌عنوان یکی از اعضای شورای‌عالی کار که در تمام جلسات تصویب مزد حضور داشتم، از این مصوبه ناراضی و ناراحت هستم، طبقه بزرگ کارگر هم حق دارد که به آن معترض باشد و از این تصمیم عصبانی. من نیز با رغبت این مصوبه را امضا نکردم؛ در واقع من تنها به این رقم رضایت دادم، اما به هیچ وجه از آن راضی نیستم؛ پس کارگران حق دارند و باید نسبت به این مصوبه معترض باشند.

باتوجه به رویه‌ای که امسال در جلسات شورای‌عالی کار شاهد بودیم طبقه کارگر حق دارد و باید کارزارهای اعتراضی خود را شکل دهد و صدای خود را به گوش همه برساند و نشان دهد در چه شرایطی زندگی می‌کند. مسئولان باید به یک نکته توجه کنند؛ اینکه بزرگ‌ترین این کارزارها تنها ۳۵ هزار امضا داشته به این معنا نیست که مخالفان مصوبه امسال تنها همین تعداد هستند. نباید فریب این ارقام را خورد، زیرا این خوش‌باوری می‌تواند تصمیماتی را در دستور کار برخی بگذارد که آن تصمیم‌ها باعث شود همه مخالفان این مصوبه به میدان بیایند. این کارزارها صرفا نوک کوه یخ را نشان می‌دهد و تعداد معترضان و ناراضی‌ها چندده برابر امضاکنندگان این کارزارها است.

◉ درباره سبد معیشتی هم بحث‌های زیادی وجود دارد. واقعا حداقل هزینه‌های یک خانواده در بهمن سال گذشته تنها ۱۳ میلیون تومان بود؟

همان‌طور که در پاسخ سوال اول گفتم شرایط امسال جلسات شورای‌عالی کار بسیار عجیب و غریب بود و من نیز که چندین سال در این جلسات حضور داشتم، جا خوردم. مرجع رسمی اعلام آمارها، نهادهای دولتی هستند. در همین ماجرای تعیین سبد معیشت، انستیتو تغذیه ایران به ارائه ارقام دست می‌زد، اما امسال ناگهان کالری مورد نیاز افراد را از ۲۷۰۰ کیلو به ۲۳۰۰ کیلو کاهش دادند و وقتی اعتراض کردیم وزارت بهداشت این ارقام را تایید کرد. در واقع دولتمردان پیش از جلسات هماهنگی‌های لازم را با یکدیگر داشتند تا با تمام قوا علیه افزایش دستمزدها بایستند. علاوه بر کالری در مسائل دیگری چون بعد خانوار هم ما چنین رفتارهایی دیدیم که در جای دیگری باید همه این اقدامات را بیان کرد.

در هر حال با این روند بود که سبد معیشتی ۱۳ میلیون و ۹۰ هزار تومانی به تصویب رسید. ما نیز این سبد معیشتی را واقعی نمی‌دانستیم. براساس سبد معیشتی که ما محاسبه کردیم و واقعی می‌دانیم حداقل هزینه‌ها ۱۴ میلیون و ۷۰۰ هزار تومان است که تازه این نیز یک سبد حداقلی با رقم میانگین کل کشور بوده است.

◉ چگونه دولت سیزدهم در سال اول فعالیت خود به تصویب افزایش ۵۷ درصدی مزد تن داد و امسال چنین سختگیری به خرج داد؟

واقعیت این است که دولت سیزدهم در سال ۱۴۰۰ که نخستین سال فعالیتش بود، می‌خواست نشان دهد چیزهایی تغییر کرده است. البته نباید این برداشت اشتباه را داشت که دولت در آن سال پشتیبان کارگران بود. خیر؛ دولت تنها به وظیفه ذاتی خود عمل کرد و بی‌طرف ماند. ضمن اینکه در سال ۱۴۰۰ وزارت اقتصاد نماینده‌ای در شورای‌عالی کار نداشت که بنا به عرف اقدام درستی است، زیرا در ترکیب شورای‌عالی کار و در بخش نمایندگان دولت، وزیر کار به‌عنوان رئیس شورا حضور دارد و دو فرد دیگر هم باید به‌عنوان مطرح و به انتخاب وزیر و تصویب هیات وزیران در این جلسات حاضر شوند. در سال ۱۴۰۰ یکی از این دو نفر فردی حقیقی و صاحب‌نظر بود که صرفا نظراتی درباره وضعیت واقعی فقر و اقتصاد کشور مطرح کرد. علاوه بر این وقتی دولت بی‌طرف باشد، نمایندگان کارگران و کارفرمایان به‌شکل واقعی مذاکره می‌کنند که در عمل نیز کارگران استدلال‌های فراوانی درباره ضرورت افزایش حقوق دارند و می‌توانند حرف و صدای طبقه خود را بلند مطرح کنند و به کرسی بنشانند. در این میان تصور اشتباهی هم وجود دارد که حداقل مزد ۱۴۰۱ در ۱۹ اسفند ۱۴۰۰ تصویب شد و تمام؛ در حالی که چنین نیست. از همان زمان فشارها برای کاهش مزد آغاز شد و تا شهریور نیز ادامه یافت. حتی برخی دولتی‌ها کاری کردند که وزارت کار مجبور شد دوباره شورای‌عالی کار را فرابخواند و تلاش کند از دستمزدها بکاهد، اما نمایندگان کارگری حاضر به پذیرش این خواسته‌ها نشدند. پس آن افزایش مزد به‌راحتی حاصل نشد و فشارها هم زیاد بود. البته برگزاری این جلسات را رسانه‌ای نکردیم که متهم به چیزهای دیگری نشویم. فراموش نکنیم در دولت افراد مختلف با افکار گوناگون وجود دارند و به‌نظر می‌رسد اکنون این طیف (مانند بیشتر دولت‌ها) قدرت بیشتری دارند که حامی سرمایه و سرمایه‌دار و مخالف طبقه کارگر هستند.

◉ جدا از بحث‌هایی که در جلسات شورای‌عالی کار صورت گرفت، چقدر می‌پذیرید که دستمزد منجر به تورم می‌شود؟

این را حتی لیبرال‌ها و اقتصاددانان بازاری حامی سرمایه‌دار و مخالف طبقه کارگر قبول دارند که عامل اصلی ایجاد تورم و نرخ فزاینده آن در کشور ما نه دستمزد کارگران که بی‌انضباطی‌های مالی دولت، از جمله کسری بودجه چشمگیر است. من باور دارم که افزایش مزد در شرایطی که کسری بودجه وجود نداشته باشد، حتی یک درصد هم بر تورم کشور نخواهد افزود. در ماجرای کسری بودجه هم طبقه کارگر و ما نقشی نداریم. ما نه مسبب تحریم‌ها هستیم و نه بی‌انضباطی‌ها برای رفاه ما ایجاد شده است. افزایش مزد نه‌تنها تورم‌ساز نیست، بلکه می‌تواند رشد اقتصاد کشور را بیشتر کند. در تمام سال‌هایی که به‌بهانه کنترل نرخ تورم، سرکوب مزدی، در دستور کار دولت‌ها قرار گرفت، نه‌تنها نرخ تورم کاهش پیدا نکرد، بلکه رکود تورمی تشدید شد. امسال هم من فکر می‌کنم در نهایت چنین شود و رکود عمق پیدا کند و تورم هم کاهش نیابد. یکی از دلایل اعتراض به این مصوبه مزدی، رفاه خانوارهای کارگری است و سوی دیگر آن آرزوی افزایش رشد اقتصادی و بهبود وضعیت بنگاه‌های تولیدی.

◉ سرکوب مزدی را تعریف می‌کنید؟

افزایش حداقل دستمزد به‌نحوی که از قدرت واقعی دستمزد کاسته شود را سرکوب مزدی می‌گویند. اتفاقی که در ۳۰ سال اخیر رخ داده و نتیجه آن نه بهبود وضعیت کسب‌وکار که انواع بحران‌ها و بیماری‌های اقتصادی بوده و وضعیت فعلی را رقم زده است.

◉ با توجه به اینکه خودتان هم امیدی به کاهش تورم یا رشد اقتصادی ندارید، چه سیاستی را در شورای‌عالی کار در پیش خواهید گرفت؟

ما در تحلیل فکر نمی‌کنیم وعده‌هایی که دولتمردان با استناد به آن سرکوب مزدی امسال را مصوب کردند، محقق شود، اما وقتی زورمان نمی‌رسد، باید منتظر باشیم تا اگر خلاف وعده‌ها عمل شد، به‌سرعت وارد عمل شویم. ما به‌عنوان کسانی که آن مصوبه را امضا کردیم، به آن احترام می‌گذاریم. این مصوبه هم در حال اجرا است و بدون هیچ پیش‌داوری منتظر عملکرد کسانی هستیم که تمام توان خود را برای افزایش نیافتن مزد گذاشتند و قول دادند امسال معیشت شرایط بهتری داشته باشد. اگر آمارهای دو سه ماه اول امسال نشان دهد این وعده‌ها عملی نشده‌اند، همان زمان درخواست تشکیل جلسه شورای‌عالی کار برای ترمیم مزد را خواهیم داد. آن زمان دیگر از همه ظرفیت‌های خود استفاده می‌کنیم. البته چون ممکن است سوءبرداشتی شکل بگیرد و برخی تصور کنند قصد تهدید آنها را دارم، فعلا درباره ظرفیت‌های خود سکوت می‌کنم تا در زمان مناسب به آن بپردازم.

◉ فکر می‌کنید پیامدهای این تصمیم غیرمنصفانه چه خواهد بود؟

در این شکی نیست که این تصمیم پیامدهای سیاسی، اجتماعی و فرهنگی خواهد داشت، اما باز هم من از پرداختن به آنها خودداری می‌کنم، زیرا جامعه‌شناسان بهتر از من می‌توانند به آن بپردازند. من در همان جلسات شورای‌عالی کار به طرفداران سرکوب مزدی هشدار دادم که با تصمیمات خود نه‌تنها به کاهش هزینه‌ها و صرفه‌جویی کمک نمی‌کنند، بلکه با رشد نارضایتی هزینه‌های کشورداری را بیشتر می‌کنند. به‌هر حال در ماجرای مزد، دو منطق متضاد وجود دارد؛ یکی سرکوب مزد را اقدامی مثبت برای تولید می‌داند و نگاه دیگر آن را مضر. سرمایه‌داران، کارفرمایان، اقتصاددانان بازاری و دولتمردان طرفدار نظریه مثبت بودن سرکوب مزدی برای تولید هستند و کارگران و علاقه‌مندان به عدالت اجتماعی هم نظری یکسره متفاوت دارند. یک طرف بیشتر رسانه‌ها و تریبون‌های کشور را دارد و طرف دیگر با اینکه حامی منافع اکثریت است، امکان خاصی ندارد. پس این بار هم به سیاست غلط تن دادیم و چاره دیگری نداشتیم. باید یک بار دیگر در عمل ثابت شود این حرف‌ها پایه و مبنای عینی و علمی ندارد.

◉ مزد ناکافی چقدر به فرهنگ کار مولد و فرار نیروی کار ماهر و غیرماهر از کشور منجر شده است؟

امروز بحران نیروی کار، یک بحران عیان در کشور ماست. ما سرمایه‌دارانی در بخش صنعت داریم که از نرخ حداقل مزد فعلی راضی نیستند، زیرا نیروهای کار ماهر آنها دائم می‌روند، در حالی که جایگزینی برای آنها نیست، چون این نیروهای متخصص یا به کشورهای همسایه می‌روند یا فعالیت‌های غیرمولدی چون دستفروشی یا مسافرکشی را برمی‌گزینند، زیرا درآمد بیشتری برای آنها دارد.

◉ چرا این کارفرمایان برای جلوگیری از خروج نیروی انسانی ماهر از چرخه تولید، خود به افزایش مزد دست نمی‌زنند؟

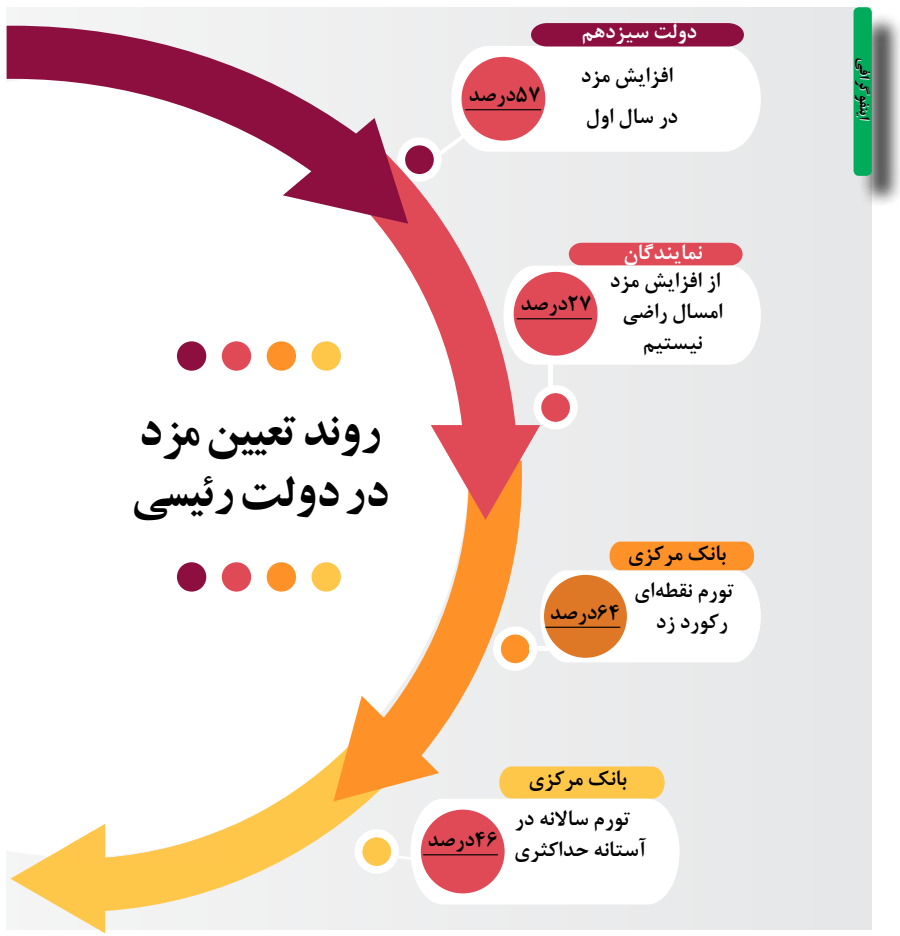
این امر شدنی نیست، چون در نهایت منجر به افزایش قیمت تمام‌شده کالا می‌شود و در این صورت دیگر تولیدات آنها توان رقابت با سایر تولیدات را نخواهد داشت، اما در این شرایط کیفیت تولید بالا می‌رود. اینکه ما مدافع تعیین حداقل مزد برای کل کشور و مشاغل هستیم هم از این مهم نشأت می‌گیرد که یک کارفرما به‌تنهایی چنین کاری نمی‌کند و اگر همه مزد را بالا ببرند فضای رقابتی هم حفظ خواهد شد. جالب اینکه برخی هم می‌گویند افزایش مزد به بیکاری منجر می‌شود. امروز زمزمه‌هایی شنیده می‌شود که مسئولان در برخی استان‌ها به‌دنبال اخذ مجوز برای استفاده از نیروی کار خارجی هستند. آنها نتوانستند کارگر ایرانی پیدا کنند و حالا چشم به نیروی کار مظلوم و بی‌پناه افغانستانی دارند که هیچ حقوقی در کشور ما ندارند.

◉ امسال شرایط جلسات شورای‌عالی کار نسبت به همه سال‌های گذشته متفاوت بود. شرایط جلسات چنان عجیب بود که ما نیز در تعجب مانده بودیم که چگونه ظرف یک سال کلیه اصول پذیرفته شده را کنار گذاشتند و یکسره نمایندگان دولت و کارفرمایان بر افزایش نیافتن مزد تاکید داشتند

در جلسه آخر وقتی مشخص شد نمایندگان کارگری حاضر به امضای مصوبه افزایش ۲۷ درصدی مزد نیستند، نمایندگان دولت و کارفرما گفتند اگر از امضای مصوبه خودداری کنید ما هم مزد کارگران را تنها ۲۰ درصد افزایش خواهیم داد

◉ عامل اصلی ایجاد تورم و نرخ فزاینده آن در کشور ما، نه دستمزد کارگران که بی‌انضباطی‌های مالی دولت، از جمله کسری بودجه چشمگیر است

افزایش مزد در شرایطی که کسری بودجه وجود نداشته باشد، حتی یک درصد هم بر تورم کشور نخواهد افزود

ارائه گواهی نانومقیاس به ۱۴۰۰ محصول نانو

بررسی آمار منتشرشده توسط پایگاه اطلاع‌رسانی محصولات فناوری نانو ایران نشان می‌دهد که تا پایان سال ۱۴۰۱ در مجموع هزار و ۴۲۸ گواهی نانومقیاس به محصولات و تجهیزات ساخت داخل اعطا شده است. «حمل‌ونقل» با ۲۲ درصد، بیشترین سهم را در میان حوزه‌های صنعتی محصولات دارای گواهی نانومقیاس دارد، پس از آن مواد اولیه با ۲۰درصد قرار دارد. به‌گزارش ستاد فناوری نانو، براساس آخرین بروزرسانی انجام‌شده در این پایگاه، حوزه «حمل‌ونقل» با ۲۲ درصد بیشترین سهم را در میان حوزه‌های صنعتی دارای گواهی نانومقیاس دارد. پس از آن «مواد اولیه» با ۲۰ درصد، «تجهیزات» با ۱۷ درصد، «عمران و ساختمان» با ۹ درصد، «خدمات و ملزومات صنعتی» با ۸ درصد، «دارو بهداشت و سلامت» با ۷ درصد و «انرژی، نفت و صنایع وابسته» با ۵ درصد قرار دارند. تا پایان سال ۱۴۰۱، ۳۴۲ شرکت در حوزه فناوری نانو فعالیت داشته‌اند که این شرکت‌ها هزار و ۱۸۷ محصول نانو و ۲۴۱ تجهیز نانو را تولید و به بازار عرضه کرده‌اند، در مجموع فناوری نانو در بیش از ۱۵ حوزه صنعتی وارد شده که محصولات این صنایع تاکنون به ۴۵ کشور جهان صادر شده است.

آمار کل محصولات دارای گواهی نانومقیاس از سال ۱۳۸۷ تاکنون روند رو به افزایش داشته و در این میان، محصولات نانومقیاس سهم بیشتری نسبت به تجهیزات نانومقیاس دارد. تا پیش از سال ۱۳۹۴، تعداد تجهیزات نانومقیاس بیشتر از محصولات نانومقیاس در کشور بود که از این سال، محصولات نانویی گوی سبقت را از تجهیزات نانومقیاس ربوده و با شیب قابل‌توجهی پیشی گرفته است.

زمینه‌های رشد دانش‌بنیان‌ها در صنعت هوایی بررسی شد

فناوران روی بال پرواز

مهتاب دمیرچی
editor@smtnews.ir

صنعت هوانوردی ایران یکی از مهم‌ترین صنایعی است که نزدیک به ۴ دهه تحریم‌های متعددی را تجربه کرده است. این تحریم‌ها در مقاطعی صنعت هوانوردی را با مشکلات جدی مواجه کرد و شرایط را برای شرکت‌های هواپیمایی بیش از گذشته سخت کرده است. گفتنی است، درصد زیادی از هزینه‌های صنعت هواپیمایی کشور به ۲ مولفه فرسودگی و تعمیر و نگهداری هواپیماها برمی‌گردد. در این میان، دانش‌بنیان‌های فعال در زمینه صنایع هوایی، معتقدند با تقویت دانش‌بنیان‌ها و سرمایه‌گذاری‌های دولتی هزینه تعمیر و نگهداری هواپیما کاهش می‌یابد و می‌تواند صرفه اقتصادی زیادی برای این صنعت به‌همراه بیاورد. چندی پیش هم، محمد محمدی‌بخش، رئیس سازمان هواپیمایی اذعان کرد: زیرساخت‌های بسیار خوبی در صنعت هوایی کشور وجود دارد و شرکت‌هایی که به‌صورت دانش‌بنیان کار می‌کنند، از اعتبار کافی برخوردار هستند.

صمت در این گزارش به نقش دانش‌بنیان‌ها در کاهش هزینه‌های مربوط به فرسودگی و تعمیر و نگهداری هواپیما پرداخته است.

زمان زیادی می‌طلبد تا یک شرکت دانش‌بنیان بتواند در صنایع هوایی رشد کند و توسعه یابد. تولیدات در این صنعت زمانی می‌تواند مورداستفاده قرار گیرد که استانداردهای جهانی آن را تایید کرده باشند تا در نهایت به چرخه مصرف برسد

سفر با جت ۷۲ نفره ایرانی

صنعت هوانوردی جزو صنایع پیشرو و پیشران در دنیا و در لبه تکنولوژی قرار گرفته است. باتوجه به ارزش ۱۱ میلیارد دلاری بازار ناوگان هوایی، بازار ۵ میلیارد دلاری تعمیر و نگهداری و بازار تحقیق و توسعه به ارزش یک میلیارد دلار که زمینه ایجاد بازاری ۱۷ میلیارد دلاری را فراهم آورده است، باید گفت، توسعه ناوگان هوایی کشور متناسب با میانگین جهانی، می‌تواند زمینه‌ساز ایجاد ۳۴۱ هزار شغل شود. گفتنی است، کشور حداقل به ۳۶۶ فروند هواپیما نیاز دارد که برای تامین آن تا سال ۱۴۱۰ ، حدود ۳۶ میلیارد دلار نیاز است تا ایران با میانگین دنیا همگام شود.

به‌گفته کارشناسان صنعت هوایی کشور، در واقع نیاز کشور به ۸۸فروند هواپیما در کلاس ۲۰ـ۱۰۰ صندلی، ۱۸۳ فروند در کلاس ۱۰۰ـ۲۱۰ صندلی و ۹۵ هواپیما در کلاس بیش از ۲۱۰ صندلی تا سال ۱۴۱۰ پیش‌بینی شده است. پروژه طراحی هواپیمای مسافربری جت ۷۲ نفره، گامی است که توسط متخصصان دانشگاه امیرکبیر، جمعی از متخصصان و فعالان فناور شرکت‌های دانش‌بنیان برداشته شده است. در این پروژه که زمینه‌ساز ساخت هواپیمای مسافربری با ظرفیت ۷۲ نفر و روی پلتفرم هواپیمای ایران ۱۴۰ است، بیش از ۸ دانشجوی دکتری و بیش از ۴۰ کارشناس ارشد و شرکت‌های دانش‌بنیان در این پروژه همکاری می‌کنند. یک شرکت دانش‌بنیان به‌عنوان طراح محوری جت مسافربری ایران‌ساخت فعالیت دارد. هواپیمای ایران جت ۷۲ می‌تواند تمامی مسیرهای شهرهای ایران و بسیاری از شهرهای غرب آسیا را حتی در شرایط گرم و مرتفع، بدون کاهش مسافر پوشش دهد. افزایش رضایت مسافران، قدرت موتور کافی برای برخاستن از باندهای گرم و مرتفع، جلوگیری از کاهش مسافر و ارتفاع پرواز، کاهش تعداد خرابی‌های ناشی از موتور، تنها بخشی از مزایای جت ۷۲ نفره ایران ساخت به‌شمار می‌رود.

حمل‌ونقل هوایی اقتصادآفرین است

روح‌الله دهقانی، سرپرست معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهوری بااشاره به اهمیت رشد دانش‌بنیان‌ها در صنعت هوانوردی گفت: اگر کشوری می‌خواهد به توسعه و پیشرفت برسد، ناگزیر از ورود دانش و فناوری به اقتصاد است. کشور ما نسبت به سایر کشورها در اقتصاد دانش‌بنیان مزیت دارد و می‌تواند در اقتصاد دانش‌بنیان فرصت‌آفرین باشد. فناوری‌های فضایی نقش کلیدی در اقتدار، اقتصاد و اشتغال دارند. همچنین باید گفت، در اهمیت بالای صنعت هوایی تردیدی وجود ندارد و این حوزه، به‌عنوان صنعتی اقتدار و اقتصادآفرین شناخته می‌شود. از همین‌رو، درصدد هستیم تا با حمایت از طرح‌های دانش‌بنیان و فناورانه، زمینه را برای پیشرفت کشور در این صنعت فراهم کنیم.

وی افزود: خوب است بازار صنعت هوایی در اختیار شرکت‌های دانش‌بنیان قرار بگیرد. در اختیار داشتن این بازار می‌تواند کمکی جدی به رونق این شرکت‌ها از یک‌سو و ایجاد اشتغال و رونق صنعت هوایی کشور از سوی دیگر داشته باشد. برنامه جدی معاونت علمی و فناوری، کمک به بازارسازی برای شرکت‌های فعال در صنایع هوایی است. تجربه نشان داده است، در مقاطع و بخش‌هایی از این صنعت که مورد توجهات خوبی قرار گرفت، شاهد دستاوردهای ارزشمندی هستیم، اما لازم است در سایر بخش‌ها نیز که در ابتدای راه قرار داریم، گام‌های جدی برداشته شود. معاونت علمی و فناوری در افق پیش‌رو، توسعه این بخش‌ها به‌ویژه حوزه حمل‌ونقل هوایی عمومی را در دستور کار قرار داده است.

دهقانی گفت: توسعه پروژه‌های محصول‌محور باید با نظارت دانشگاه و توسط شرکت‌های دانش‌بنیان دنبال شود. اگر بتوانیم شبکه‌ای از شرکت‌های دانش‌بنیان این حوزه را گرد هم بیاوریم، کمک ویژه‌ای به طراحی و توسعه محصولات دانش‌بنیان فناوری هوایی می‌شود و در این مسیر، مصمم هستیم.

> انتظار نمی‌رود یک شرکت دانش‌بنیان در چند سال آینده توانایی ساخت هواپیما را داشته باشد، چرا که صنعت هوانوردی در زمره صنایعی است که به‌طور معمول با رویکرد برون‌سپاری، اداره و تجهیزات آن مونتاژ می‌شود

صنعت هوایی، نیازمند کمک‌های دولتی

بهرام سلطان‌محمد، رئیس یک شرکت دانش‌بنیان در زمینه ساخت تجهیزات هواپیماهای بدون سرنشین معتقد است، دانش‌بنیان‌ها توانایی کافی در حل معضلات مربوط به فرسودگی و تعمیر نگهداری قطعات هواپیما دارند که به‌تبع آن می‌توانند در کنترل هزینه‌ها نقش‌آفرین باشند.

وی در گفت‌وگو با صمت گفت: رشد و توسعه دانش‌بنیان‌ها در صنعت هوایی کشور نیازمند صبر و حوصله زیاد متولیان و فعالان این حوزه است، چرا که بازگشت سرمایه به‌طورمعمول در بازه زمانی طولانی‌تری نسبت به دیگر صنایع مشابه نظیر خودروسازی اتفاق می‌افتد. در چندین سال اخیر، متاسفانه سرمایه‌گذاری لازم در صنعت هوایی کشور انجام نشده است و یک صنعت زیرساختی در بیشتر کشورها محسوب می‌شوند، به‌همین دلیل دولت‌ها نقش بسیار مهمی در رشد و شرکت‌های هواپیمایی دارند. در واقع با اینکه بیشتر این شرکت‌ها خصوصی هستند، اما پشتیبانی و سرمایه اولیه دولتی موج رشد و پیشرفت آنها شده است. سلطان‌محمد گفت: توسعه و پیشرفت در حوزه صنایع هوایی از توان شرکت‌های کوچک خصوصی خارج و نیازمند سرمایه‌گذاری دولتی است، چرا که صنعت هواپیمایی یک صنعت سرمایه‌بر است و هزینه‌های زیادی را می‌طلبد تا به تولید برسد، همچنین زمان زیادی هم می‌طلبد تا شرکتی بتواند در این زمینه رشد کند و توسعه یابد. تولیدات در این صنعت زمانی می‌تواند مورداستفاده قرار گیرد که استانداردهای جهانی آن را تایید کرده باشند تا در نهایت به چرخه مصرف برسد. وی افزود: تامین ایمنی، دیگر موضوعی است که اهمیت زیادی دارد و بی‌شک برای تامین ایمنی باید سرمایه دولتی در جریان توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان این حوزه قرار بگیرد. باتوجه به برگشت درازمدت سرمایه در حوزه صنایع هوایی، غیرممکن است که بخش خصوصی بتواند آغازگر این حوزه باشد، چرا که علاوه بر هزینه‌های بالایی که برای شروع فعالیت می‌طلبد، در مدت زمان کوتاه بی‌بازده است. به‌طور خوش‌بینانه یک شرکت دانش‌بنیان باید دست‌کم بین ۸ تا ۱۰ سال فعالیت کند تا محصول کار و فعالیت خود را برداشت کند. این صنعت، نقطه مقابل خودروسازی است که به‌طورمعمول، شرکت‌های خودروسازی صرفه اقتصادی خوبی را تجربه می‌کنند، هرچند در این صنعت هم موفق عمل نکرده‌ایم و پیشرفت‌های موردانتظار حاصل نشده است. این فعال دانش‌بنیان بااشاره به فراهم بودن زمینه ساخت و توسعه پهپادهایی که خدمات غیرنظامی ارائه می‌دهند، گفت: یکی از اصلی‌ترین نیازهای کشور در صنعت هوایی پهپادهایی است که خدمات غیرنظامی ارائه می‌دهند. گفتنی است، اگر دانش‌بنیان‌ها در این زمینه فعالیت کنند، علاوه بر اینکه زودتر به نتیجه می‌رسند، توان علمی و فناورانه ما پاسخگو است، البته به‌شرطی که حمایت اولیه از سوی نهادهای دولتی نظیر معاونت علمی صندوق‌های مربوطه اتفاق بیفتد. ساخت پهپاد می‌تواند یک عرصه مهم برای فناوران به‌حساب بیاید. به‌عبارت روشن‌تر، اگر دانش‌بنیان‌ها در این زمینه فعالیت کنند، برد بیشتری را تجربه می‌کنند. وی ادامه داد: بی‌شک توان کافی برای توسعه صنعت هوایی دارند و می‌توانند نقش‌آفرینی کنند. برای بالفعل شدن ظرفیت‌های دانش‌بنیان در صنایع هوایی افزون بر سرمایه‌گذاری، نیازمند توسعه زیرساخت‌های آزمایشگاهی هستیم. متاسفانه به‌دلیل فراهم نکردن زمینه برای رشد دانش‌بنیان‌ها، بسیاری از نخبگان این حوزه جذب شرکت‌های بزرگ هواپیمایی در سراسر جهان شدند و امروز در کشورهای پیشرفته و شرکت‌های رده بالای صنعت هوایی دنیا فعالیت می‌کنند.

بسیاری از تجهیزات ناوگان هوایی کشور از رده خارج شده‌اند

کاوه مرادنجاتی، معاونت اجرایی یک شتاب‌دهنده در صنعت هواوفضا در گفت‌وگو با صمت گفت: براساس آمارهای جهانی بیشتر سوانح هوایی در صنعت هوانوردی دنیا، مربوط به هواپیماهای مسافربری، آموزشی و پرنده‌های یک‌نفره است که ۶۳ تا ۶۴ درصد آن ناشی از خطای انسانی و باقی حوادث ناشی از نقص فنی هواپیما بوده است. به‌گفته این کارشناس، به‌دلیل تحریم‌ها بسیاری از ناوگان‌های هوایی ما از رده خارج شده‌اند و اصلا چک‌لیست نمی‌شوند. این امر رقم خسارت‌های ناشی از نقص فنی را در کشور ما افزایش می‌دهد. به‌عبارت دیگر، بیشتر هواپیماهای کشور فاقد استانداردهای بین‌المللی هستند، حتی بسیاری از پرنده‌های آموزشی ساخته‌شده در کشور فقط استاندارد داخلی دارند و در کلاس جهانی قرار ندارند. نجاتی گفت: به‌اعتقاد من، شرکت‌های دانش‌بنیان در صنعت هوانوردی می‌توانند نقش یک حلقه از زنجیر صنعت هوانوردی را برعهده بگیرند. در واقع، تولید یک دانش‌بنیان در راستای تولیدات دیگر دانش‌بنیان‌ها است. وی افزود: به‌طورکلی انتظار نمی‌رود یک شرکت دانش‌بنیان در چند سال آینده توانایی ساخت هواپیما را داشته باشد، چرا که صنعت هوانوردی در زمره صنایعی است که به‌طورمعمول با رویکرد برون‌سپاری اداره و تجهیزات آن مونتاژ می‌شود. در هیچ جای دنیا هم چنین انتظاری را نمی‌توان از یک شرکت هوانوردی و هواپیمایی داشت که صفر تا صد این صنعت را خود عهده‌دار باشد؛ برای مثال شرکت‌هایی نظیر بوئینگ و ایرباس همگی چندملیتی هستند. وی معتقد است: شرکت‌های دانش‌بنیان موفقی در کشور وجود دارند که می‌توانند با اتحاد در همکاری به تکمیل زنجیره صنعت هوانوردی بپردازند، اما هنوز فاقد یک شرکت مادر برای هماهنگی و انسجام عمل این شرکت‌ها برای توسعه صنعت هوانوردی در کشور هستیم. در حقیقت، این شرکت مادر می‌تواند نخ اتصال شرکت‌های دانش‌بنیان باشد. وی همکاری و مشارکت بخش خصوصی را برگ برنده توسعه فعالیت‌های دانش‌بنیان دانست و افزود: از آنجایی که ستون‌فقرات اقتصاد، بخش خصوصی است، لازم است اعتماد این بخش را در تولیدات داخلی جلب کنیم.

سخن پایانی

باتوجه به موارد گفته‌شده، یکی از معضلات سفرهای هوایی در کشور افزایش نرخ بلیت هواپیما در یک یا ۲ سال اخیر است. باتوجه به اینکه برخی صاحبان ایرلاین‌ها بهانه‌هایی از جمله فرسودگی و هزینه تعمیر و نگهداری هواپیماها را دلیل این افزایش نرخ می‌دانند، اما کارشناسان معتقدند فرسودگی یا هزینه نگهداری قطعات هواپیما بهانه‌ای بیش نیست و شاید این افزایش نرخ، ریشه در دیگر معضلات اقتصادی از جمله تورم و افزایش نرخ در اغلب حوزه‌ها دارد. اینک می‌دانیم فعالیت در صنعت هوانوردی ایران یکی از دشوارترین فعالیت‌ها در مقایسه با سایر صنایع است؛ تحریم‌ها و فرآیند دشوار اخذ استانداردهای بین‌المللی از دلایل اصلی فعالیت دانش‌بنیان‌ها در این عرصه است.

یادداشت

شهرستانی‌ها قانون جهش دانش‌بنیان را اجرا نمی‌کنند

عبدالرضا واعظی - رئیس پارک علم و فناوری آذربایجان شرقی

اینکه شرکت‌های دانش‌بنیان و استارت‌آپ‌ها تمایل دارند در تهران مستقر شوند و به ادامه فعالیت بپردازند، چند علت اصلی دارد. بخشی از این دلایل به سیاست‌های غلط متمرکز بودن امکانات بر می‌گردد؛ از آنجایی که در واقع، هیچ‌گاه در کشور توزیع عادلانه امکانات اتفاق نیفتاد و محقق نشد، امروز شاهد کوچ بسیاری از فناوران برای ادامه فعالیت هستند. به‌عبارت دیگر، وقتی همه امکانات در تهران که کلونی جمعیتی ۱۵ میلیونی دارد، متمرکز شده، طبیعی است که بیشتر فعالان اکوسیستم نوآوری علاقه داشته باشند که کسب‌وکار خود را در تهران توسعه دهند. دانش‌بنیان‌ها با استقرار در تهران افزون بر اینکه به بازار ۱۵ میلیونی متصل می‌شوند، بازاری به بزرگی ایران را در اختیار خواهند داشت. این در حالی است که اگر دانش‌بنیانی مستقر در استان‌های دیگر باشد، محدود به استان خود است که این امر به سیاست‌های غلط تمرکززدایی در تهران بر می‌گردد.

دلیل دیگری که دانش‌بنیان‌ها خواهان استقرار در تهران هستند، نگرش‌های دست‌وپاگیر مدیرانی است که در شهرستان‌ها فعالیت می‌کنند. گفتنی است، این افراد نگرش بسته‌تری نسبت به مدیران پایتخت‌نشین به دانش‌بنیان‌ها دارند. واقعیت این است که دید مدیران در حوزه‌های مختلف دانش‌بنیانی بازتر است و بیشتر برای سرمایه‌گذاری ریسک می‌کنند. به استناد قانون دانش‌بنیان، پروژه‌های صنعتی و غیرصنعتی را می‌توان به این شرکت‌ها سپرد. خوشبختانه این نگرش در مدیران تهرانی وجود دارد و به‌همین دلیل در بیشتر موارد، ریسک همکاری با شرکت‌های دانش‌بنیان را می‌پذیرند؛ اما در شهرستان‌ها چنین فرآیندی وجود ندارد و بیشتر محافظه‌کارانه با دانش‌بنیان‌ها برخورد می‌کنند. گفتنی است، این نوع محافظه‌کاری‌ها بسان دست‌اندازهایی هستند که سد راه دانش‌بنیان‌ها قرار گرفته‌اند. با اینکه دانش‌بنیان‌ها معاف از مالیات هستند، اما نگرش ممیزی‌های مالیاتی در شهرستان‌ها معمولا از قوانین پیروی نمی‌کنند. به‌طورضمنی در اداره مالیاتی هر استان یا شهرستان ۲ گزینه در برخورد با شرکت‌های دانش‌بنیان وجود دارد؛ گزینه نخست، دانش‌بنیان‌ها را به رسمیت می‌شناسد و آنها را معاف از مالیات می‌کند. گزینه دوم، تفاوتی میان آنها با دیگر شرکت‌ها قائل نمی‌شود که بیشتر ممیزی‌ها در شهرستان‌ها معمولا گزینه دوم را در برخورد با دانش‌بنیان‌ها انتخاب می‌کنند و دید محافظه‌کارانه دارند. حتی موردی بوده که ممیز مالیاتی به شرکت دانش‌بنیانی گفته است که هیچ تفاوتی ندارد که شرکتی دانش‌بنیان باشید یا خیر، باید مالیات بدهید. در شهرستان‌ها معمولا قانون جهش دانش‌بنیان اجرا نمی‌شود و طبق قوانین تولید با این دست از فعالان برخورد می‌شود. این در حالی است که در تهران علاوه بر توجه به قانون جهش دانش‌بنیان، می‌توان قانون را خم کرد و با تبصره‌هایی به‌نفع شرکت‌های دانش‌بنیان، گام‌هایی برداشت. در شهرستان، نگرش حمایتی از دانش‌بنیان‌ها به‌ندرت در مدیران و سرمایه‌گذاران یافت می‌شود. همچنین شرکت‌های مستقر در تهران در رقابت‌های صنعتی برنده‌تر هستند. معمولا صاحبان صنایع بزرگ از شرکت‌های مستقر در تهران بیشتر بهره می‌گیرند تا شرکت‌هایی که در شهرستان‌ها فعال هستند. نظارت بر شرکت‌ها در تهران بیشتر است و همین امر باعث شده که تولیدات شرکت‌های مستقر در تهران در نظر بیشتر فعالان صنعتی و غیرصنعتی موجه‌تر باشد. دسترسی به مسئولان در تهران بیشتر است؛ می‌توان این را هم دلیل دیگری دانست که دانش‌بنیان‌های شهرستانی تمایل داشته باشند، در تهران مستقر شوند. ناگفته نماند که در تهران معایبی هم وجود دارد که در شهرستان‌ها نمی‌توان آنها را مشاهده کرد. یکی از معایب فعالیت در تهران به‌ویژه در پارک‌های علم و فناوری این است که ظرفیت بیشتر پارک‌های علم و فناوری تهران پر شده و فضای کافی وجود ندارد، اما در شهرستان‌ها و در مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری آنها، جا برای رشد وجود دارد، در حالی که در تهران این ظرفیت اشباع شده است. از معایب دیگر پایتخت، نبود پارک علم و فناوری استانی است. گفتنی است، بیشتر پارک‌های علم و فناوری در تهران وابسته به دانشگاه‌ها هستند که تنها دانش‌بنیان‌ها یا فناورانی را حمایت می‌کنند که در همان دانشگاه درس خوانده باشند، در حالی که پارک‌های علم و فناوری در استان‌ها عمومیت بیشتری دارند. نداشتن یک پارک بزرگ استانی در تهران که به حمایت فناوران خارج از دانشگاه بپردازد، ایرادی بزرگ در اکوسیستم نوآوری است.

صمت چندوچون عرضه ربع سکه در «ناخدا» را بررسی کرد

هدررفت ذخایر طلای کشور با «سکه‌پاشی»

مریم غدیرپور: بیش از یک ماه از راه‌اندازی مرکز مبادله طلا و ارز کشور می‌گذرد. در روزهای اول راه‌اندازی این مرکز، بانک مرکزی شمشیر را برای کاهش نرخ دلار از رو بسته بود؛ در نتیجه این اقدام در اسفند گذشته طی یک هفته نرخ دلار کاهش بیش از ۸ هزار تومانی را تجربه کرد، اما با آغاز تعطیلات سال نو دلار دوباره روندی صعودی به خود گرفت. از آنجایی که نرخ سکه تابعیت مستقیمی از نرخ دلار دارد، با بازگشت نرخ دلار به کانال ۵۰ هزار تومان نرخ انواع سکه نیز صعودی شد و بانک مرکزی برای تعدیل نرخ سکه و جلوگیری از تشکیل بازار سوداگری تصمیم گرفت ربع سکه را که بیشترین طرفدار را بین انواع سکه دارد برای تعدیل بازار، در مرکز مبادله ارز و طلا به فروش برساند. هدف از ایجاد بازار مبادله ارز و طلا این‌گونه بیان شد که قرار است در این بازار نیازهای کاذب از نیازهای واقعی مجزا شود و مرکز مبادله ارز و طلا نیازمندان واقعی را در سامانه‌ای تحت پوشش قرار دهد. هنوز بانک مرکزی آمار دقیقی از میزان ربع سکه فروش رفته در این سامانه ارائه نکرده، اما جزئیات سختگیرانه‌ای برای فروش این ربع‌سکه‌ها در نظر گرفته است. صمت در این گزارش راهکارهای ساماندهی بازار ربع سکه و کاهش التهابات، کوتاه شدن دست دلالان، مهار رشد قیمت‌ها، از بین رفتن نیازهای غیرواقعی توسط مرکز مبادله ارز و طلا را از نگاه کارشناسان موردبررسی قرار داده است.

سکه‌های عرضه‌شده ازسوی مرکز مبادله در صرافی‌های مجاز توزیع و توسط بانک مرکزی ضرب شده و هیچ‌گونه شبهه‌ای درباره خلوص عیار این سکه‌ها وجود ندارد

جزئیات خرید سکه با کارت ملی از صرافی‌ها

معاون بازار مرکز مبادله ارز و طلا اظهار کرد: هر فرد با هر کد ملی می‌تواند در سال ۵ قطعه ربع سکه از صرافی‌ها خریداری کند. البته افرادی که پیش از این از بورس کالا سکه خریداری کرده‌اند، امکان خرید ربع سکه با کد ملی از صرافی‌ها را ندارند.

مسعود توکلی در گفت‌وگو با ایلنا درباره سازکار عرضه ربع سکه در مرکز مبادله ارز و طلای ایران و تفاوت آن با عرضه در بورس کالا اظهار کرد: بانک مرکزی متولی بازار پولی، ارزی و مسکوکات است و اداره این بخش وظیفه ذاتی بانک مرکزی است.

پیش از این بورس کالا با عرضه ربع سکه در انجام این وظیفه به بانک مرکزی کمک می‌کرد، اما از امروز بانک مرکزی خودش انجام این وظیفه را بر عهده دارد و این کار به متولی اصلی‌اش برگشته است.

وی با بیان اینکه در واقع بانک مرکزی نقش بازارگردان را دارد و هدف از عرضه ربع سکه در مرکز مبادله ارز و طلای ایران جلوگیری از التهاب در بازار است، گفت: بانک مرکزی باید در قامت بازارگردان در بازار ارز و طلا حضور داشته باشد و هدف ایجاد آرامش در بازار و جلوگیری از التهاب‌آفرینی است.

معاون بازار مرکز مبادله ارز و طلا ادامه داد: عرضه ربع سکه در بازار ارز و طلا در قالب حراج است و صراف‌های عضو بازار متشکل می‌توانند قیمت‌های پیشنهادی خود را ارائه دهند تا کشف نرخ انجام شود و توزیع سکه بین متقاضیان و مردم ازسوی صرافان انجام می‌شود.

توکلی افزود: در حال حاضر مجوز عرضه ۳۰۰ هزار قطعه ربع سکه داده شده، اما این مجوز قابل‌تمدید است.

عرضه ربع سکه حباب‌شکن نیست

وحید زندی، کارشناس مسائل اقتصادی درباره تاثیر فروش ربع سکه در بازار مبادله ارز و طلا بر حباب‌شکنی نرخ سکه به صمت گفت: عرضه ربع سکه در بازار مبادله ارز و طلا با فاصله نرخ زیاد از نرخ بازار آزاد می‌تواند توزیع‌کننده رانت باشد.

بانک مرکزی برای کنترل نرخ سکه و کاهش حباب نباید منابع خود را اینچنین وارد بازار آزاد کند.

این کارشناس اقتصاد با اشاره به اینکه بانک مرکزی سیاست غلط ارزپاشی را درباره سکه نیز به‌کار گرفته، گفت: در دوره‌های گذشته بانک مرکزی، ارزپاشی برای کنترل نرخ دلار یک سیاست اشتباه بوده که منابع ارزی بانک مرکزی را با چالش روبه‌رو کرده، اما متاسفانه اکنون شاهد آن هستیم که این سیاست غلط درباره منابع طلای بانک مرکزی نیز به کار می‌رود.

تکرار اشتباه سال ۹۷

وی متذکر شد: فروش سکه در بورس و همچنین عرضه ربع سکه در بازار مبادله ارز و طلا از آنجایی که موجب سکه‌پاشی در بازار می‌شود و عده‌ای از این رانت سود می‌برند، نمی‌تواند راه به جایی ببرد و باعث کاهش قیمت‌ها شود.

حباب نرخ سکه باید با مدیریت تورم و کنترل تقاضا شکسته شود. این اقدام ناشایست بانک مرکزی مانند سال ۹۷ که این بانک چوب حراج به سرمایه‌های طلای کشور زد، نه‌تنها در کاهش نرخ ربع سکه تاثیری ندارد، بلکه به‌دلیل تقاضای بالا برای این نوع از سکه، بازارهای دلالی را پررونق می‌کند و چند ماه بعد از توقف عرضه، دوباره قیمت‌ها اوج خواهد گرفت.

زندی با تاکید بر لزوم بازنگری در سیاست‌های بانک مرکزی در زمینه عرضه ربع سکه توضیح داد: ضرورت دارد بانک مرکزی در سیاست عرضه ربع‌سکه هم در مرکز مبادله و هم در بورس به‌منظور کنترل نرخ سکه بازنگری کند، زیرا عرضه ارز و سکه پایین‌تر از نرخ بازار آزاد توسط بانک مرکزی، تاثیر چندانی در کنترل قیمت‌ها نخواهد داشت.

این کارشناس مسائل اقتصادی پیشنهاد کرد: بهتر بود بانک مرکزی به‌جای هدر دادن ثروت ملی به وظیفه اصلی خود که حفظ ارزش پول ملی است، بپردازد تا مردم مجبور نباشند برای تبدیل دارایی‌شان به کالای سرمایه‌ای امن به خرید انواع سکه و دلار پناه ببرند.

تنها گزینه برای کاهش تقاضا در زمینه سکه و دلار مهار تورم و ارتقای ارزش پول ملی است؛ ولاغیر.

وی در پاسخ به این پرسش که فروش سکه ازسوی بانک مرکزی در همه جای دنیا امری مرسوم است که در ایران هم در حال اجراست، چرا نسبت به آن انتقاد دارید؛ توضیح داد: بله؛ عرضه سکه در سال‌های مختلف حتی قبل از انقلاب کاملا مرسوم بوده، اما به‌صورت کاملا محدود بوده یا در موارد یادبود ضرب شده است. ضرب سکه سالانه جزو رسوم هر کشوری است، اما عرضه بی‌حساب و کتاب سکه آن‌هم در شرایط کنونی و سطح اختلاف نرخ میان بازار مبادله و بازار آزاد به زیان اقتصاد است.

مدیریت بازار برعهده بانک مرکزی است

نادر بذرافشان، رئیس اتحادیه طلا، جواهر، نقره و سکه تهران درباره تاثیر فروش ربع سکه در بازار مبادله ارز و طلا بر حباب‌شکنی نرخ سکه به صمت گفت: بانک مرکزی با عرضه ربع سکه در مرکز مبادله ارز و طلا سعی در کنترل قیمت‌ها دارد. این اقدام در نوع خود از افزایش حباب ربع سکه که بسیار پرتقاضا هم هست، جلوگیری خواهد کرد؛ بنابراین اگر بانک مرکزی بتواند نقش رهبری بازار را به‌خوبی ایفا کند تا حدودی در کنترل نرخ ربع سکه هم موفق می‌شود، اما این به‌معنی ثابت نگه‌داشتن نرخ سکه و ارز نیست، بلکه قادر خواهد بود از سرکشی‌های ناگهانی نرخ ارز و سکه جلوگیری کند. وی تاکید کرد: سکه در حال حاضر به‌عنوان کالای سرمایه‌ای به حساب می‌آید و برای حفظ ارزش دارایی‌ها، مردم خرید آن را در برنامه اقتصادی خود قرار می‌دهند؛ غافل از اینکه در نتیجه چنین تصمیمی حباب در نرخ تمام‌سکه و نیم‌سکه تشکیل خواهد شد.

رئیس اتحادیه طلا، جواهر و سکه تهران در پاسخ به این پرسش که اصالت ربع‌سکه‌های عرضه‌شده توسط مرکز مبادله ارز و طلا را چه شخص یا نهادی تضمین می‌کند، توضیح داد: سکه‌های عرضه‌شده ازسوی مرکز مبادله ارز و طلا در صرافی‌های مجاز توزیع و توسط بانک مرکزی ضرب شده و هیچ‌گونه شبهه‌ای درباره خلوص عیار این سکه‌ها وجود ندارد، زیرا بانک مرکزی حاکم بر بازار ارز و طلا است و نمی‌توان ادعا کرد این نهاد سکه‌های با عیار کمتر یا سکه غیربانکی توزیع می‌کند.

آسودگی خاطر در خرید سکه از صرافی

بذرافشان با اشاره به اینکه متقاضی با خیال راحت می‌تواند سکه موردنیاز خود را از مرکز مبادله ارز و طلا خریداری کند، افزود: به‌خاطر تغییر ظاهری قالب ربع‌سکه‌های جدید این شبهه به‌وجود آمده که این سکه‌ها غیربانکی یا غیراصل باشند؛ در صورتی‌که این سکه‌ها توسط بانک مرکزی ضرب شده‌اند و جعل قالب جدید این سکه بسیار سخت‌تر از نمونه‌های قبلی است.

در مجموع باید این ادعا را رد کرد که بانک مرکزی سکه‌ای با عیار غیراستاندارد ضرب و روانه بازار کند.

وی با تاکید بر اینکه عیار ربع‌سکه‌ها با قالب جدید تفاوتی با سکه‌های موجود در بازار نمی‌کند، ادامه داد: قالب جدید باعث کاهش نرخ سکه در زمان فروش در بازار آزاد نمی‌شود و اساسا تاثیری در قیمت‌ها ندارد و سکه‌های مرکز مبادله در بازار به‌راحتی قابل‌فروش است و سکه بانکی محسوب می‌شود. رئیس اتحادیه طلا، جواهر و سکه تهران در پاسخ به این پرسش که آیا ربع‌سکه‌های عرضه‌شده در بازار مبادله ارز و طلا از سکه‌های بورسی گران‌تر هستند، گفت: خیر، زیرا متقاضیان سکه در بورس کالا هزینه کارمزد و انبارداری را می‌پرداختند، اما در مرکز مبادله این هزینه‌ها پرداخت نمی‌شود و از سوی دیگر از آنجایی که عرضه‌کننده بانک مرکزی است، اختلاف قیمتی از این نظر ایجاد نخواهد شد و فقط کارمزدی تعیین‌شده به صرافی‌ها تعلق می‌گیرد. بذرافشان درباره شیوه قیمت‌گذاری ربع‌سکه توسط صرافی‌ها توضیح داد: در ساعات آغازین معاملات در هر روز، کشف نرخ انجام می‌شود و پس از کشف نرخ در مرکز مبادله ارز و طلای ایران، نرخ فروش ربع‌سکه به مردم هم ازسوی بانک مرکزی و مرکز مبادله اعلام می‌شود و صرافی‌ها مجاز هستند فقط با این نرخ ربع‌سکه را به متقاضیان بفروشند. وی در ادامه افزود: متقاضیان ربع‌سکه می‌توانند با ارائه کارت ملی تا سقف ۵ قطعه ربع‌سکه از صرافی‌های مجاز خریداری کنند.

بر این اساس ربع‌سکه تنها توسط بانک مرکزی عرضه می‌شود و امکان خرید آن فقط از طریق کارگزاران عضو مرکز مبادله ارز و طلا فراهم است. گفتنی است حجم معاملات ربع‌سکه در روز گذشته ۲۱۷ قطعه و بر اساس اعلام مرکز مبادله ارز و طلا آخرین نرخ ربع سکه ۹ میلیون و ۵۱۳ هزار تومان بود.

سخن پایانی

به‌طورکلی با افزایش تورم، تقاضا برای خرید دلار و سکه افزایش یافت که این موضوع به جهش افسارگسیخته نرخ دلار و به‌دنبال آن سکه منجر شد و بازارساز نیز برای کنترل و نظارت بر قیمت‌ها مرکز مبادله ارز و طلا را راه‌اندازی کرد. در حال حاضر نرخ دلار و سکه هر روز در بازار مبادله ارز و طلا تعیین می‌شود. به‌تازگی بانک مرکزی برای کاهش التهاب بازار سکه اقدام به عرضه ربع‌سکه از طریق بازار مبادله ارز و طلا کرده که به‌اعتقاد کارشناسان اگر تورم مهار نشود، این اقدام بانک مرکزی به‌صورت موقت حباب نرخ ربع‌سکه را از بین خواهد برد.

ESFAHAN'S MOBARAKEH STEEL CO.
(Public Joint Stock)

INTERNATIONAL TENDER NOTICE

Since **ESFAHAN MOBARAKEH STEEL COMPANY** intend to purchase **1796** tons of **Ferro Chrome** through tender no **48573249**, hereby has been informed whom is interested in to participate, tender documents will submitted by sending a request to below contact details (Email or WhatsApp), the sealed and closed envelops according to what has been mentioned in tender documents must be submitted to **ESFAHAN MOBARAKEH STEEL COMPANY** –Raw Materials Purchasing Department (RMP) before end of working hours (According to Tehran time) on **Monday 17. April.2023 (Monday 28.01.1402).**

Contact Details:
Contact Person: Mr. Dehghani
Email: d.dehghani@msc.ir
Cell phone/whatsApp: 0098 913 267 7093
Note:
ESFAHAN›S MOBARAKEH STEEL COMPANY reserves the right of return or rejection of those tender documents in which haven›t observed at least one of items of covering letter.

ESFAHAN MOBARAKEH STEEL COMPANY PUBLIC RELATIONS
1402-03

نوبت اول
شناسه ۱۴۷۳۳۱۲

آگهی نقل و انتقال شناور لنج باری
به شماره ثبت ۲۵۱۲۷ – چابهار

باستناد رونوشت سند شماره ۲۷۸۴۵ مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۲۶ با شناسه سند ۱۴۰۱۱۱۴۵۵۱۶۳۰۰۰۰۲۲ دفترخانه اسناد رسمی شماره ۷۴ بندر لنگه آقای موسی لشتغانی‌پور فرزند علی شش‌دانگ مالکیت لنج‌باری به شماره ثبت ۲۵۱۲۷ را به آقای سید شاکر هاشمی‌زاده فرزند سید بدر انتقال قطعی داده است.
مراتب به استناد ماده ۲۵ قانون دریایی ایران آگهی می‌گردد.
تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۰۱/۲۱
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۰۱/۲۸
تاریخ انتشار نوبت سوم: ۱۴۰۲/۰۲/۰۹
اداره ثبت و بازرسی شناورها - بندر چابهار
م الف ۱۰
روابط عمومی اداره کل بنادر و دریانوردی استان سیستان و بلوچستان

آگهی مفقودی

برگ سبز سواری پژو ۴۰۵ خاکستری به شماره پلاک ۲۴ س ۸۸۸ ایران ۳۱ و به شماره موتور ۱۲۴k۰۸۶۲۲۱۱ و به شماره شاسی NAAM۰۱CE۵GK۴۱۸۲۹۸ مفقود گردیده و از اعتبار ساقط است.
خرم‌آباد

سال دشواری برای تامین آب تهران پیش رو داریم

مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب استان تهران گفت: وضعیت کنونی منابع آبی تهران و میزان بارش‌ها از ابتدای سال آبی تاکنون بیانگر این است که امسال سال دشوارتری برای تامین آب پیش رو داریم.

محسن اردکانی در گفت‌وگو با ایسنا، با بیان اینکه در شریط فعلی وضعیت منابع آبی تهران چندان مناسب نیست، اظهار کرد: هرچند که بارش‌های خوبی در مدت اخیر صورت گرفته، اما بارش‌ها در استان تهران نسبت به میانگین بلندمدت ۲۰درصد کاهش داشته است.

کید بر اینکه میزان بارش‌ها برای حل بحران آب تهران کافی نبوده است، گفت: نیازمند کاهش ۲۰ درصدی مصرف آب هستیم تا بتوانیم با خیال راحت تری تامین آب را انجام دهیم. مدیرعامل آبفای استان تهران تصریح کرد: حجم مخازن سدها نسبت به سال گذشته همچنان کاهش دارد، اما با توجه به پیش‌بینی‌ها، امیدواریم طی ماه‌های آینده کسری آب تهران جبران شود. مدیرعامل آبفای استان تهران با بیان اینکه اقدامات شرکت در زمینه مدیریت بحران نباید ما را از اهداف و کارویژه‌های اصلی شرکت دور کند، اظهار کرد: تکمیل رینگ آبرسانی تهران، آغاز ساخت فاز دوم تصفیه‌خانه پنجم آب تهران، تسریع در اتمام فازهای ۷ و ۸ تصفیه‌خانه فاضلاب جنوب تهران و افزایش تولید پساب از مهم‌ترین پروژه‌های عمرانی این شرکت در سال ۱۴۰۲ است.

بهره‌وری کم آبیاری گلستان نیم میلیون تن غلات را بر باد داد

«زراعت» زیر تیغ خشکسالی

استمرار خشکسالی در گلستان و پایین بودن راندمان آبیاری در این استان سبب شده تا بخش زراعت به‌عنوان نخستین قربانی کم‌آبی متحمل خسارات فراوانی تا مرز نیم میلیون تن غلات در امسال شود.

در دهه‌های اخیر کشور شاهد تغییراتی اقلیمی بوده که این امر خود را به اشکال مختلف ازجمله تغییر شکل و شدت بارش‌ها، تغییر توزیع زمانی بارش‌ها، افزایش دما و ذوب شدن ذخایر برفی و درنهایت وقوع پدیده‌های حدی نشان داده است.سال‌ها است که روایت خشکسالی پای خود را فراتر گذاشته و استان‌های شمالی کشور مانند گلستان را هم تحت‌الشعاع قرار داده است. اگر از بارش‌های رگباری و سیل‌آسای سال‌های ۹۷ و ۹۸ گلستان چشم‌پوشی کنیم، چند سالی است که عفریت خشکسالی بر گلستان چیره شده است.

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

بر اساس آمارهای رسمی و تجزیه‌وتحلیل کمی بارش‌ها در ۶ ماهه نخست سال زراعی آبی از مهر ۱۴۰۱ تاکنون حدود ۴۰ درصد کاهش بارش باران در گلستان اتفاق افتاده است. تغییرات اقلیمی و البته بارشی بیانگر آن است که کشاورزی گلستان امسال هم به‌مثابه سالیان گذشته در وضع بسیار سخت و بغرنجی قرار دارد.

■ وقوع خشکسالی بسیار شدید در گلستان

مدیرکل هواشناسی گلستان درباره میزان بارش‌ها به مهر گفت: میزان بارش در ۶ ماهه اول سال زراعی جاری در گلستان ۱۵۲.۷ میلی‌متر بوده که نسبت به دوره آماری ۴۵ درصد کاهش و نسبت به سال گذشته ۳۸ درصد کاهش داشته است. امان محمد کمالی افزود: بارش به‌جز آبان ماه در پنج ماه دیگر کاهش فراوانی نسبت به دوره آماری داشته و خشکسالی متوسط تا بسیار شدید در استان رخ‌داده است. مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای گلستان هم میزان کاهش بارش‌ها در ۶ ماه نخست سال آبی را ۳۷ درصد عنوان کرد و به مهر گفت: درحال‌حاضر به دلیل خشکسالی و کاهش بارش‌ها، تنها هفت درصد سدهای گلستان آب‌دارند که نیازمند مدیریت بیشتر منابع آب در امسال هستیم. سید محسن حسینی گفت: ذخیره آبخوان‌های استان حدود ۳۸۷ میلیون مترمکعب بوده که حدود ۳۱ درصد کاهش را نسبت به آمار دوره بلندمدت نشان می‌دهد. وی عنوان کرد: آبخوان‌های کم‌عمق حدود ۳۰۰ میلیون مترمکعب و آبخوان‌های عمیق حدود ۸۷ میلیون مترمکعب کاهش داشته است.

■ خسارت خشکسالی به زراعت

سرپرست معاونت بهبود تولیدات گیاهی جهاد کشاورزی گلستان هم در خصوص آخرین وضعیت تاثیر خشکسالی بر زراعت گلستان به خبرنگاران گفت: کاهش بارندگی و خشکسالی حدود نیم میلیون تن به تولید و راندمان انواع محصولات زراعی گلستان خسارت خواهد زد. علی‌اکبر مهقانی افزود: براساس آمارهای رسمی بارش باران در فصل زراعی پاییزه گلستان حدود ۴۰ درصد کاهش‌یافته که اثرات آن در اراضی زراعی شمال استان مانند آق قلا، گمیشان و شمال گنبدکاووس و بر گونه‌هایی مانند گندم و جو محسوس‌تر است. وی گفت: حدود ۵۴۰ هزار هکتار از اراضی استان زیر کشت پاییزه رفته که شامل ۳۸۰ هزار هکتار گندم، ۸۸ هزار هکتار جو و ۳۰ هزار هکتار کلزا است. مهقانی تاکید کرد: حدود ۱۴۰ هزار هکتار از اراضی استان تحت تأثیر خشکسالی از دست رفته و خسارت در بخش تولید حدود ۵۰۰ هزار تن برآورد می‌شود. وی ادامه داد: بارش‌های اواخر اسفند و اوایل فروردین، امیدها را تا حدی زنده کرده است و درصورتی‌که داشت به‌خوبی انجام شود، پیش‌بینی می‌شود حدود ۸۸۰ هزار تُن انواع غلات و دانه روغنی تولید شود. وی به شرایط اقلیمی استان اشاره کرد و گفت: در این مرحله، مبارزه با آفات و توجه به تغذیه گیاه با مشورت کارشناسان، بسیار مهم است و هرگونه سهل‌انگاری در این بخش خسارت‌های محتمله خشکسالی را تشدید می‌کند.

■ راندمان پایین آبیاری

یک کارشناس زراعت هم به مهر گفت: فارغ از آنکه طی سال‌های اخیر دچار کم‌بارشی شده‌ایم و این موضوع فشار زیادی به کشت و زرع وارد می‌کند، درباره کمبود بهره‌وری در آبیاری زراعی هم باید چاره‌اندیشی شود. سبحان احمدی گفت: درحالی‌که در اراضی مجهز به سامانه‌های آبیاری شاهد راندمان ۶۰ تا ۹۰ درصدی هستیم، این راندمان در اراضی زراعی سنتی گلستان بین ۳۵ تا ۵۰ درصد در نوسان است که بیانگر هدر رفت بالای آب در این بخش است. احمدی بیان کرد: در کنار فعالیت‌های به‌زراعی باید راندمان ناشی از مصرف یک حجم مشخص از آب در زراعت را افزایش دهیم.

■ خشکسالی درآمد زارعان را کاهش داد

نماینده مرم گرگان و آق قلا در مجلس شورای اسلامی نیز درباره مشکلات ناشی از خشکسالی گفت: کمبود منابع آبی در سال زراعی گذشته درآمد زارعان را به حداقل ممکن رسانده و بسیاری از کشاورزان در بازپرداخت تسهیلات خود به بانک دچار مشکل جدی شده‌اند. رمضانعلی سنگدوینی گفت: باید با بررسی راهکارهای قانونی علاوه بر چشم‌پوشی از سود بانکی نسبت به تمدید تسهیلات کشاورزان آسیب دیده از خشکسالی اقدام کند.

سنگدوینی گفت: مشکل کمبود آب در گلستان بسیار جدی است و هرگونه تساهل در رابطه با چاره اندیشی این موضع عواقب سختی برای استان به همراه دارد.

■ اختصاص ۷۸ درصد منابع آبی به بخش زراعت

نماینده مردم علی آبادکتول در مجلس شورای اسلامی هم معتقد است: ۷۸ درصد منابع آبی گلستان به بخش کشاورزی اختصاص دارد که ۳۵ درصد آن هدر می‌رود.

رحمت‌الله نوروزی افزود: اجرای کامل طرح الگوی کشت در کشور نیازمند فراهم شدن الزاماتی است که به دلیل تأثیر فراوان آن در افزایش تولید و درنهایت ایجاد امنیت غذایی باید موردتوجه بیشتر قرار بگیرد. وی با تاکید بر تشکیل اتاق فکر در بخش کشاورزی گلستان، گفت: راه‌اندازی این اتاق می‌تواند گره‌های توسعه بخش کشاورزی را بازکرده و به سرمایه‌گذاری در این بخش رونق دهد.

با بررسی راهکارهای قانونی علاوه بر چشم‌پوشی از سود بانکی در زمینه تمدید تسهیلات کشاورزان آسیب دیده از خشکسالی باید اقدامات لازم صورت پذیرد

سخن پایانی

در سال‌های اخیر در راستای صرفه‌جویی مصرف آب و بالا بردن راندمان مصرف آب در کشاورزی سخنان زیادی مطرح‌شده اما تا عمل فاصله زیادی دارد لذا در شرایطی که شاهد کاهش بارش‌ها و تغییرات اقلیمی در گلستان هستیم ضرورت دارد به‌صورت ویژه به این بخش توجه شود. اگر تغییر رویکرد در این راستا انجام نشود و صرفه‌جویی در بخش کشاورزی روی ندهد همچون سال‌های گذشته، کشاورزان خسارات زیادی را متحمل خواهند شد.

مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی بوشهر تاکید کرد

برازجان در اولویت توسعه نواحی صنعتی

مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی استان بوشهر گفت: برازجان مرکز شهرستان دشتستان در اولویت توسعه نواحی صنعتی و طرح توسعه شهرک‌های این استان قرار دارد.

به گزارش خبرنگار صمت ازبوشهر، سید حسین حسینی در دیدار با فرماندار شهرستان دشتستان بیان کرد: تقاضامحوری تعیین‌کننده اولویت‌ها برای توسعه شهرک‌ها و نواحی صنعتی در استان بوشهر است و بر این اساس برازجان امسال در اولویت قرار دارد. وی از تخفیف‌های امسال برای پرداخت حق انتفاع زمین در شهرک‌ها و نواحی صنعتی استان بوشهر خبر داد و افزود: این تخفیف‌ها که پارسال ۱۵ درصد بود، امسال در مناطق توسعه‌یافته به ۲۰ درصد و در مناطق درحال‌توسعه استان بوشهر به ۲۵ درصد هزینه کل افزایش‌یافته است. حسینی گفت: در نواحی و شهرک‌های صنعتی مناطق کمتر توسعه‌یافته استان بوشهر حق بهره‌برداری از زمین با ۵۰ درصد تخفیف به سرمایه‌گذاران واگذار می‌شود که این حمایت‌ها می‌تواند منجر به افزایش شمار واحدهای تولیدی این استان و درنتیجه رشد تولید در آن شود.

مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی استان بوشهر توضیح داد: سرمایه‌گذاران در صورت پرداخت نقدی حق انتفاع زمین می‌توانند از این تخفیف‌ها بهره‌مند شوند.

وی یادآور شد: در زمان حاضر نزدیک به پنج هزار و ۵۰۰ نفر در واحدهای صنعتی شهرک‌ها و نواحی صنعتی استان بوشهر مشغول به کار هستند. فرماندار دشتستان در این دیدار بابیان اینکه این شهرستان از توانمندی بسیار بالایی برای سرمایه‌گذاری صنعتی و تولیدی برخوردار است، گفت: با پایان یافتن واگذاری زمین در شهرک صنعتی برازجان فرصت سرمایه‌گذاری در دشتستان بسیار محدودشده است.

احمد بنافی با اشاره به افتتاح کارخانه آرایشی بهداشتی برازجان بااعتبار ۳۰۰ میلیارد تومان در سفر اسفندماه پارسال رئیس‌جمهور به بوشهر، افزود: ایجاد نواحی صنعتی جدید در دشتستان می‌تواند پاسخگوی نیاز سرمایه‌گذاری در این شهرستان باشد.

وی ادامه داد: در این راستا برای ایجاد ناحیه صنعتی در بخش‌های شبانکاره و آبپخش اقدامات اولیه انجام‌شده که باید تصویب و آغاز عملیات اجرایی آن پیگیری شود. در زمان حاضر مساحت شهرک صنعتی برازجان به‌عنوان مرکز شهرستان دشتستان ۱۴۰ هکتار است.

پیشرفت سنگ‌آهن مرکزی در گرو همراهی بافق

مدیرعامل شرکت سنگ‌آهن گفت: مسئله اصلی سنگ‌آهن جذب سرمایه‌گذار و تامین منابع مالی است که تسریع این امر، همراهی مسئولان شهرستان را می‌طلبد.

به گزارش خبرنگار صمت از یزد؛ مجتبی حمیدیان در دیدار نوروزی با فرماندار بافق گفت: فرصت رایزنی دوجانبه از طرف فرماندار قبلی و فعلی با مسؤولین بالادستی برای رفع مشکلات بافق به وجود آمده است چراکه هر دو نفر در بطن مشکلات هستید. وی بیان کرد: انتظار می‌رفت شرکت سنگ‌آهن با قدمت بالای خود موتور یک محرک اقتصادی استان یزد و حتی کشور باشد و اگر سوابق شرکت را بررسی کنید متوجه می‌شوید اوایل انقلاب، مهندسان درجه‌یک در بافق حضور داشتند اما به‌تدریج به دلیل عدم دقتی که در سهامداری، سرمایه‌گذاری، مدیریتی و ... رخ‌داده و همزمان فضای رقابتی سایر شرکت‌ها به وجود آمده در پانزده سال اخیر که اوج صنعت فولاد بوده شرکت سنگ‌آهن از گردونه رقابت جا می‌ماند و شرکت‌های رقبای تازه‌کار، گوی رقابت را می‌ربایند که جای تاسف دارد.

مدیرعامل شرکت سنگ‌آهن تصریح کرد: اما همچنان اگر تمرکز مدیران منطقه روی مسائل کلیدی در شهرستان باشد ما می‌توانیم ظرف برنامه کوتاه‌مدت پنج‌ساله دوباره شرکت سنگ‌آهن را وارد رینگ رقابت کنیم اما اگر این اتفاق رخ ندهد سنگ‌آهن طی چند سال آینده برای همیشه از گردونه رقابت و بازار صنعت آهن و فولاد حذف خواهد شد و حتی اسمی از آن باقی نمی‌ماند.

مدیرعامل شرکت سنگ‌آهن خاطرنشان کرد: یک میلیارد و ۸۰۰ میلیون تن سنگ باقابلیت فعال‌سازی وجود دارد ولی باید یک نگاه عملیاتی در حوزه معدنی داشته باشیم و به سمت اکتشافات عمیق برویم.

حمیدیان ادامه داد: در حوزه صنعتی هم مجوز کارخانه کنسانتره و آهن اسفنجی گرفته شد و در ابتدای سال جدید، آهن اسفنجی به‌صورت رسمی آغاز به کار می‌کند همچنین در حوزه زیرساختی مشکلات پست برق گندله حل شد و به بهره‌برداری رسید و عملیات اجرایی ۲ پست برق ۲۵ مگاواتی آغازشده است و امسال قطعی برق نداریم.

مدیرعامل شرکت سنگ‌آهن تاکید کرد: سنگ‌آهن برای همه اینها نیاز به منابع مالی و سرمایه‌گذاری جدید دارد و ما از ابتدای فعالیت خود، ظرفیت‌های تأمین مالی داخلی شرکت را شروع کردیم. حمیدیان در خصوص اقدامات انجام‌شده درزمینه تأمین مالی گفت: انتشار اوراق مختلف در بازار بورس، گرفتن وام و تسهیلات برای پروژه‌ها و اخذ مجوز انتشار سی هزار میلیارد ریال اوراق سلف در بورس انجام شد که انتشار آن تا اردیبهشت ماه صورت می‌گیرد و این نخستین تجربه انتشار اوراق در کل گروه صندوق بازنشستگی فولاد و شرکت سنگ‌آهن مرکزی در طول این پنجاه سال است.

وی مسئله اصلی شرکت سنگ‌آهن را جذب سرمایه‌گذار عنوان کرد و افزود: طبق نظر کارشناسان، درحال‌حاضر شرکت سنگ‌آهن مرکزی حدود یک میلیارد دلار ارزش دارد و در صورتی که یک میلیارد دلار سرمایه‌گذاری جدید انجام شود، ارزش شرکت به ۱۲ الی ۲۰ میلیارد دلار افزایش می‌یابد اما اگر سرمایه‌گذاری نشود این شرکت طی چند سال آینده با بحران جدی روبه‌رو می‌شود.

مدیرعامل شرکت سنگ‌آهن تصریح کرد: برای تامین منابع مالی چند راه‌حل ازجمله افزایش سرمایه، جذب سهامدار، عرضه در بورس و ... وجود دارد و تسریع این امر همراهی مدیران شهرستان و استان را می‌طلبد.

حمیدیان گفت: آمادگی این راداریم که کارخانه آهن اسفنجی را تا پایان این دولت به بهره‌برداری برسانیم اما این امر نیازمند تمرکز مدیریت دولت در شهرستان و استان است و این تحول، کارنامه‌ای قابل دفاع در شهرستان، استان و حتی دولت خواهد بود.

مدیرعامل شرکت سنگ‌آهن تصریح کرد: اما همچنان اگر تمرکز مدیران منطقه روی مسائل کلیدی در شهرستان باشد ما می‌توانیم ظرف برنامه کوتاه مدت پنج‌ساله دوباره شرکت سنگ‌آهن را وارد رینگ رقابت کنیم اما اگر این اتفاق رخ ندهد سنگ‌آهن طی چند سال آینده برای همیشه از گردونه رقابت و بازار صنعت آهن و فولاد حذف خواهد شد و حتی اسمی از آن باقی نمی‌ماند.

وی با تاکید بر لزوم وجود رویکرد عملگرایی و پروژه محوری در سنگ‌آهن بیان کرد: در سال ۱۴۰۲ باید با برنامه‌ریزی از ظرفیت بالقوه نیروی انسانی فعال و موثر استفاده کنیم تا به خروجی مشخص برسیم و اینکه چه زمانی، چه‌کاری و چه پروژه‌ای به سرانجام برسد، مهم‌ترین رویکرد ما در سال جدید خواهد بود.

مدیرعامل شرکت سنگ‌آهن بافق: در سال جدید باید با برنامه‌ریزی از ظرفیت بالقوه نیروی انسانی فعال و موثر استفاده کنیم تا به خروجی مشخص برسیم و اینکه چه زمانی، چه‌کاری و چه پروژه‌ای به سرانجام برسد، مهم‌ترین رویکرد ما در سال جدید خواهد بود.

روی خط خبر

صادرات کالا از مرزهای کرمانشاه

سرپرست حوزه نظارت گمرکات استان کرمانشاه گفت: در سال ۱۴۰۱ به میزان ۲ میلیارد و ۷۶۰ میلیون دلار کالا از مرزهای کرمانشاه صادر شده است. به گزارش موج، علی‌اصغر عباس زاده، میزان صادرات کالا در سال ۱۴۰۱ از طریق حوزه نظارت گمرکات استان کرمانشاه را دو میلیارد و ۷۶۰ میلیون دلار کالا با وزن شش میلیون و ۸۹۳ هزار و ۶۹۰ تن اعلام کرد که در مقایسه با سال قبل از آن ازنظر ارزش افزایش یک‌درصدی و ازلحاظ وزن نیز رشد شش‌درصدی داشته است. وی افزود: عمده کالاهای صادراتی از طریق حوزه نظارت گمرکات استان در این مدت میلگرد و آهن آلات، کاشی و سرامیک، میوه و تره‌بار، سنگ‌های ساختمانی، لبنیات، انواع محصولات پلاستیکی و ظروف یک‌بارمصرف و... بوده است. به گفته این مسئول، حوزه نظارت گمرکات استان کرمانشاه با داشتن پنج گمرک فعال پرویزخان، خسروی، شوشمی، شیخ صله و سومار همواره یکی از مهم‌ترین گمرکات کشور در صادرات کشور به عراق بوده است. عباس زاده یادآور شد: از بین گمرکات حوزه نظارت گمرکات استان کرمانشاه، گمرک پرویزخان با صادرات دو میلیون و ۵۰۰ هزار و ۸۶۵ تن کالا به ارزش ۹۷۱ میلیون و ۵۳۳ هزار و ۴۳۸ دلار بیشتر سهم صادرات را به خود اختصاص داده و گمرکات خسروی و سومار در جایگاه‌های بعدی قرار دارند. عباس زاده عمده کالاهای وارداتی از طریق گمرکات استان کرمانشاه را آلیاژ آلومینیوم، پرایمری ریفرمر، قطعات دستگاه لیبل زن، انواع تجهیزات خط تولید، بلبرینگ، قالب شمش، فیلتر، کمپرسور و... عنوان کرد.

تغییر الگوی کشت در سیستان و بلوچستان

مدیر باغبانی سازمان جهاد کشاورزی سیستان و بلوچستان گفت: برداشت گل محمدی از سطح ۱۴۰ هکتار از باغات این استان در نیمه اول فروردین آغاز شد. به گزارش موج سیستان و بلوچستان، اردشیر شهرکی اظهار کرد: در راستای تغییر الگوی کشت و با توجه به ارزش اقتصادی بالا و نیاز آبی کم گل محمدی و سازگاری به اقلیم منطقه توسعه باغات گل محمدی در دستور کار سازمان جهاد کشاورزی استان قرارگرفته به‌طوری‌که با استقبال کشاورزان سطح زیر کشت این محصول سال گذشته ۲۵ هکتار افزایش یافت.

وی پیش‌بینی کرد که امسال ۳۰۰ تن گل محمدی از سطح یک‌صد هکتار از باغات بارور سیستان و بلوچستان جمع‌آوری و پس از فرآوری در منطقه به‌صورت گلاب و گل خشک‌شده به بازار عرضه شود. مدیر باغبانی سازمان جهاد کشاورزی سیستان و بلوچستان افزود: ۱۲ کارگاه نیمه‌صنعتی و سنتی گلاب‌گیری و اسانس گیری در سطح استان فعال می‌باشند. وی منطقه سیستان شهرستان‌های تفتان، خاش، زاهدان، میر جاوه را عمده مناطق پرورش گل محمدی در سیستان و بلوچستان برشمرد.

احداث بزرگ‌ترین استخر تکثیر ماهیان مولد سفید

مدیرکل شیلات گیلان از احداث بزرگ‌ترین استخر نگهداری و ذخیره مولدین ماهی سفید در سواحل خزر خبر داد و گفت: این استخر در فضای ۴ هکتاری ایجادشده و کار تکثیر طبیعی را بر عهده دارد. کوروش خلیلی در گفت‌وگو با مهر با اشاره به اتمام فصل صید در سواحل خزر، اظهار کرد: پس از پایان دوره دوروزه تمدید صیادی در سواحل خزر، فصل صید که از مهرماه آغازشده بود به انتها می‌رسد. وی با اشاره به کسری مولد در مراکز تکثیر ماهی، افزود: پره‌های صیادی در تامین و جبران کسری مولدین نقش اثرگذاری داشتند. مدیرکل شیلات گیلان با اشاره به مشارکت هچری‌ها و پره‌های صیادی استان در راستای تامین مولد ماهیان، بیان کرد: پره‌های صیادی، کیاشهر، دستک، آستانه و دیگر پره‌های صیادی استان مولد مورد نیاز مراکز بازسازی را تامین کردند. خلیلی از راه‌اندازی ۲۵ استخر ساحلی برای تکثیر طبیعی ماهیان در گیلان خبر داد و اضافه کرد: این استخرها با مشارکت شیلات، پره‌های صیادی و اتحادیه تعاونی صیادان ایجادشده است. وی با بیان اینکه ۴۵۰۰ نفر در پره‌های صیادی فعالیت می‌کنند، افزود: این تعداد صیاد در یک بازه زمانی شش‌ماهه فعالیت پررونقی را در سواحل خزر پشت سر گذاشتند. خلیلی با اشاره به اهمیت ایجاد استخرهای ساحلی در سواحل خزر، بیان کرد: راه‌اندازی استخرهای ساحلی در تامین مولد و بچه ماهی مراکز و استمرار شغل صیادی در گیلان نقش موثری دارد. وی از احداث بزرگ‌ترین استخر نگهداری و ذخیره مولدین ماهی سفید در سواحل خزر خبر داد و افزود: این استخر در فضای ۴ هکتاری در ساحل انزلی ایجادشده و کار تکثیر طبیعی را بر عهده دارد.

دوشنبه
۲۱ فروردین ۱۴۰۲- ۱۹ رمضان ۱۴۴۴ - ۱۰ آوریل ۲۰۲۳- شماره ۲۲۹۵-پیاپی ۳۶۱۳

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر:عاطفه خسروی

سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۲ - ۰۹۹۹۹۱۹۵۷۶۱
ایمیل آگهی‌ها: ads.smtnews@gmil.com
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر:(داخلی-۱۰۴) پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی- کوچه آزادگان شماره ۲۶- کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: انتخاب رسانه

www.smtnews.ir info@smtnews.ir
telegram.me/smtnews instagram.com/smtnewspaper
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با رتبه ۱
در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

تخلف جدید در برخی جایگاه‌های سوخت

مراقب کارت‌تان باشید!

برخی شهروندان اخیرا از تخلف جدیدی در برخی جایگاه‌های سوخت خبر می‌دهند که عجیب‌تر و پیچیده‌تر از پدیده‌های قبلی است. به گزارش ایسنا، ماجرای تخلف‌های گوناگون در برخی جایگاه‌هاست سوخت داستانی طولانی است، ماجرایی که معمولا از سوی جایگاه‌داران تکذیب می‌شود، اما شکایت‌های شهروندان نشان می‌دهد همچنان این تخلفات در برخی از جایگاه‌ها به شکل‌های مختلف ادامه دارد.

عکس: صمت

از میان این تخلف‌ها می‌توان به ثبت قیمت‌های بالاتر پس از سوخت‌گیری، کشیدن مبالغی اضافه از کارت برخی مشتریان برای بانک‌هایی که پیامکی برای تراکنش‌های زیر نرخ معین ارسال نمی‌کنند و یا فروش مکمل‌های سوخت غیرمجاز با قیمت‌هایی نامتعارف به رانندگان که همواره اعتراض‌هایی را به همراه داشته است.

اما تازه‌ترین تخلفی که از سوی شهروندان، به‌خصوص افرادی که هنگام سوخت‌گیری از خودرویشان پیاده نمی‌شوند درباره برخی جایگاه‌های سوخت گزارش شده، کاملا عجیب‌تر و پیچیده‌تر است و نمی‌تواند کار افراد تازه‌کار و بی‌اطلاع باشد. آن‌طور که این شهروندان گزارش داده‌اند، متصدی این جایگاه‌ها کارت سوخت را از آنها گرفته و پس از سوخت‌گیری به راننده تحویل داده و به نظر همه‌چیز عادی بوده است. اما در دور بعدی سوخت‌گیری، وقتی راننده به جایگاه دیگری مراجعه کرده، دستگاه نازل، کارت سوخت را تشخیص نمی‌داده و راننده تصور کرده که کارت، اصطلاحا سوخته است. اما بعد متوجه می‌شوند که در زمان سوخت‌گیری قبلی اتفاقات پیش‌بینی نشده‌ای برای کارت سوخت رخ داده است!

آن‌طور که یکی از شهروندان به ایسنا اطلاع داده، چند روز قبل برای سوخت‌گیری به یکی از جایگاه‌ها مراجعه کرده و مطابق معمول از خودرو پیاده نشده، اما متصدی جایگاه به او اعلام کرده کارت سوختش عمل نمی‌کند.

در ادامه این متصدی منصف، با بررسی کارت سوخت، به راننده اطلاع می‌دهد که به نظر می‌رسد دور قبلی که سوخت‌گیری انجام شده، فردی در جایگاه قبلی با فندک، آن بخشی از کارت سوخت که تراشه الکترونیک در آن قرار گرفته را گرم کرده، تراشه را از کارت جدا کرده و به جای آن یک تراشه سوخته را در محل تعبیه شده قرار داده! در این شرایط، راننده‌ای که از فرآیندی که پیش آمده اطلاعی نداشته، در سوخت‌گیری بعدی با تصور این‌که کارت سوختش دچار مشکل شده و کارت سوخته است، قاعدتا درخواست کارت سوخت المثنی می‌کند و در این میان، افراد سودجو سهمیه موجود در تراشه قبلی کارت سوخت آن فرد را استفاده می‌کنند و تا زمان صدور کارت المثنی نیز، دارنده سهمیه از وضعیت بنزینش مطلع نمی‌شود.

شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی در پاسخ به پیگیری‌های ایسنا در این زمینه تاکید کرد که شهروندان در صورت مشاهده تخلف در جایگاه‌ها می‌توانند از طریق تماس با شماره ۰۹۶۲۷ مراتب را گزارش دهند که در سریع‌ترین زمان ممکن موضوع بررسی و اطلاع رسانی خواهد شد.

این شرکت همچنین بار دیگر تاکید کرد که تمام شهروندان می‌بایست در هنگام سوخت‌گیری به مسائل ایمنی توجه کنند، کارت‌های هوشمند سوخت موجود در جایگاه‌های عرضه سوخت صرفاً برای سوختگیری موارد اضطراری در نظر گرفته شده است و بهتر است شهروندان با رعایت دقت و نکات ایمنی، از کارت سوخت شخصی خود استفاده و از در اختیار گذاشتن کارت سوخت شخصی خود به دیگران جدا خودداری کنند.

بین الملل

بولیوی، معجزه گمنام مهار تورم

وقتی در لاپاز، پایتخت بولیوی از هواپیما پیاده شوید، راهروهای فرودگاه با تصاویری از جاذبه‌های طبیعی و پروژه‌های ملی بولیوی پوشیده شده‌اند، مثل خیلی از کشورها. اما در این میان یک تبلیغ غیرمعمول هم به چشم می‌خورد؛ تورم پایین. وقتی جهان دارد با تورم کشتی می‌گیرد، بولیوی جزو معدود کشورهایی است که تورم را پایین نگه داشته است. کشوری که دوسال پیش با مقاومت مردمی توانست کودتای امریکایی را شکست دهد و دولت منتخبش را به سر کار برگرداند، در زمانی که میانگین تورم در منطقه امریکای لاتین ۱۴.۵ درصد، در آرژانتین ۵۰ درصد و حتی در اروپا ۱۰ درصد است، نرخ تورمش تنها ۳ درصد بوده و در سال گذشته هم تورم ۰.۵ درصدی داشته است. اما بولیوی با چه ابزارها و سیاست‌هایی به این معجزه دست یافته؟ با ابزارهایی که در ایران وجود داشتند و بعد از جنگ یکی یکی نابود شدند. با سیاست‌های برعکس همه کارهایی که در ایران انجام داده‌اند. نرخ دلار را ثابت نگه‌داشته، و روی مواد غذایی و حامل‌های انرژی سوبسید می‌دهد. قیمت غذا را چطور کنترل می‌کند؟ با یک شرکت دولتی به نام پشتیبانی تامین مواد غذایی که نمی‌گذارد شرکت‌ها از قدرت بازار سوء استفاده کنند و اگر نرخ مواد غذایی را بالا ببرند با عرضه آن مواد غذایی به بازار مانع‌شان می‌شود. همین شرکت دولتی با حمایت از کشاورزان بومی و حمایت از اقتصاد روستایی به خودکفایی ۹۰ درصدی در تولید خوراک رسیده و عملا از بازار جهانی بی‌نیاز شده‌است. ساختمان‌های متروکه ترویج و حمایت کشاورزی و تعاونی‌های روستایی را در فهرست مولدسازی وزارت جهاد کشاورزی به یاد بیاورید. با همین ابزارها بولیوی نرخ غذا را کنترل کرده، با فقر روستاها مبارزه کرده و به خودکفایی غذایی رسیده است. ابزارهایی که در ایران آنقدر رها شده‌اند که حالا برای دولت پول ساختمان و زمینشان مولدتر است. بولیوی صادرکننده گاز است و استحصال و صادرات گاز در انحصار دولت است، اما در داخل آن را با یارانه عرضه می‌کند.

در شرایطی که قیمت‌های جهانی غذا و انرژی بالا رفته و محرک تورم جهانی شده، بولیوی این مزیت را دارد که از واردات این دو بی‌نیاز است. اما مهم‌تر از آن اینکه نرخ را در داخل کنترل می‌کند و قیمت‌ها در آن انعکاس بازار جهانی نیست. جالب اینجاست که در مدت کمتر از یک‌سالی که دولت کودتای امریکایی سرکار بود، به‌سرعت همان کارهایی را کرد که دولت‌های ایران می‌کنند. یعنی عطیل کردن شرکت‌ها و کارخانه‌های دولتی، عدم کنترل قیمت‌ها، حذف یارانه‌ها و درخواست وام از صندوق بین‌المللی پول در صدر برنامه‌ها قرار گرفت. حال باید پرسید چطور بولیوی، به معجزه گمنام مهار تورم تبدیل شد و سایر کشورهای درگیر تورم چه برای رهایی از چنگ این غول بی‌شاخ و دم چه می‌توانند بکنند؟

منبع: مجمع فعالان اقتصادی

دریچه

این موج مهاجرت هشداردهنده است

«استخدام کارگر با جای خواب در ترکیه و عراق»، «شرایط مهاجرت کشاورزان به کانادا»، «استخدام آرایشگر و صندوق‌دار در امارات» و... اینها بخشی از آگهی‌های شغلی است که در کانال‌های تلگرامی، صفحات اینستاگرامی و حتی تراکت‌های کاغذی به وفور به چشم می‌آیند. شرایطی که رصدخانه ملی مهاجرت ازآن به عنوان مهاجرت «توده‌وار» نام می‌برد و جعفرخیرخواهان، کارشناس توسعه آن را مهاجرتی شبیه شیوه مهاجرت از کشورهای جنگ‌زده می‌خواند. حمید حسینی، عضو اتاق بازرگانی عراق گفته «مدیران برخی شرکت‌های مهاجرتی به او گفته‌اند که شمار درخواست‌ها برای مهاجرت از حدود ۳۰ تا ۴۰ درخواست در هفته به حدود ۱۸۰ درخواست رسیده است و درخواست‌ها به معمولی‌ترین اقشار و با مشاغلی مثل برقکار، لوله‌کش، بنا، آشپز و... رسیده است.» سازمان نظام پزشکی و نظام پرستاری هم از موج مهاجرت پزشکان و پرستاران خبر داده و اعلام کرده که در سال‌های آینده مجبور به استخدام پزشکان و کادر درمان خارجی می‌شویم! کجباف، کارشناس هوانوردی هم در یادداشتی از موج مهاجرت خلبانان ایرانی به ویژه به کشورهای همسایه خبر داده و نوشته است که با نوسانات دلار، میزان حقوق خلبانان ایرانی به کمتر از ۱۰درصد میانگین حقوق خلبانان در جهان رسیده است. رئیس هیات‌مدیره انجمن شرکت‌های مهندسی و ساخت صنایع نفت و نیرو در گفت‌وگو با پایگاه اطلاع‌رسانی اتاق بازرگانی تهران هم گفته مهاجرت متخصصان صنعت نفت ایران حتی از منطق اقتصادی هم خارج شده! و بسیاری از این متخصصان تنها در ازای دریافت ماهانه ۳۰۰۰ دلار به ازبکستان مهاجرت کرده‌اند! این موج مهاجرت بسیار هشداردهنده است و در آینده ایران با شرایطی مواجه می‌شود که مانند کشورهای جنگ‌زده برای ساده‌ترین مشاغل، نیروی کار وجود ندارد و از طرفی به دلیل سقوط مداوم ارزش ریال برای کارگران خارجی هم حضور در ایران صرفه ندارد.

از فضای مجازی

قصه مردی که خیلی می‌دانست

رحیم قمیشی: ۲۸ سال پیش، که خدا نخستین فرزندمان را به من و همسرم داد، زیاد او را نزد دکتر اطفال می‌بردیم، بدون آنکه بیمار باشد. یک‌بار به دکتر بسیار دانایی که نزدش می‌رفتیم گفتم، دکتر چه‌کار کنیم فرزندمان خیلی باهوش، خیلی خلاق، خیلی دانا شود!

دکتر با سکوت نگاهم کرد، خنده تلخی کرد و گفت می‌دانی فرزند باهوش پدر باهوش می‌خواهد، محیط باهوش می‌خواهد، امکانات باهوش‌ها را می‌خواهد.

ظرف یک دقیقه قانع شدم...

گفتم دکتر نمی‌خواهم فردا زندگی برای فرزندم سخت شود. بگذار مثل خودم خنگ باشد!

روزگاری یک دوست خوب داشتم که رتبه اول دوره دکترای دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران بود، خیلی می‌فهمید، خیلی با احساس بود، وقتی فارغ‌التحصیل شد کمتر همدیگر را می‌دیدیم و من نمی‌دانستم با اینکه استاد دانشگاه شده، چه روزگار سختی به او می‌گذرد.

روزی برای یک دوست مشترک نوشته بود؛ می‌خواهد برود آنجا (بلاد کفر!). دوست مشترکمان هم در پاسخ با تاکید نوشته بود: آنهمه درس خواندی، آن‌همه استعداد داری، بیایی اینجا، بروی رستوران ظرف بشویی؟

چند هفته بعد صاحب آنهمه استعداد در شرایطی پیدا شد که دیگر نفس نمی‌کشید.

او نمی‌دانست چه غمی در دل جامعه می‌کارد. چه چنگی می‌زند بر وجدان خواب رفته ما، که از دردهای هم بی‌خبر مانده‌ایم.

از وقتی شنیدم کیومرث پوراحمد هم مرگ را انتخاب کرد و رفت، حالم خوب نیست.

نویسندگان و کارگردان‌ها دنیای متفاوتی دارند، آنها با کل جامعه در ارتباط هستند، ابعادی از زندگی‌ها را می‌بینند که ما هرگز نمی‌بینیم. روح‌های لطیفی دارند. مگر می‌شود قصه‌های مجید را ساخت و با کل مردم ایران ارتباط برقرار کرد و ایران را نشناخت.

مگر می‌شود اتوبوس شب را ساخت، که هر با ببینی‌اش، برایت تازگی داشته باشد و از دیدنش سیر نشوی، و زیادی باهوش نباشی، و زیادی فهمیده نباشی، زیادی بزرگ نباشی... و همه دردها را با تمام وجودت حس نکرده باشی.

مگر می‌شود مجید را بگویی نگاه از تسبیح معلم خشمگینش بکند، آب دهانش را قورت بدهد و همه چیز را فراموش کند.

و ندانی چه می‌گویی.

کیومرث پور احمد خیلی می‌فهمید.

خیلی می‌فهمید...

من می‌دانم چرا کیومرث، قهرمان قصه‌های نوجوانی ما، چرا نخواست با مرگی آسان برود!

او خواست بازیگر نقشش باشد

خودش را برد در قصه‌هایش

قصه مردی که خیلی می‌دانست

مردی که نمی‌توانست همه چیز را بگوید

قصه مردی که هیچ‌کس درکش نمی‌کرد

قصه مردی که حس می‌کرد پاییز آمده...

و هنر شده اسباب قدرت

و بی‌هنران نشسته‌اند به بام

و بیگناهان را به آسانی به دار می‌کشند!

کیومرث پور احمد دو ماه پیش دلیلش را برای تحریم جشنواره فیلم فجر نوشته بود و تهران را ترک کرده بود.

حالا کیومرث پور احمد رفته، رفته تا در کشور جا باز شود برای بی‌هنران.

می‌خواهد داستانش را بنویسد

برای ما

برای ما که نمی‌دانیم دانایی چه سخت است

ما که نمی‌دانیم زندگی با شرافت چقدر مشکل است

ما که نمی‌دانیم هنرمند بودن بین بی‌هنران؛ اصلا ساده نیست

رفته باز داستان بنویسد برای ما؛ ما که درکش نمی‌کردیم...

منبع: مجمع فعالان اقتصادی

نظرگاه

رابطه انگیزه نیروی کار با رشد تولید و مهار تورم

حمید نجف- کارشناس حوزه کار: مهم‌ترین دغدغه کارگران و نیروهای کار دغدغه معیشتی است و کارگری که دغدغه معیشت داشته باشد، به‌تدریج انگیزه‌های شغلی خود را از دست می‌دهد؛ این مسئله به‌تدریج به تولید کارگاه و کارخانه صدمه وارد می‌کند و بهره‌وری بنگاه را کاهش می‌دهد. یکی از موانع بر سر راه تولید که در شعارهای چند سال اخیر از سوی مقام معظم رهبری مطرح بوده، رفع موانع تولید و ایجاد انگیزه کار است، بنابراین برای رشد تولید باید عوامل موثر در آن که انگیزه کار و پس از آن حقوق و دستمزد است مورد توجه قرار گیرد. از سوی دیگر ابزار اصلی تولید، سرمایه انسانی است. این سرمایه انسانی موتور محرکه اقتصاد است که چرخ تولید را در کشور به گردش درمی‌آورد، بنابر این هر اقدامی که انگیزه نیروی انسانی را برای کار و فعالیت کاهش بدهد، مانعی برای تولید به شمار می‌رود.

درست است که افزایش حقوق و دستمزد می‌تواند بر تورم تاثیر بگذارد ولی باید دید که درصد تاثیرگذاری آن چقدر است؟ سهم دستمزد در نرخ تمام شده زیر ۱۰ درصد است و باقی آن را مواد اولیه، هزینه‌های جانبی، آب و برق و گاز، انرژی و مالیات تشکیل می‌دهد لذا سهم کمی دارد. ضمن اینکه در سال گذشته بیشتر محصولات تولیدی رشد داشتند اما آیا سهم کارگر یا نیروی انسانی از افزایش تولید یا سود تولید هم رشد کرد؟

در این بین اعمال سیاست، کنترل حقوق و دستمزد برای کنترل تورم تجربه‌ای بود که سال‌های گذشته اتفاق افتاد و نتیجه آن را دیدیم بنابر این افزایش دستمزد تاثیر بالایی در تورم ندارد. درعین حال تحقق شعار سال در سایه توجه به انگیزه و دستمزد نیروی کار است که بر تولید با کیفیت موثر است. بنابراین متولیان امر باید با تقویت تولید به مهار تورم دست یابند. مولفه‌های تقویت تولید نیز انگیزه کار، حقوق و دستمزد و بهره‌وری بنگاه است که اگر این موارد رعایت شود به مهار تورم نزدیک خواهیم شد.

خبر روز

کار مشترک روی «طرح ساماندهی استخدام»

رامین اناری ابراز امیدواری کرد قبل پایان اردیبهشت رفت و برگشت طرح ساماندهی میان مجلس و شورای نگهبان به پایان برسد. رامین اناری، نماینده کارگران قراردادی و شرکتی سراسر کشور در گفت‌وگو با خبرنگار ایلنا، در ارتباط با پیگیری‌های طرح ساماندهی استخدام کارکنان دولت گفت: ما ماجرا را از مجلس با دقت پیگیری کردیم؛ کمیسیون اجتماعی مجلس در حال کار سنگین و مداوم روی ابهامات طرح ساماندهی‌ست؛ قصد دارند ابهامات مشخص شده توسط شورای نگهبان را با دقت و کلمه به کلمه برطرف کنند. به گفته وی، نمایندگان عضو کمیسیون اجتماعی در حال رایزنی و ارتباط مدام با مرکز پژوهش‌های مجلس در مورد ابهامات طرح ساماندهی هستند و تلاش می‌کنند کار به صورت علمی و کاملاً نسجیده پیش برود. اناری اضافه می‌کند: امیدواریم کمیسیون اجتماعی مجلس پاسخ قاطعی به ابهامات طرح ساماندهی بدهد تا طرح مجدد از شورای نگهبان برگشت داده نشود؛ کل ابهاماتی که شورای نگهبان به طرح وارد کرده به اصل ۷۵ قانون اساسی و بار مالی احتمالی طرح برمی‌گردد؛ کمیسیون اجتماعی با کار کارشناسی می‌تواند ثابت کند که طرح بار مالی ندارد و در عین حال از حیف و میل بیت‌المال جلوگیری می‌کند. به اعتقاد این فعال کارگری، انتظار جامعه‌ی میلیونی طرح این است که کار تا پایان اردیبهشت به پایان برسد و در خرداد طرح ساماندهی برای اجرا ابلاغ شود. او تاکید می‌کند: خوشبختانه شورای نگهبان با کلیات طرح موافقت کرده و بحث روی یکسری واژه‌های مبهم و بار مالی احتمالی‌ست؛ نمایندگان مجلس قول داده‌اند با رفع ابهام سریع، مسیر تصویب و ابلاغ طرح را هموار کنند.

آمار

چند درصد بیکاران فارغ التحصیلان دانشگاهی هستند؟

بر اساس آمارها، دو میلیون و ۳۰۰ هزار نفر بیکار در کشور وجود دارد که ۴۰ درصد آنها را جوانان و فارغ التحصیلان دانشگاهی تشکیل می‌دهند.

به گزارش ایسنا، در سال‌های اخیر معضل بیکاری فارغ التحصیلان به یکی از چالش‌های کشور تبدیل شده که بر توازن و تعادل بازار کار اثرگذار بوده و موجبات بروز ناهنجاری‌های اجتماعی و برخی مشکلات اقتصادی و اجتماعی را فراهم کرده است. بی‌تردید داشتن شغل در امنیت روانی، اجتماعی و معیشتی موثر است و بدون آن تشکیل خانواده، ازدواج و تامین مسکن برای جوانان به ویژه فارغ التحصیلان دانشگاهی امکان‌پذیر نیست. محمود کریمی بیرانوند معاون اشتغال وزیر کار از وجود ۲ میلیون و ۳۰۰ هزار بیکار در کشور بر اساس اعلام مرکز آمار ایران خبر داده و می‌گوید: ۴۰ درصد از این تعداد جمعیت بیکار را جوانان و فارغ التحصیلان دانشگاهی تشکیل می‌دهند. وی معتقد است که ایجاد سالانه یک‌میلیون شغل حتی اگر به صورت مکرر هم انجام شود مسئله بیکاری در کشور را ریشه‌کن نمی‌کند. به گفته معاون اشتغال وزیر کار امسال برای ایجاد سالانه یک‌میلیون شغل هدف‌گذاری شده و تقسیم کار دستگاهی و استانی صورت گرفته و به شکل منظم بر عملکرد دستگاه‌ها نظارت شده است. اواخر سال گذشته وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی از تحقق ایجاد یک‌میلیون فرصت شغلی در کشور خبر داد و اعلام کرد که از مرز یک‌میلیون فرصت شغلی در سال عبور کردیم. وی در گفت‌وگو با ایسنا، از ثبت رکورد اشتغال در سال ۱۴۰۱ خبر داد و با دفاع از آمار ایجاد اشتغالی در کشور، افزایش تعداد بیمه‌شدگان جدید تامین اجتماعی، افزایش اشتغال دائم و ایجاد ۶۰۰ هزار اشتغال خالص در کشور بر اساس اعلام مرکز آمار ایران را از جمله دلایل افزایش آمارهای اشتغال عنوان کرد. مرکز آمار ایران نیز در آخرین گزارش خود نرخ بیکاری را ۸.۲ درصد اعلام کرد که نسبت به فصل قبل حدود ۰.۷درصد کاهش داشته است. مرکز آمار ایران نیز در گزارش خود نرخ بیکاری در پاییز سال گذشته را ۸.۲ درصد اعلام کرد که نسبت به فصل قبل حدود ۰.۷درصد کاهش داشته است. در همین راستا سید صولت مرتضوی - وزیر کار در سخنانی اولویت نخست وزارت کار در امسال را اشتغال دانست و درباره امکان ایجاد یک‌میلیون فرصت شغلی در سال ۱۴۰۲گفت: ایجاد این میزان از اشتغال وعده رئیس‌جمهور است و ما باید تلاش کنیم که نرخ بیکاری را کاهش دهیم. وی گفت با بیان اینکه سال گذشته فراتر از وعده دولت یعنی بیش از یک‌میلیون فرصت شغلی در کشور ایجاد شد گفت: در سال ۱۴۰۲ نیز درصدی بیشتر از سال گذشته برای ایجاد شغل هدف‌گذاری شده است. آنطور که مرتضوی گفته رصد اشتغالزایی در کشور و راستی‌آزمایی این امر به‌طور ویژه در حال انجام است و وزارت کار بر عملکرد دستگاه‌های متولی و حامی جریان کارآفرینی نظارت می‌کند. وی به وزارت کار ماموریت داد که نسبت به ایجاد شغل در استان‌های دارای نرخ بیکاری بالاتر اقدام کند و اولویت ایجاد شغل در این استان‌ها را افراد تحصیل‌کرده قرار بدهد. استمرار روند رفع موانع اشتغال و کسب‌وکارها، ادامه روند تسهیل و ساماندهی صدور مجوزهای کسب‌وکار و فعال‌سازی واحدهای تعطیل و نیمه تعطیل از محورهایی بود که در این جلسه تاکید شد.